

CARL FRED. KOLDERUP

Jordskjælv i Norge i 1907.

BERGENS MUSEUMS AARBOG 1908 NO. 10

Bergens Museums Aarbog 1908
No. 10.

Jordskjælv i Norge i 1907.

(Resumé in deutscher Sprache).

Af

Carl Fred. Kolderup.

(1 kartplanche).

Anhang: Registreringen an der seismischen Station zu Bergen im Jahre 1907.

I aar som tidligere sender jeg d'hr. professor dr. H. MOHN og dr. H. REUSCH min bedste tak for deres værdifulde bistand med indsamlingen af aarets jordskjælvsmateriale. Samtidig sendes en tak til de mange medarbeidere udover landet for de indsendte jordskjælvsschemaer.

Bergens museum i august 1908.

Forfatteren.

I aaret 1907 har der i Norge været iagttaget 26 jordskjælv, hvoraf 5 har haft en større udbredelse, mens 16 har været rent lokale. Desuden har jeg modtaget enkelte meddelelser om formodede jordskjælv, som jeg imidlertid ikke har vovet at medtage i den her meddelte fortegnelse over aarets jordskjælv, da de modtagne oplysninger er for ufuldstændige til, at man med sikkerhed kan slutte, at man virkelig har haft med jordrystelser at gjøre.

Følgende strøg er i aarets løb rammet af mere eller mindre sterke rystelser:

1. Det sydøstlige Norge (Elverum—Kragerø), 10de januar kl. 1.33 f. m.
2. Strækningen Bodø—Nordmøre, 14de januar kl. ca. 2 e. m.
3. Ytterøerne, Søndfjord, 17de januar kl. 10.33 e. m. } sand tid.
4. Ytterøerne, Søndfjord, 19de januar kl. 1.19 f. m. }
5. Ytterøerne, Søndfjord, 20de januar kl. 2.34 f. m. }
6. Dale i Søndfjord og Aafjorden i Sogn, 20de januar kl. 3³/₄ f. m.
7. Strækningen Narvik—Nordmøre—Røros, 27de januar kl. 6 f. m.
8. Eggebønes og Flaavær paa Søndmøre, 19de februar mellem kl. 11 og 12 f. m.
9. Stabben fyr ved Florø, 4de mars kl. 11 f. m.
10. Askevold og Dale i Søndfjord, 14de mars kl. 10.50 e. m.
11. Jondal i Hardanger, 17de mars kl. 4 f. m.
12. Kristiania, 21de mars kl. 3¹/₂ f. m.
13. Bremangerpollen, 31te mars kl. 9¹/₂ e. m.
14. Ytterøerne, Søndfjord, 23de mai kl. 7.26 e. m.
15. Ytterøerne, Søndfjord, 8de juni kl. 5.52 f. m.
16. Elverum og Aasnes, 29de juni kl. 1¹/₂ e. m.
17. De indre strøg af Hardanger, Telemarken og tilgrænsende trakter, 29de juni kl. 9 e. m.
18. Ytterøerne, Søndfjord, 3die august kl. 10.10 e. m.
19. Aalgaard, Jæderen, 27de august kl. 2.02 e. m.

20. Rødø, Helgeland, 4de oktober kl. 10.12 f. m.
21. Buskerud, Bratsberg, nordre del af Jarlsberg og Larviks amter samt tilgrænsende strøg af Akershus og Smaalenenes amter, 5te oktober kl. 5.07 f. m.
22. Sørfjorden i Helgeland, 21de oktober kl. 4.05 f. m.
23. Kongsberg, 28de oktober kl. 3.20 f. m.
24. Utvær i Sogn og Dale i Holmedal i Søndfjord, 10de november kl. 10 e. m.
25. Ørsten paa Søndmøre, 17de december kl. 12.20 e. m.
26. Ytterøerne i Søndfjord, Prestskjær ved Rekefjord, 25de december kl. ca. 6 e. m.

Som det vil fremgaa af denne oversigt og det afhandlingen ledsagende kart, tilhører 17 af jordskjælvne det vestenfjeldske, 4 det nordenfjeldske og 5 det østnfjeldske Norge. Det synes saaledes, som vi holder paa at vende tilbage til den gamle stilling før jordskjælvet den 23de oktober 1904, men endnu har ikke den seismiske uro i det sydøstlige Norge givet sig, hvad særlig jordskjælvet paa strækningen Elverum—Kragerø den 10de januar viser. Vestlandets smaa jordskjælv, der som tidligere særlig er følt i de ydre strøg af Søndfjord og Nordfjord, begynder nu at dominere med hensyn til antal. I det nordlige Norge har vi foruden de to større jordskjælv den 14de og 27de januar, hvis omraader delvis dækker hinanden, to lokale i Helgeland, der tilhører det saakaldte nordnorske jordskjælvsstrøg.

Jeg gaar saa over til at behandle de enkelte jordskjælv og tager dem i kronologisk orden, saaledes som jeg har anført dem i den netop givne oversigt, hvis nummere findes paa det afhandlingen ledsagende kart.

1. Jordskjælvet i det sydøstlige Norge den 10de januar kl. 1^t 31^m f. m.

Dette jordskjælv, der er et af de betydeligere af de middelssterke norske jordskjælv, er følt over store dele af østlandet. Det er saaledes følt overalt i Smaalenenes, Jarlsberg og Larviks samt Akershus amter. I Bratsbergs amt er det iagttaget saa langt syd som til Kragerø og Jomfruland, mod vest er det følt til Notodden, mens derimod øvre del af Telemarken ifølge meddelelser har været

aldeles uberørt af rystelsen. I Buskeruds amt er det iagttaget i den sydøstlige del og skal ifølge en beretning til et Skiensblad være følt ganske svagt i Hallingdal, ellers har jeg ingen efterretninger om at det er iagttaget i dette dalføre. I Kristians amt haves beretninger om skjælvet fra østsiden af Randsfjorden saa langt nord som til Brandbu og fra vestsiden af Mjøsen saa langt nord som til Skreia. I Hedemarkens amt er det følt saa langt nord som til Stange og Elverum, der formodentlig her danner nordgrænsen. I Hamar opgives der intet at være merket. Paa Ringsaker, der ligger længere nord, har en iagttager hørt en længere rullende lyd, men ikke følt nogen bevægelse.

Tiden for jordskjælvets indtræden paa de forskellige steder er det som sedvanligt vanskeligt at fastsætte. Enkelte har angivet kl. 1¹/₂, andre 1.35 og atter andre kun ved halvtotiden. De øvrige har tidsangivelser, der ligger mellem kl. 1.31 og 1.33 f. m. De fleste af disse holder paa kl. 1.32 (25 iagttagere), men ingen af disse har vovet at fastsætte tiden nærmere ved at angive den i sekunder. De, der har havt anledning til sikrere tidsobservationer, er følgende: 1) N. ERIKSEN (observatoriet, Kristiania) vaagnede kl. 1^t 31^m 30^s, maaske var da rystelsen begyndt nogle sekunder før. 2) Meteorolog RUSSELTVEDT noterte durens begyndelse kl. 1^t 31^m 06^s, det sterke stød kl. 1^t 31^m 10^s (sandsynlig fejl ± 2 sek.). Da denne iagttager netop stod med uret i haanden, maa han have observeret under de bedste betingelser. 3) I god overensstemmelse hermed staar kemiker SIMONSENS iagttagelse paa Bygdø. Hr. SIMONSEN mener, at jordskjælvet begyndte kl. 1^t 31^m 3^s. 4) Student DONS (studenterhjemmet, Kristiania) meddeler, at fænomenet sluttede kl. 1^t 31^m 45^s, varigheden ansloges til 10 à 15 sekunder. 5) Kaptein GLEDITSCH (Slemdal i Aker) vækkedes kl. 1^t 31^m 30^s. Det synes af dette at fremgaa, at jordrystelsen i strøget omkring Kristiania er begyndt nogle sekunder efter 1^t 31^m. Meteorolog RUSSELTVEDT, der formodentlig har været i den for observation gunstigste situation, mener 1^t 31^m 6^s med en sandsynlig fejl af ± 2 sek., og kemiker SIMONSENS observation, 1^t 31^m 3^s staar som nævnt i god overensstemmelse hermed. — Af de forskellige tidsangivelser er det ikke berettiget med sikkerhed at slutte noget om jordskjælvets arnested; det synes dog efter professor GEELMUYDENS observation sikkert, at jordskjælvet har indtruffet noget senere paa Notodden (1^t 32^m) end ved Kristiania.

Bevægelsen angives dels at have været stødformig, dels bølgeformig og dels kun svagt skjælvende. Det overveiende antal beretninger meddeler kun om en rystelse; om to særskilte rystelser berettes der fra Blaker, Lillestrøm, Strømmen, Nitedalen, Kristiania, Fredriksstad, Strømtangen, Færder, Skien, Haugsund, Lier og Stange (Hedemarken).

Bevægelsens forplantningsretninger er meget forskellige og tillader ingen sikre slutninger om arnestedets beliggenhed.

Det sidste gjælder ogsaa om jordskjælvets styrke. Denne ligger mellem IV og VI (ROSSI-FORELS skala); men steder med styrkegraden VI ligger fordelt rundt omkring i det rystede omraade. Saaledes er styrkegraden betegnet med VI for følgende steds vedkommende: Eidsvold, Kløften, Lillestrøm, Asker, Kristiania, Rødenes, Skibtvedt, Slitu, Fredriksstad, Lier, Modum (Langerud), Norderhov, Ullern. De fleste af disse steder ligger i Akershus amt og tilgrænsende strøg af naboamterne. Dette synes ogsaa at staa i god overensstemmelse med nogle andre undersøgelser, jeg har foretaget. Fra chefen for Sveriges geologiske undersøgelse modtog jeg en meddelelse om, at man der i anledning af samme jordskjælv havde forsøgt at faa bestemt styrken ved hjælp af procenten af vækkede mennesker. For at se hvilket resultat der kunde opnaaes ad denne vei, lod jeg nogle hundrede spørgeskort med følgende spørgsmaal sende ud:

1. Hvormange mennesker (børn iberegnet) var der i Deres hus, da jordskjælvet indtraf?
2. Hvor mange af disse vækkedes af jordskjælvet?
3. Hvor mange var vaagne, før jordskjælvet indtraf?
4. Hvor mange iagttog kun bevægelse?
5. Hvor mange hørte kun den jordskjælvet ledsagende lyd?

Paa disse brevkort, hvor spørgsmaalene var de samme som paa de tilsvarende svenske, modtog jeg talrige svar; men jeg er trods dette ræd for at bygge for meget paa det indsamlede materiale, da det jo paa denne maade kun bliver en forholdsvis liden del af befolkningen, som bliver adspurgt. Det af svenskerne indsamlede materiale vil i saa henseende have større betydning, idet to yngre geologer udsendtes til de rystede distrikter for paa stedet at indsamle oplysninger. Desværre forbød økonomiske hensyn hos os en saadan indsamling.

Naar et jordskjælv saaledes som denne gang optræder midt om natten, tror jeg nok, at man vil kunne faa et indtryk af styrken

paa de forskellige steder ved at faa besvaret et betydeligt antal forespørgsler af ovennævnte art, men det indsamlede materiale maa da være saa betydeligt, at man undgaar, at besvarelsen fra særlig letsovnte mennesker kommer at øve nogen indflydelse paa resultatet.

Skulde det norske materiale af ovennævnte art tillade nogen slutninger, saa maatte resultatet blive, at rystelsen havde været stærkest i Akershus amt samt tilstødende dele af Hedemarkens og Smaalenenes amter. Dette resultat synes som allerede ovenfor antydnet at staa i god overensstemmelse med det resultat, vi kom til ved at holde os til styrkegraden efter ROSSI-FORELS skala. Fra flere steder i disse trakter meddeles der ogsaa, at denne jordrystelse var sterkere end den 23de oktober 1904.

Af mindre rystelser, der synes at staa i nær sammenhæng med denne, kan nævnes en kl. 5 om morgenen paa Aamot (Modum) og en kl. 7 paa Eidsvold. Dagen forud var der kl. 7¹/₄ f. m. merket en svag rystelse ved Frogner i Kristiania.

I flere af beretningerne tales der om sterk vind og om en varmebølge, som netop i tiden ved jordskjælvets indtræden gik over østlandet. For at konstatere, hvorledes det forholdt sig med lufttryk og temperatur udover natten til 10de januar, har jeg ved professor dr. MOHNS og overlærer dr. HOLTSMARKS velvilje faaet en afskrift af Det norske meteorologiske instituts og Norges landbrughøiskoles fysiske instituts registreringer, men disse viser intet paa-faldende.

Efter denne oversigt vil jeg levere et uddrag af de forskellige beretninger, der er ordnet amtsvis.

Akershus amt og Kristiania by.

Langseth i Eidsvolds herred. Kl. 1.30 f. m. vækkedes iagttageren, der laa og sov i 2den etage, af et tordenlignende drøn, og samtidig følte han sengen bevæge sig. Ingen møbler blev forskjovne; kakkelovne og bliktoiet paa væggene klirrede adskillig. (Jernbanetelegrafist HANSEN).

Eidsvold. Iagttageren laa og sov i anden etage i et hus paa østre side af Vormen, omtrent 1 km. øst for Eidsvolds jernbanestation. Der kjendtes kun en skjælvning; men denne varede i ca. 20 sekunder. Den kom fra nord og forplantede sig sydover. Iagttageren vækkedes kl. 1.30 af en sterk rullende lyd som af et forbi-farende jernbanetog; den kom ca. 5 sekunder før rystelsen og syntes

at vare til 10 sekunder, efterat bevægelsen var forbi. Ovnene larmede, vinduet og den paa bordet staaende lampe klirrede, huset knagede i sine sammenføjninger, og sengen rystede. Alle 5 i huset boende mennesker vækkedes og iagttog saavel bevægelse som lyd. (Kirkesanger E. HILDE).

Eidsvold. Iagttageren sov i anden etage i et hus ca. 2½ km. nordvest for Eidsvold station og vækkedes kl. 1.32 af en sterk rystelse og af en samtidig larm, som nærmest maatte betegnes som en underjordisk torden. Forplantningsretningen var sydøst—nordvest, varigheden ca. 30 sekunder. Ovnene rystede. Kl. 7 om morgenen den 11te januar syntes iagttageren at merke en svag rystelse af et halvt minuts varighed. Da han løftede hovedet fra puden, merkedes intet; men straks han atter lagde det ned, føltes rystelsen tydelig. (J. KIRKHORN).

Eidsvold. Iagttageren, der ligesom de foregaaende laa i 2den etage og sov, boede ved Andelven ca. 3.5 km. fra Eidsvold station. Klokken var 1.32 f. m., da han vækkedes af et stød, der efterfulgtes af en vuggende bevægelse. Bevægelsen syntes at gaa fra nord mod syd. Samtidig hørtes en tordenlignende rullen. Baade denne og foregaaende iagttagere har sammenlignet sit ur med jernbanestationens. (Baneformand BERNTSEN).

Bøn station. Paa Bøn jernbanestation iagttoges kl. 1.35 f. m. et stød, der vækkede folk af søvne og bragte huset til at knage i sine sammenføjninger. Bevægelsen kom fra syd. Den varede kun ca. 5 sekunder. En lyd som af et forbipasserende jernbanetog hørtes fra lidt før til lidt efter stødet. (Stationsmester O. STRØM).

Berger ved Dal st. Paa gaarden Berger ved søndre ende af Hurdalsvandet iagttoges kl. 1.33 f. m. en bevægelse, der karakteriseredes som en skjælvning. „Huset knagede, vinduer og ovne klirrede. Et sted skal lamper være seet at bevæge sig op og ned — ikke frem og tilbage som i oktober 1904. Der hørtes ligesom et svagt tordenskrald, der begyndte før og sluttede efter rystelsen. En kat, som sov i huset, merkede vistnok intet, da den fortsatte at sove ganske rolig. Hundene paa gaarden begyndte derimod at gjø umiddelbart efter rystelsen. Bevægelsen var kun et moment saa sterk som i oktober 1904, men forøvrigt hverken saa langvarig eller saa heftig.“ (Forstmester J. KRAG).

Dal st. i Eidsvold. Kl. ca. 1.30 merkedes paa Dal station, hvor meddeleren laa i 2den etage og sov, en bølgeformig bevægelse, der varede ca. 10 sekunder og forplantede sig fra sydvest mod

nordøst. Væggene knagede, og døren i et hjørneskab klaprede. 20 sekunder før rystelsen hørtes en lyd som af et hurtigt forbifarende jernbanetog. Rystelsen den 23de oktober 1904 adskilte sig fra denne bl. a. ved at være delt i to perioder af bølgeformige bevægelser. (Stationsmester C. ANDERSEN).

Dal st. i Eidsvold. Baneformand CHRISTIANSEN, der bor i et hus nær stationen, angiver tiden til kl. 1.33 f. m. Han vækkedes af en langtrukken rullende lyd, der efterfulgtes af et stød, som antagelig forplantede sig fra nord mod syd.

Hauersæter st. i Ullensaker. Kl. 1.32 f. m. iagttoges en skjælvende bevægelse, der varede i ca. ¼ minut, forplantede sig fra nordøst mod sydvest og bragte ovnene til at klirre. Den ledsagedes af en vedholdende rullende lyd. Ca. 3 minutter senere hørtes en dur. Ogsaa fra flere andre steder i Akershus amt haves beretning om en dur nogle minutter efter rystelsen, men den sættes i forbindelse med et vindstød. Stationsmesteren paa Jesseim i Ullensaker, der, da jordskjælvet indtraf, var ude i det frie, bemærker forresten, at natten var ganske stille. (Stationsmester CHRISTENSEN).

Jesseim i Ullensaker. Stationsmester SØRENSEN, hvem jeg skylder oplysningerne fra Jesseim, befandt sig ved jordrystelsens indtræden ude paa landeveien og merkede ligesom sine 3 ledsagere intet. Derimod var rystelsen merket i alle de ved stationen liggende huse. Bevægelsen betegnes som gyngende og varede kun nogle faa sekunder. Af enkelte hørtes et ganske sterkt knald. I et hus kom endel blomsterpotter paa et bord i bevægelse, i et andet holdt en bordlampe paa at vælte. Bevægelsen kom fra nord og gik mod syd.

Sandvang i Nannestad. Der merkedes kl. ca. 1½ et stød, som forplantede sig fra nord mod syd og knuste porcellænsskjærmen paa en hængelampe. Der hørtes vedholdende dur før og efter skjælvet. Der blæste en sterk nordvestlig vind før, under og efter rystelsen. (Lensmand JOHNSEN).

Aamold i Bjerke. Tiden angives til kl. 1.32. Bevægelsen betegnes som en skjælvning, der gik fra vest mod øst og forårsagede en knagen i huset. Fænomenet beskrives saaledes: „Først hørtes en tordenlignende lyd i 8 sekunder, saa kom en rystelse, der varede i 5 sekunder, og efterpaa hørtes lyden i 12 sekunder. Af de 6 i huset værende personer vækkedes kun 1; 2 var vaagne. Alle tre iagttog saavel bevægelse som lyd.“ (KARL OLSEN AAMOLD).

Jesseim st. i Ullensaker. I vogterboligen ca. 6 km. syd for Jesseim station observertes „først en skjælvning, der endte ligesom

et kanonskud, og efterpaa en bølgeformig bevægelse." Rystelsen varede ca. $\frac{1}{2}$ minut og forplantede sig fra nordost mod sydvest. Lyden betegnes som et knald med vedholdende rullen. Ingen virkninger iagttoges, men meddeleren vækkedes. Tiden angives til kl. 1^t 32^m 15^s f. m. (Baneformand HØNEN).

Plogstad ved Kløften st. Fru sorenskriver MØRCH hørte nogle sekunder før kl. 1.32 et sterkt bulder og merkedé straks efter, at sengen gyngede og huset rystede. Det knagede og bragede i loftsbjelkerne, som om de vilde gaa fra hinanden. Kakkellovne og lamper klirrede, en ovnskrans faldt ned. Den tordenlignende lyd drog sig bort i sydvestlig retning. Alle i huset vaagnede. Fruen skriver videre: „Gaardshunden baade her og paa nabogaarden gjøede, og husdyrene var allerede urolige fra om eftermiddagen. Hønsene udstøtte uden ophør de underligste klagelyd, som hverken jeg, eller forpagterkonen, der har holdt høns i over 20 aar, nogen-sinde har hørt før. Alle 20 høns krøb sammen i klynge paa den høieste pinde, hang med vingerne og halefjærene, og i flere timer holdt de nafladelig paa med sine klagelyd, der lignede jammer af syge spædbørn. Vi vidste ikke, hvad der var i veien med dem, vi troede, de var bleven gale allesammen! Sidste gang var jeg i hønsehuset, efter det var mørkt, og fremdeles var der uro! Næste dag døde 2 af hønsene, tilsyneladende uden grund, og en tredie har endnu ikke kommet sig efter skrækken!“

Kløften i Ullensaker. Baneformand SVENDSEN, der bor nær stationen, vækkedes af en skjælvende bevægelse, der varede ca. 2 sekunder og forplantede sig fra øst mod vest. En rullen hørtes umiddelbart efter jordskjælvet.

Kløften st. i Ullensaker. Telegrafist EVENSEN ved Kløften station vækkedes kl. 1.33 f. m. af en fra syd mod nord gaaende bølgeformig bevægelse, der varede ca. 15 sekunder og ledsagedes af en underjordisk rullen, der indlededes af et smeld.

Frogner st. i Sørum. Stationsmester GUNDERSEN, der laa vaagen, angiver tiden til kl. 1.32 f. m. Rystelsen varede ca. 6 sekunder og gik fra nordost mod sydvest. Det knagede og bragede i bygningen, seng og andre møbler dirrede.

Sæterstoen paa Romerike. I „Indlandsposten“ læstes: „Kl. 1 $\frac{1}{2}$ natten til 10de ds. føltes et noksaa sterkt jordskjælv herude, som varede ca. $\frac{3}{2}$ minut. Ovnene rystede i bygningerne. Paa en plads ved Sæteraaen var det saa sterkt, at da folkene kom sig op

af sengene, kunde de se, at bordet bevægede sig fremover gulvet. Herude føltes jordskjælvet ligesaa kraftigt som for ca. 2 aar siden.“

Ifølge en til „Aftenposten“ indløbet meddelelse fra *Sæterstoen* har man der merket stødet noksaa sterkt. En dame, fra hvem meddelelsen skriver sig, laa og sov i stationsbygningen. Hun vaagnede ved at høre en sterk larm og troede først, det var et hurtigtog, som nærmede sig.

Nes paa Romerike. I „Aftenposten“ læstes 10de januar: Fra Nes paa Romerike telefoneres, at jordskjælvet der merkedes ved halvtotiden. De fleste mennesker vaagnede og sprang op. En hund, som laa inde i et værelse, løb op i sengen til sin herre. Der hørtes en sterk dur før og efter selve rystelsen. En meddeler anslaar det hele til at have varet henved et par minutter. Han mener, at dette jordskjælv kanske var lidt sterkere end jordskjælvet for 2 aar siden.

Blaker st. i Sørum. Sanitetskommandørkaptein LIE, der bor overfor jernbanestationen, beskriver fænomenet paa følgende maade: „Der kjendtes først to særskilte stød, med et sekunds mellemrum, og hvert af et par sekunders varighed, hvorefter fulgte en sterk rystende bevægelse af huset, og derpaa hørtes i flere sekunder en tordenlignende, rullende lyd, som fjernede sig i nordlig retning ligesom selve bevægelsen.“ Om lyden skrives: „Jeg fik først indtrykket af 2 særskilte drøn som 2 dumpe kanonskud af grov kaliber eller sneras fra husets skraatag; men saa hørtes den rullende lyd, som bragte mig til at tænke paa en sig i nordlig retning fjernende torden.“ Alle, som meddeleren traf den næste dag, havde iagttaget rystelsen. En formiddag et par dage senere syntes kommandørkapteinen at have merket en svag og kortvarig rystelse.

Fosser i Holand. Fuldmægtig H. Foss har meddelt, at han kl. omtrent 1.35 f. m. følte en skjælvende bevægelse af undergrunden. Bevægelsen gik fra nord mod syd. Om lyden berettes: „Først hørtes en susen, saa en vedholdende rullen, der endte i et skarpt knald.“ Katte og hunde viste tegn paa uro.

Løvbraaten i Holand. HALVOR SKULLERUD paa Løvbraaten vækkedes af en sterk rullende lyd, som varede nogle sekunder og efterhaanden tabte sig. Meddeleren talte med adskillige folk, da han om dagen tog en tur til Rødenes, og fik da høre, at paa faa undtagelser nær havde alle vaagnet af den sterke rystelse, der bragte senge til at skjælv og ovne til at klirre.

Bjarkelangen i Holand. Stationsbetjent ØSTENBY, der laa vaagen, kjendte kl. 1.33 f. m. en heftig skjælvende bevægelse, der forplantede sig fra nord mod syd. Forud for og efter rystelsen hørtes en sterk tordenlignende dur, der syntes at være sterkere end den, der ledsagede rystelsen den 23de oktober 1904.

Leirsund i Skedsmo. Baneformand PETERSEN følte kl. ca. 1.30 en bølgeformig bevægelse, der ledsagedes af en sterk dur og klirring af gjenstande.

Lillestrøm st. i Skedsmo. Banemester CHRISTOFFERSENS hustru, der laa vaagen, hørte kl. 1.32 først en tordenlignende dur og merkede derefter to paa hinanden følgende stødformige rystelser, hvoraf den første følte sterkere. Bevægelsen syntes at forplante sig fra sydvest til nordøst. Det knagede og rystede i huset.

Lillestrøm i Skedsmo. Kontorist LARSEN i Voldgaden 17 merkede 2 næsten sammenhængende, korte stød. Ovnsdørene klirrede. Saavel denne som foregaaende meddeler gjør udtrykkelig opmærksom paa, at bevægelsen ikke som i oktober 1904 var bølgeformig.

Lillestrøm i Skedsmo. I „Kristiania Dagsavis“ skrives fra Lillestrøm den 10de januar, at jordskjælvet der merkedes først som sterke skud, hvorefter der kom en rystelse, som kastede gjenstande overende og ned fra væggene.

Lillestrøm i Skedsmo. I „Aftenposten“ læstes 10de januar: „Fra Lillestrøm telefoneres, at jordskjælvet der merkedes kl. 1.35. Den sterke dur, der ledsagede rystelsen, gjorde et høist uhyggeligt indtryk. Paa et sted i Lillestrøm faldt et vækkerur ned fra bordet, et andet sted har et stort regulatorur stoppet. Fra flere steder meldes om hunde, som grebes af panisk skræk. Jordskjælvets varighed har man anslaaet til 15 sekunder. Temperaturen var her igaaraftes kl. 7 omkring 9 kuldegrader. Umiddelbart efter jordskjælvet var der 2 varmegrader. Idagmorges var temperaturen \div 3 gr.“

Lillestrøm i Skedsmo. Hr. SKOGVOLD skriver, at han under jordskjælvet opholdt sig i Lillestrøm og endda ikke var gaaet tilsengs. Kl. 1.34 merkedes først en svag dur, der endte med et sterkt drøn, som foraarsagede en noksaa sterk rysten af indbo og ovne. Det hele varede 10—15 sekunder. Et kvarters tid senere, efterat han var gaaet tilsengs, hørtes 3—4 gange ul som af voldsom storm. Jordskjælvet syntes at gaa fra nord til syd.

Niteberg i Skedsmo. Paa Niteberg vækkedes man af en vedvarende dur og en skjælvning, der syntes at forplante sig fra vest

mod øst. Rystelsen havde større styrke og varighed end jordskjælvet den 23de oktober 1904. (ANDREAS OMBERG).

Strømmen i Skedsmo. Baneformand ANDREAS PEDERSEN følte to bølgeformige bevægelser, der hver varede ca. 5 sekunder og var adskilt ved 3 sekunders mellemrum. Lyden var som en underjordisk torden, der forsvandt i nordlig retning. Den hørtes fra ca. 3 sekunder før til ca. 5 sekunder efter bevægelsen. Huset dirrede.

Strømmen i Skedsmo. Stationsmester SMITH bemærkede kl. 1.30 f. m. en bølgeformig bevægelse, der kom fra nord og gik mod syd. (Andre mener, at retningen var fra syd mod nord). Huset skjælv, saa det knagede i tømmeret, og i soveværelset klirrede lysemanchetterne ganske eftertrykkelig. Iagttageren vaagnede af et sterkt skrald som en underjordisk torden, der fortsatte i en vedholdende rullen, der drog sig i retning mod Kristiania (d. v. s. i retning vest-sydvest).

Lørenskogen i Skedsmo. Baneformand OSKAR OLSEN ved Røbsund st. laa vaagen og hørte i 20—30 sekunder en vedholdende rullen, der gik fra syd mod nord. Nogen bevægelse kunde ikke merkes. Tidspunktet var kl. 1.31 f. m.

Nitedalen. I „Aftenposten“ læstes 10de januar: I Nitedalen merkedes umiddelbart efter hinanden to stød saa voldsomme, at ovne og vinduer klirrede. Paa gaarden Østby vaagnede alle mennesker, og det skal folk have gjort paa gaardene over hele dalen. Stødene kom fra syd og gik nordover.

Grorud i østre Aker. Stationsmester L. JØRGENSEN vækkedes kl. 1.32 f. m. af en rystelse, der gik fra syd mod nord og varede ca. 8 sekunder. Sengen bevægede sig, og der hørtes en dur. „Omboende fortæller, at lidt før jordskjælvet hørtes der sterk vind og sus, hvorpaa sterkt smeld, rysten og bulder som af tungt køjeredskab og derpaa et sterkt smeld igjen.“

Grorud i østre Aker. E. A. ENGH paa Grønlund ved Grorud merkede kl. 1.32 f. m. et stød nedenfra efterfulgt af en ikke meget sterk skjælvning, der syntes at bevæge sig fra vest mod øst. Løse gjenstande klirrede sterkt, og det knagede i vinduer og vægge. Iagttageren, der laa vaagen, beskriver begivenhedernes gang paa følgende maade: „Merkede først en lyd eller rullen som efter et tungt læs, der kjøres hurtig paa brolagt vei, saa et sterkt knald, som om en skulde have affyret et skud i kjælderen og derefter en rystelse i bygningen. Det hele var af kort varighed.“ Der til-

føies, at en, der arbejdede i en nærliggende fabrik samme nat, havde gjort samme iagttagelser.

Alnabru st. i østre Aker. Baneformand W. OLSEN hørte kl. 1 $\frac{1}{2}$ et brag, der ledsagedes af en temmelig sterk rystelse.

Alnabru st. i østre Aker. I stationsbygningen merkedes i 1 à 2 sekunder en bølgeformig bevægelse fra syd mod nord. Huset rystede sterkt og løse gjenstande bevægede sig. En lampekuppel klirrede ogsaa en stund efter, at bevægelsen ikke kunde merkes. Forud for rystelsen hørtes en lyd, som naar et tog kommer henover skinnegangen, men meget sterkere. Tiden angives til kl. 1.33 f. m. (TVEDTEN).

Bryn i østre Aker. Baneformand PETTERSEN beretter, at rystelsen, der indtraf kl. 1.32 f. m., varede i 2 à 3 sekunder og forplantede sig fra nord mod syd. Vinduerne klirrede, og ovnen skjalv. Der hørtes samtidig en underjordisk torden.

Bryn i østre Aker. Banemester NARVESEN, der bor paa gaarden Fagerli, vækkedes af et drøn, der efterfulgtes af en skjælvning af nogle sekunders varighed. Bevægelsen forplantede sig fra øst mod vest. Huset rystede svagt. Tid: kl. 1.33 f. m.

Bryn i østre Aker. Telegrafmester KARL ØIBERG skriver: „Jeg befandt mig sammen med min hustru og to gutter paa 12 og 8 aar i anden etage af mit hus, Granlund ved Bryn st. Huset er af træ og grundmurene staar i sin helhed paa fjeld. Vi var alle i søvn og merkede intet hverken da eller senere paa forskyvning af løse gjenstande.“

Bjørnholt i Nordmarken. J. HALVORSEN vækkedes kl. 1.34 af en dur, som om der kjørt med vogne paa frossen vei. Duren varede 8 à 9 sekunder. Nogen bevægelse observeredes ikke; men det knagede lidt i huset.

Slemdal i vestre Aker. Kaptein GLEDITSCH meddelte, at han kl. 1 $\frac{1}{2}$ 31 $\frac{1}{2}$ 30 $\frac{1}{2}$ f. m. iagttog en skjælvende bevægelse. Den sterkt buldrende lyd, som syntes at komme nordfra, sammenlignedes med lyden af tungt læssede vogne, der kørte hurtig paa frossen jord. Etageovnene i loftsetagen klirrede, og alle voksne vækkedes; børnene, der var i alderen 9—2 aar, fortsatte at sove.

Nydalen. Disponent NIELSEN, Nydalen, har meddelt, at han vækkedes af rystelsen, som fandt sted kl. 1.30 f. m. Vinduerne i hans hus klirrede, og nogle fugle begyndte at flyve forskrækkede om i sine bur. Trærne udenfor huset var belagte med sne og rim,

som ved jordskjælvet fuldstændig blev rystet ned af dem. Det hele varede kun i nogle sekunder.

Drøbak og fjorden derfra udover et stykke. Det knaged i vægge og tag, som kunde man hvert øieblik vente, at det skulde styrte sammen. Døre sprang op, etagerer og lamper væltede, og blomsterpotter faldt ned fra vindueskarmene. („Kristiania Dagsavis“).

Digerud fyr. Fyrvogter WAALER skriver: „Jordrystelsen merkede jeg ei paa fyret. Jeg læste aviserne ved den tid, taage var det, og taageklokken var i gang. Den foraarsager jo nogen uro i boligen, som muligens kunde have bevirket, at jeg intet merkede; men min vare, agtpaagivende hund, som laa lige ved mig, vilde sikkert vist uro, om noget mere end svag dampbaadsjø havde passeret fyret. Dette ligger paa stenhaug paa Digerudgrunden, smaa 100 meter fra land.

Oberstløjtnant INGEBRIGTSEN og frue, hvis hus ligger straks nordenfor fyret paa fjeldgrund, laa vaagne om natten og merkede tydelig dirren i sine senge og huset. Det samme merkede ogsaa folk, der bor baade nærmere sjøen og længere op paa Digerudhøiden.“

Aas landbrugshøiskole. Laborant JØRG FJELD, som bor i 1ste etage, fortæller, at han laa og sov, men vækkedes af en dur og tændte lampen. Lyden var som et sneskred fra et lidt stort tag — først en susen, saa nogle dump og saa tilslut susen. Bevægelsen var fra n.n.v. til s.s.ø. Der følte kun en sammenhængende rystelse, der betegnes som en skjælvning.

Aas prestegaard. Sogneprest JESPERSEN, der sad oppe, hørte kl. 1.32 f. m. en dur som af kjørende vogne fra vest. Straks efter kjendte han et par voldsomme ryk i huset og derefter en dirren. Den rullende lyd døde saa langsomt hen i østlig retning. Det hele fænomens varighed sættes til 30 sek. Jordskjælvet var vistnok ikke denne gang saa kraftigt som den 23de oktober 1904, men dog saa kraftigt, at det „merkedes i hele bygden af dem, der ikke havde altfor godt sovehjerte.“

Aas. Overlærer BJØRLYKKE, der bor paa Vollebæk, vækkedes kl. 1.34 f. m. ved, at huset rystede og sengen skjalv. Hans hustru, der laa vaagen, iagttog først et sterkt stød og saa en skjælvende bevægelse. Retningen kan vanskelig angives. De fleste, som overlæreren efter jordskjælvet talte med, angav fra n.v. til s.ø., mens andre syntes, bevægelsen kom fra vest eller nord. I BJØRLYKKE

leilighed rystede sengen og huset, og en hængelampe med løs kupel klirrede. Bevægelsen var neppe saa sterk som den 23de oktober 1904, men dog saa sterk, at de fleste, som meddeleren bagefter traf, var bleven vækket. Stødet ledsagedes af en meget tydelig dur, der synes at have været mere paafaldende end den i 1904. Nogle angiver to stød med mellemliggende dur. Under et gaardbrugerkursus ved landbrugshøiskolen blev jordskjælvet diskuteret. Hver fortalte sine iagttagelser, og det er et uddrag af disse, som her er meddelt.

Troldvandshytten paa Grefsenaasen. Der meldtes til „Aftenposten“ den 10de januar: „Udover natten, antagelig ved 12 $\frac{1}{2}$ tiden, begyndte det at blæse temmelig sterkt. Jeg havde allerede længe ligget og hørt paa vindens susen i trætopperne og veirfloiens ulen paa taget, da jeg blev opmærksom paa nogle sterkt pibende og ligesom forskræmte lyd fra fugl. Kort efter hørte jeg pludselig en langsomt dragende, men sterkt durende lyd, der kom indenfra de store, dybe skove i Nitedalen og Hakedalen og drog som en sagte glidende strøm nedover Grefsenaasen, udover Akerjorderne og indover byen. Lyden varede noksaa længe og var langsomt rullende; det var ikke som et voldsomt farende sten- eller sneskred paa høifjeldet eller i vore dale. Jeg kom med et til at tænke paa den sagte glidende lavastrøm, som jeg ifjor vaar saa bevæge sig ned fra Vesuv og fortære Ottajano. I samme øieblik som duren begyndte og fortsatte i den lange rullen, gjøede vor hund, og de tynde mellemvægge i huset, der er en lav tømmerbygning, rystede noksaa sterkt. Udover aftenen var termometret gaaet noksaa sterkt op. Kl. 10 viste det + 1 gr., kl. 12 + 4 gr. og kl. 1 $\frac{1}{2}$ + 5 gr. Da jordskjælvet rullede, var der i vore værelser en trykkende varme, uagtet der intet var lagt i ovnene. En halv time efter rullingen lagde blæsten sig, og alt blev stille og roligt.“

Nordstrand. En meddeler fra Nordstrandshøiden udtaler, at jordskjælvet der var meget sterkt. Der merkedes flere stød. Samtidig hørtes en dur og en susning som fra en fos. Alle vaagnede. Meddeleren antog, at dette jordskjælv var sterkere end det for 2 aar siden. („Aftenposten“ 10de januar).

Ljan. I „Kristiania Dagsavis“ læstes den 10de januar: „Paa Ljan troede man først, at der havde fundet et togsammenstød sted, men rystelsen efterpaa og den bølgede bevægelse i gulvet gjorde en snart sammenhængen klar.“

Næsodtangen. Der merkedes kl. 1.35 en skjælvning, der forplantede sig fra sydvest mod nordost. Ovne og vinduer klirrede. Samtidig med rystelsen hørtes et knald og en vedholdende rullen. (JOHAN JAKOBSEN).

Bygdø. Kemiker SIMONSEN, der sad i 1ste etage i villa „Sæteren“ paa Bygdø, angiver tiden for jordskjælvet til 1 t. 31 m. 3 s. Fænomenet beskrives saaledes: „Et sterkere stød med forudgaaende og efterfølgende lyd som af ras — ca. 5 sekunder før og omtrent lige lang tid efter hørtes raset. Stødet mindede om eksplosion paa lang afstand, men var dog vel lidet momentant til at være egentlig eksplosion. Raset syntes at komme fra nord og gik mod syd. I første etage var der liden eller ingen rystelse, hvorfor jeg ikke straks var paa det rene med, at det var jordskjælv. I anden etage vaagnede man, og der rystede forskellige gjenstande. Børnene var meget forskrækket.“

Bestum. „Aftenposten“ indeholdt den 10de januar følgende: „Paa Bestum vaagnede man i et hus præcis kl. 1 $\frac{1}{2}$, idet man syntes huset dreiede sig. Det knagede i hus og møbler, samtidig som man hørte en sterk dur som et dampskibs ul. Rystelsen varede et par sekunder, duren noget længere.“

Stabæk i Bærum. Stabsfanejunker K. SÆTRANG merkede kl. 1.32 f. m. først et stød og hørte saa en susen som af fjerne sporvogne.

Fossum i Bærum. „Fra Fossum i Bærum meldes, at rystelsen der var temmelig sterk, saa endog bliktoi faldt ned fra kjøkkenvægge. Retningen syntes at være fra syd til nord.“ („Aftenposten“, 10de januar 1907).

Sandviken. „Fra Sandviken meldes, at jordskjælvet der har ytret sig omtrent som her i byen. Væggene rystede, og sengene ligesom gyngede. Varigheden anslaaes til 1 minut.“ („Aftenposten“, 10de januar).

Dalsmyren i Asker. Amanuensis ØYEN iagttog flere skjælvninger og hørte en dur som af sneskred. Alle voksne vækkedes.

Kristiania by. I „Aftenposten“ læstes den 10de januar: „I byen er de fleste mennesker visselig vaagnet. Beretningerne stemmer i det væsentlige i skildringen af begivenheden. Tiden synes at have været 1.34 eller 1.35. Om varigheden af jordskjælvet er der imidlertid stor uoverensstemmelse, hvilket er rimeligt, aldenstund folk ikke har havt uret i haanden. Selve stødet — eller de to stød, som enkelte mener at have observeret — har været meget

kort. De forskjellige varighedsangivelser skriver sig delvis fra, hvor meget man har hørt af duren og susningen før og efter.

En mand, der bor i Valkyriegaden, laa endnu vaagen, da han med ét fik et indtryk af, at sengen løftede sig. Samtidig paafulgte en intens klirren af forskjellige smaasager, ligesom det knagede i vinduer og vægge. Manden havde indtryk af, at bygningen bevægede sig gennem hele sin høide — i lighed med et træ, der bugter sig for vinden. Af den underjordiske rullende lyd, der for ham hørt ud som langt borte værende tordenskrald, sluttet han, at det gik i nordøstlig retning. Manden anslaa det hele til at have varet 2 sekunder, men som man ser, har han ikke merket den dur, som gik foran stødet.

En kjøbmand i Meinichs gade vaagnede derved, at han syntes at høre smeld og ligesom en torden, der efterfulgtes af en længere dur. Siden merkedes to rystelser, der atter efterfulgtes af mindre rystelser. Retningen antoges at være fra sydøst mod nordvest. Det hele varede antagelig 24—25 sekunder. Uret, som man havde, viste 4 minutter over halv 2.

Fra Oslo talte vi med en mand, der var noksaa uhyggelig berørt af begivenheden. Efter duren og stødet fulgte en underlig susning, der ligesom kom ind gennem væggen fra den ene kant, passerede gennem værelset og forsvandt i den modsatte retning. Manden følte en trykning gaa gennem sig. Vagthundene nede paa oplagstomterne gjøede uhyggelig.

En mand i Bygdø allé, som var vis paa, at hans ur gik rigtig, noterede kl. 1.34, da han observerede duren. Det hørt som et sneskred til begge sider af huset. Bevægelsen var saa sterk, at prismerne paa hængelamperne klirrede.

I et hus i Majorstuveien kom flere smaafulge umiddelbart efter stødet flyvende mod de oplyste vindusruder. Et stort billede, som hang frit i en krog, vedblev at svinge 10—12 minutter (?) efter stødet.

Af andre beretninger fremgaar, at enkelte, idet de pludselig vaagnede, troede, der var et voldsomt sneskred fra taget. Flere skildrer som høist trykkende den stilhed, der indtraadte, efter at den sidste dur var forsvundet. Enkelte ting er her og der faldt ned. I en gaard paa Sandakerjordet faldt et ovnsgalleri ned og voldte megen forskrækkelse.

I samme avis læstes 11te januar: „En kvindelig beboer af Waldemar Thranes gade meddeler, at hendes indtryk var, at

rystelsen fulgte gadens længderetning. Jordskjælvet for 2 aar siden gik tvers over gaden. En etageovn i hendes værelse rystede ganske voldsomt, ligesom nogle fotografier i stativ bevægedes, dog uden at falde om.

En meddeler fra Enerhaugen tror, at dette jordskjælv har været ligesaa voldsomt som det i 1904. Den 5 etages bygning, hvor jeg bor — udtaler han — rystede, saa uret paa væggen stansede. Den medfølgende larm og dur hørt i længere tid.

En mand, som bor i Stensgaden, skriver: Jeg blev vækket inat af en meget sterk klirren i værelset, hvorefter jeg helt vaagen rolig iagttog klirringen, idet jeg havde en sikker følelse af, at sengen, hvori jeg laa, bevægede sig, som om jeg laa i en baad paa et svagt bølgende (skvulpende) vand; dertil hørte jeg meget tydelig ligesom et sneras, der for nedover taget paa et noget borteliggende hus, eller som duren af en vogn, der kjører i sterkt trav noget borte. Den sterke klirren skrev sig væsentlig fra to tomme stentøis vandmugger, der var placeret skjævt i 2 boller (fade) paa vaskeservantens marmorplade.

Straks jeg vaagnede, følte jeg mig fuldt sikker paa, hvad dette var. Jeg iagttog derfor det hele med den største ro og opmerksomhed uden engang at løfte hovedet fra puden. Jeg skulde være tilbøielig til at antage, at jeg merkede klirringen i mindst 3 sekunder.

Min hustru, der laa i samme værelse, vaagnede merkelig nok ikke under rystelsen.

En skiløber, der igaar eftermiddag foretog en tur til det fornøielige nybygge Solumskoven i Nydalen, og som der gav sig i tale med nogle gamle koner, fortæller om det indtryk, de havde faaet af nattens tildragelse. De sagde, at det hørt for dem, nærmest som om en vældig tømmerlunne gled ud, og stokkene spredtes ud over en stor is.

Kristiania by. I „Morgenbladet“ læstes den 10de januar: „Et jordskjælv rystede vor by ganske alvorlig inat. Det var ved halvtotiden, vi holdt netop paa at ordne nattens sidste telegrammer, da alt begyndte at skjælv omkring os. Det klirrede i ovner, og det slog i de lukkede døre, og paa skrivebordets elektriske lampe tog skjærmens perlefynter til at danse. Instinktmæssig greb vi uret — det viste paa 1.34.

Det første stød fulgtes umiddelbart af en buldrende larm som en fjern rullende torden, der varede i flere sekunder. Der merkedes derefter nok et stød vel saa sterkt som det første. Vi følte

da, hvorledes hele huset stod og skjalv. En konference gennem hustelefonen med sætteriet i sjette etage lod os vide, at jordskjælvet ogsaa deroppe blev merket med stor tydelighed. De elektriske taglamper havde taget til at svinge i sine snore, og det klirrede i vinduerne.

Antagelig varede fænomenet 10 à 12 sekunder, saa var alt igjen stille.

Jordskjælvet har været merket over hele byen og overalt paa omtrent samme maade som ovenfor skildret. Vi modtog i de sildige nattetimer meldinger fra Oslo og fra den yderste Westend, fra havnestroget og fra St. Hanshaugen."

Nattevagten ved østbanestationen iagttog kl. 1.32 f. m. 2 stød ledsaget af en skjælvning. Mellem de 2 stød hengik der ca. 10 sekunder. Bevægelsen syntes at komme fra syd og forplantes mod nord. Efter begge stød hørtes en vedholdende rullen og susen. Det knagede i huset. (H. HVAL).

Riddervoldsgd. 12. Premierløjtnant ARNEBJØRNSSEN, der laa og læste i husets 1ste etage, merkede et voldsomt stød, efterfulgt af en bølgeformet bevægelse, hvis varighed sattes til ca. 15 sekunder. Der hørtes først et kort knald, og dette efterfulgtes af en svag dur, der varede saa længe, som rystelsen føltes. Kakkelovnen klirrede, en dør sloges op og sengen gyngede svagt.

Gyldenløvesgd. 47. Kaptein E. BJØRSET, der laa og sov i 3die etage, vækkedes af et sterkt stød. Samtidig med stødet hørtes et bulder, der meget lignede lyden af snemasser, som ramler ned af taget. Da han kastede et blik ud vinduet for at se efter, om sneen dyngede sig over verandataget i 2den etage, lagde han merke til, at der tændtes lys i enkelte af husene rundt omkring.

Harbitzgd. 2^{IV}. Jordskjælvet inat kl. 1.30 merkedes hos mig temmelig voldsomt og varede ca. 2 sekunder. Jeg og min hustru samt 3 personer vaagnede ved, at noget ligesom løftedes, og en svær dobbeltseng rystede, som om kraftige hænder skulde skake den. Min hustru blev kastet lempelig over til siden af bevægelsen. Alle gjenstande i værelset dirrede temmelig sterkt, og rystelsen ledsagedes af et tydeligt dumpt drøn og sus i luften. Jeg syntes at merke en svag bølgeformig bevægelse af huset. Jeg maa sige, at rystelsen den korte stund, den varede, var adskillig sterk og merkbar. (O. B. ANDERSEN).

Johannes Brunsgd. Kontorchef WAALER vækkedes kl. 1.35 f. m. af en dur, som varede i ca. 4 sekunder. Saa føltes det, som om

hele huset sank noget, og derpaa kom der en dur igjen. Det hele varede i omtrent 8 sekunder. Den synkende bevægelse var meget kraftig, men da den kom pludselig og ikke fulgtes af nogen opadgaaende, kom ikke løse gjenstande i nogen merkbar bevægelse. Han oplyser, at han ogsaa (igaar) den 9/1 07 omtrent kl. 6.30 f. m. merkede et svagt jordskjælv, dur med svag bevægelse fra øst mod vest.

St. Olafsgd. 17. Dr. NATVIG, der laa vaagen i 3die etage, kjendte en horizontalt forplantet, oscillerende bevægelse, der antagelig varede 3 à 4 sekunder og syntes at komme fra vest eller nordvest. Lyden hørtes først som et sneskred fra et hustag i det fjerne, tiltog kontinuerlig som en voldsom vognramlen og endte i et bulder. Lyden kom før rystelsen, og denne kom i umiddelbar tilslutning til bulderet. Lydens varighed ansloges til 7 à 8 sekunder. En af doktorens bekjendte i Niels Juulsgd. samt hans søn opfattede begge bevægelser som et vertikalt stød, idet de opgav at blive slynget op af madrassen.

Uranienborg terasse 11. Flødningsinspektør SCHJØTT, der laa vaagen, angiver, at den tordenlignende lyd begyndte kl. 1^t 33^m 20^s og ophørte kl. 1^t 33^m 50^s. Kl. 1^t 33^m 35^s merkedes et stød, som rystede huset. Lyden syntes at forplante sig fra nordøst mod sydvest.

Raadhusgaden 6. Kaptein RODE, der befandt sig i husets 3die etage og var i færd med at gaa tilsengs, merkede en noksaa kraftig skjælvende bevægelse. Samtidig med denne hørtes en lyd, som naar sne falder ned fra taget.

St. Olafsgd. 32^{II}. Oberst EBBESEN, der, da jordskjælvet indtraf, var oppe og i sin søns soveværelse, følte det som et meget sterkt stød af momentan natur, mens sønnen, som laa i samme værelse, følte det som to bølgeformede bevægelser. Fruen, der laa i sideværelset, opfattede ogsaa bevægelsen som bølgeformet, men iagttog ikke to særskilte rystelser. Obersten syntes, at bevægelsen forplantede sig fra vest mod øst, fru derimod fra øst mod vest. Merkelig nok iagttoges ingen rystelse af møbler eller lignende, uagtet bygningen (Norges geografiske opmaalings chefsbolig) staar paa saa daarlig grund, at den rystes ved kjørsel, ialfald paa bar mark. Der hørtes en vedholdende rullen, nærmest som sterk kjørsel baade før, under og efter rystelsen. Obersten forekom rystelsen betydelig sterkere end rystelsen den 23de oktober 1904 (boede dengang i Fearnleysgd. 10^I). Stødet var saa sterkt, at han underrettede sin familie om, at hvis det gjentog sig, skulde alle

staa op og klæde sig paa. En datter, som laa paa et kvistværelse, vaagnede med følelsen af, at hun holdt paa at blive slynget ud af sengen, og holdt sig, idet hun vaagnede, som følge deraf med begge hænder fast i sengekarmene.

Bygdø allé 69^{III}. Fru ANNA KLINGENBERG, der sov, vækkedes ved et voldsomt brag, som efterfulgtes af en skjælvning. Hængelampen skranglede, glastøi paa buffeten klirrede, og huset rystede.

Josefinegd. 40. Hr. B. LUND merkede kl. 1.32 f. m., at sengen ligesom hævedes op og rystede, huset dirrede og knagede svagt. Rystelsen efterfulgtes af en dur som en fjern torden. En familie i Gyldenløwesgd. 8 vækkedes og troede, der gik flere sneras.

Schiotts gade 6. Sogneprest ROBERTUS OLSEN hørte halvt i søvne en sterk susende lyd som af et udskudt projektil, dog saaledes at lyden opfattedes som underjordisk. Der følte et stød, der traf huset i grundmurens nordvestre hjørne og bragte det til at krænge lidt over. Meddelerens datter, der laa i sideværelset og nærmere vedkommende hjørne, vaagnede ved, at alt var i gyngende bevægelse som i sjøgang, og hun fik og beholdt i flere timer fornemmelser i retning af sjøsyge. Hun hørte en rørgyngestol bevæge sig svagt et par gange og en blomsterpote i vinduet klirre. Familiens 3 øvrige medlemmer merkede intet. Varigheden maa have været mindre end $\frac{1}{4}$ minut, og det hele fænomen maa have været afsluttet 1^t 31^m 45^s eller ialfald kl. 1^t 32^m. Stødet syntes at komme underfra og fra sydost. Jordskjælvet følte sterkere end jordskjælvet den 23de oktober 1904 i østre Akers kirke. Med hensyn til styrke vil sognepresten nærmest sammenligne det med jordskjælvet den 5te februar 1905, saaledes som det følte i Voldens prestegaard paa Søndmøre.

Observatoriet, Kristiania. Hr. N. ERIKSEN skriver: „Jeg laa og sov i min bolig, som er et enetages træhus og vækkedes kl. 1^t 31^m 30^s f. m. af rystelsen. Hele huset skjalv i smaa skjælvninger. Den sidste hørtes som et dunk, omtrent som om noget tungt faldt ned fra loftet og ned i første etage i den del af bygningen, som vi kalder „Laaven“, og som befinder sig væg i væg med min bolig. Undersøgte om morgenen, men fandt intet, som var faldt ned.“

Studenterhjemmet^{IV}. Hr. C. DONS havde ved jordskjælvet indtræden netop lagt sig, men var endnu ikke sovnet, saa at han derfor kunde bestemme tidspunktet, da rystelsen sluttede nøiagtig til 1^t 31^m 45^s. Rystelsen varede i ca. 10 sekunder, og bygningen sitrede

sterkt i smaa hurtige svingninger. Bevægelsen foregik nogenlunde i nord- og sydlinjen. Rystelsen var ikke sterk nok til at bringe ovnen til at klirre. Umiddelbart før rystelsen hørtes et sterkt bulder, der fortsatte til nogle faa sekunder efter at rystelsen var ophørt. Jordskjælvet den 23de oktober 1904 yttrede sig paa Studentehjemmet som en bølgeformet bevægelse, ledsaget af susen og bulder. I 4de etage klirrede dengang ovnen.

Oslo ladegaard (Oslogd. 13). Sogneprest SOMMERFELDT, der laa vaagen, hørte først en rullen, som antagelig varede 4 à 5 sekunder, hvorpaa der kom et meget sterkt stød, og saa blev alt stille. Han kunde ikke merke nogen bevægelse efter det sterke stød, endda han opmerksomt prøvede at iagttage. Det kjendtes, som naar det knager alvorligt i gamle huse, og bygningen „sætter sig“. Kom fra nord og bevæget sig mod syd. Den ovenfor omtalte rullen var, som naar der kjøres voldsomt fort med vogn ude paa brolagte gader, eller som naar sporvognen larmer forbi i sterk kulde. Sogneprestens søn, der havde værelse til gaden, paastod, at han kjendte en rystende bevægelse af hele huset, og to tjenestepiger, hvis værelse vender ind mod gaarden, erklærede, at huset skjalv, og at det følte som sengen vuggede. De fortalte, at i det tilstødende kjøkken faldt viseren af en vegt, der stod paa hylden.

Schiøningsgd. 27^{II}. Amenuensis SCHETELIG vækkedes af en rystelse, der afsluttedes kl. 1^t 32^m 40^s. Hvorlænge rystelsen varede, kan ikke med sikkerhed opgives — antagelig varede den ca. 10 sekunder. Umiddelbart før rystelsen hørtes af meddelerens hustru, der laa vaagen, en lyd som af et fjernt skud.

Ullevoldsveien 59^{III}. Meteorolog NILS RUSSELTVEIT, der, da jordskjælvet indtraf, netop stod med uret i haanden, angiver tiden for det senere omtalte sterke støds indtræden til 1^t 31^m 10^s med en sandsynlig feil af ± 2 sek. Iagttageren hørte først en svag dur (varighed ca. 1 sek.) som af en kommende sporvogn. Den tiltog i løbet af næste sekund i styrke og kunde da sammenlignes med lyden af en sporvogn, som passerede udi gaden. I 3die og 4de sekund merkedes en tiltagende rystelse, som ved slutningen af det 4de sekund var, som om dampveivalsen passerede ude i gaden. I dette øieblik følte et voldsomt stød nedenfra og opad. I løbet af næste sekund aftog rystelsen, og man hørte i løbet af 6te og 7de sekund en kraftig tordenlignende larm, der i løbet af de derpaa følgende 3 sekunder døde langsomt hen. Varigheden af hele fænomenet skulde efter dette kunne sættes til 10 sek. Lyden syntes

at forplante sig i retning mod nordnordøst. Selve stødet var saa kraftigt, at gjenstandene sprat op, men paa grund af dets vertikale retning foraarsagedes ingen merkbar flytning til siden. Den forud for og umiddelbart efter stødet kommende rystelse var derimod for svag til at foretage nogen flytning af gjenstande. Da drønet kom, knagede og klirrede det i huset, som om der lige i nærheden skulde have været affyret et vældigt kanonskud. Under selve rystelsen var larmen i huset for sterk til, at man kunde høre noget til luftsvingningerne ude. Der var en væsentlig forskjel paa dette jordskjælv og det, som merkedes i Kristiania den 23de oktober 1904. Larmen og rystelsen var den samme, men betydelig svagere. Det eksplosionsagtige stød, som indtraf midt under jordskjælvet, var imidlertid noget ganske nyt.

Smaalenenes amt.

Tomter st. Stationsmester HANSEN, der med sin familie laa og sov i stationsbygningens 2den etage, vækkedes kl. 1.32 f. m. af en langsom, bølgeformig bevægelse og en samtidig dur. Bevægelsesretningen kan vanskelig opgives, maaske fra nord mod syd. Vinduer og ovne klirrede.

Trogstad. Kirkesanger A. S. ENG, der laa vaagen i 2den etage i Skjønhaug skolehus, iagttog en skjælvende bevægelse, og hørte en noksaa sterk, vedholdende rullen samtidig med rystelsen. I huset ved siden af, der er gammelt og skrøbeligt, hørtes en knagen i huset og klirren af glastruder. Jordskjælvet lignede jordskjælvet den 23de oktober 1904, dog forekommer det meddeleren, at nu baade lyd og bevægelse var svagere. I Baastad og længere mod øst har det efter forlydende været sterkere end sidst, da glastruder har sprunget.

Slitu st., Eidsberg. Kl. 1.32 f. m. observeredes en bølgeformig bevægelse, der syntes at forplante sig fra syd mod nord. Samtidig hørtes en sterk dur, som om et jernbanetog gik forbi stationen; duren hørtes længe efter at rystelsen var ophørt, ovne klirrede, sengene rystede, og folk vækkedes. Jordskjælvet syntes dog at være svagere end det, der fandt sted den 23de oktober 1904. (Stationsmester ANDERSEN).

Skibtvædt. Sogneprest HØEGH, der laa vaagen, da jordskjælvet indtraf, kjendte en sterk skjælvende bevægelse, som rystede sengen og det hele hus. Samtidig hørtes en lyd som af pibebrand. Be-

vægelsen kom fra nord eller nordøst og varede 4 sekunder. Jordskjælvet er iagttaget over hele prestegjældet, og folk vækkedes op af søvne.

Moss. Fra Moss telefoneres, at rystelsen der blev iagttaget kl. 1.33; den var ikke paa langt nær saa sterk som ved jordskjælvet høsten 1904, men ledsagedes af en ganske kraftig lyd i luften, som af en fjern torden. („Aftenposten“ 10de januar 1907).

Moss. CHR. OLSEN, der laa og sov i 2den etage i Braaten-gaden 10, vækkedes ved, at sengen rystede og hørte samtidig en dur, som naar der kjøres rigtig hurtig over en bro. Bevægelsen, der betegnes som en skjælving, varede ca. 2 sekunder. En hængelampe rystede, saa glas og kuppel klirrede.

Vang pr. Dilling. Oberstløjtnant HASLEM, der laa tilsengs, hørte en rullende lyd, der forplantede sig fra syd mod nord, og som kunde sammenlignes med den lyd, som fremkommer, naar et særdeles tungt læs kjøres i Storgaden i Kristiania. Sengen, hvori iagttageren laa, hoppede og rystede 5 à 6 gange. Huset bevægede sig saameget, at sidedørene i soveværelset i 1ste etage klirrede.

Lekum, Eidsberg. Postaabner H. J. AAS skriver: „Inat kl. 1.34 gik herover et meget heftigt jordskjælv. Det begyndte med et sterkt knald som et tordenskrald, hvorefter en sterk dur fulgte. Ovnen i stuen rystede sterkt, og det knagede i vægge og tag. Det syntes, som det bevægede sig fra syd til nord; men herom tør jeg ikke udtale mig; heller ikke om varigheden. Jeg har idag forespurgt paa forskjellige kanter, og alle har merket jordskjælvet. Dette var meget sterkere end det den 23de oktober 1904.“

Sarpsborg. Stationsmesteren, der da jordskjælvet indtraf kl. 1.32 f. m., befandt sig i det frie, hørte en dur som af et ankommende jernbanetog. Der iagttoges en skjælving, som forplantede sig fra øst mod vest og varede i 2 à 3 sekunder. Jordskjælvet var meget svagere end jordskjælvet den 23de oktober 1904.

Ise st. i Skjeberg. Stationsmesteren iagttog en langvarig rystelse, der gik i sydvestlig retning og ledsagedes af en sterk dur. Det knagede i bygningen.

Fredriksstad. I „Kri.a Dagsavis“ læstes den 10de januar følgende telegram: Inat gik to jordskjælv herover, først et svagere kl. 12¹/₄ og senere kl. 1.30 et betydelig sterkere, der varede meget længere. Husene rystede, og kalkpuds faldt ned fra tagene. Lamperne holdt paa at vælte. Folk vaagnede dels af rystelsen, dels

af den tordenlignende larm, som fulgte efter. Paa Strømtangens fyr har man i den senere tid merket en hel række svage jordskjælv.

Fredriksstad. Fra Fredriksstad er følgende meddelelse sendt „Aftenposten“: „Jordrystelsen merkedes over hele Smaalenene, mere eller mindre sterkt paa de forskjellige steder, men overalt betydelig svagere end jordskjælvet den 23de oktober 1904. Fra flere steder angives retningen at være den samme som dengang, altsaa fra syd til nord.

Paa lensmandsgaarden i Raade vil man have merket, at vandet i brønden efter jordskjælvet har faaet svovlsmag. Det samme hændte ogsaa efter jordskjælvet i 1904.“

Strømtangen fyr pr. Fredriksstad. Fyrvogter BALTAZAR PEDERSEN iagttog kl. 1.32 f. m. en sterk skjælvende bevægelse, saa møbler, lamper, ovne etc. dirrede sterkt. Samtidig hørtes en vedholdende rullen. En svagere rystelse merkedes kl. 12 $\frac{1}{4}$ f. m.

Ranø pr. Onso. Tilsynsmanden ved fyrlampen meddeler, at huset og sengen rystede ved $\frac{1}{2}$ tiden; samtidig hørtes en dur, som naar et stort dampskib slipper dampen ud.

Krappeto i Tistedalen. Kanalinspektør HAAHEIM skriver: „Jordskjælvet merkedes af slusefolkene, der bor i egen bygning paa nordsiden af kanalen, hvor der er løs, opfyldt jordbund, mens meddeleren, hvis bolig ligger paa den anden (syd) side af kanalen og er opført paa fjeldgrund, ikke merkede noget til jordskjælvet.“

Kornsjø. Telegrafist AXEL B. STEFFENS skriver: „Da jeg inat havde vagt ved herværende station, merkede jeg et meget sterkt jordskjælv, som gik fra syd til nord. Jeg noterede tiden, med det samme jeg merkede en svag mistænkelig, fjern rulling, som kom nærmere og nærmere og blev sterkere og sterkere. Klokken var da 1.33 $\frac{1}{2}$. Lyden forekom mig, som om det var et tungt lastet jernbanetog, der kjørte ind paa stationen, og forsvandt i det fjerne. Det hele varede i 12 sekunder. Da det var paa det sterkeste, var det saa voldsomt, at ovnen paa kontoret rystede, og jeg ventede hvert øieblik, at den skulde falde ned.“

Jarlsberg og Larviks amt.

Sande i Jarlsberg. Fra Sande i Jarlsberg meddeles det „Busk. Amtst.“ af folk, som var ude, at lige før rystelsen begyndte en sterk, varm vind at blæse. Saa begyndte det at dure og jorden at skjælve. Det stod ikke paa mange sekunder. Det var pludselig blevet varmt veir, og det begyndte at dryppe af tagene.

Holmestrand. Byfoged MEYER, der ved jordskjælvets indtræden sad i sit kontor i 2den etage i en trægaard, iagttog et kort og ganske sterkt stød med efterfølgende skjælven. Stolen, hvori iagttageren sad, dirrede, og ovnen klirrede sterkt. Bevægelsen kom fra vest eller nordvest. Om fænomenet forøvrigt skriver byfogden: „Forinden stødet kom, blev jeg nærmest opskræmt (dette udtryk dækker bedst min forestilling) ved en besynderlig lyd bag mig, inde i stuen, en susen, som naar et vindstød river op en dør, og det blaaser ind. Da det omtrent i det samme ligesom tog i dobbeltdøren til stuen, der var helt lukket (døren gaar ind i stuen) og ruskede i den, saa den formelig slog mod karmen, vendte jeg mig uvilkaarlig om. Jeg havde en øieblikkelig forestilling om, at et menneske kom ind. Jeg havde imidlertid neppe faaet vende mig helt om, før stødet kom, og jeg straks var paa det rene med fænomenet. Lyden varede antagelig 3 sekunder — den kom før stødet. Hele fænomenets varighed var 6 à 7 sekunder.

Det eneste jordskjælv jeg har oplevet før, var det i oktober 1904. Jeg var dengang paa galleriet i Holmestrand kirke, hørte en tordenlignende larm, saa tag og vægge give sig og hørte dem knage, samtidig som jeg merkede en bølgende bevægelse under benene. Bevægelsen føltes dengang meget sterkere og længere end nu samt som svagt bølgende.“

Holmestrand. Frk. ASTRI HALS meddeler, at hun laa og sov og vaagnede af, at hun selv, sengen og huset blev sterkt vugget. Bevægelsen var fra s.s.ø. til n.n.v. eller omvendt. Ved jordskjælvet i oktober 1904 merkede meddeleren kun en forfærdelig larm, som om huset ramlede sammen.

Holmestrand. Sorenskriver O. HALS beretter, at han sov, men vækkedes af klirren af glas, som øieblikkelig ophørte. Hans hustru vaagnede ikke. Sorenskriver HALS har fra tandlæge BJERKNES og apoteker HANSEN faaet følgende oplysninger om jordskjælvet.

Tandlæge BJERKNES og frue, der bor ligeoverfor sorenskriveren i 2den etage i et murhus, laa tilsengs, men var endnu vaagen. De følte sengene ryste og hørte ovnen klirre.

Apoteker HANSEN, boende i samme gaards 3die etage, laa tilsengs og læste. Han følte en bølgeformig rystelse, der varede i 2 à 3 sekunder. Saalænge jordskjælvet stod paa, hørte han en susen, omtrent som en paasadlet hest ryster sig.

Sorenskriver HALS meddeler endvidere, at en jernbanebetjent, der sad paa et bord i jernbaneekspeditionen, følte en rystelse, men

hørte ingen lyd. Bevægelsen forekom ham at komme fra vest. En anden betjent, der stod ved pensen paa stationen, merkede et lidet stød under foden.

Ve i Sande. Jernbaneekspeditor WINGE paa Ve i det sydligste af Sande sagde, at det knagede og bragede i huset, sengen ligesom vuggede, smaating faldt ned af en komode. Hans mor, der laa i 2den etage, troede, at ovnen skulde falde ned. Bevægelsen gik fra vest mod øst. (Sorenskriver HALS).

Skoppum. En jernbanearbejder, der bor nær Skoppum st. i et enetages træhus, sagde, at det knagede i panelingen. (Sorenskriver HALS).

Horten. I „Gjengangeren“ læstes den 10de januar 1907: „Et ganske sterkt jordskjælv merkedes inat ved $\frac{1}{2}$ 2-tiden over hele byen. Rystelsen, der varede ca. 6 à 7 sekunder, var ganske kraftig. Den ledsagedes af en sterk dur, og vinduer og ovne klirrede. I en gaard sprang en dør op. Der er dog, saavidt vi har bragt i erfaring, vistnok ingen skade skeet. I de strøg af byen, hvor grunden er daarligst, løb folk helt ud paa gaden i forskrækkelsen, som de stod og gik.“

Tønsberg. Driftsbestyrer L. RASMUSSEN meddeler, at han laa og læste i 2den etage i et træhus, da han kl. 1.32 f. m. følte en enkelt rystelse, der varede ganske kort, og som føltes som et stød eller dunk, der kom fra øst eller nordøst. Før bevægelsen hørtes en skarp, klirrende lyd, og det knagede i væggene. Lyden var dog ikke saa sterk, at den vækkede meddelerens hustru. Jordskjælv et i oktober 1904 var meget sterkere end dette sidste, og lyden var nu mere klirrende (metalklang).

Tønsberg. Telegrafist H. A. MATHIESEN, der befandt sig i 1ste etage paa Tønsberg telegrafkontor, siger, at han laa og halvsov, da han vækkedes af en sterk dur, der øieblikkelig efterfulgtes af en rystelse, som var saa sterk, at lampekupler klirrede. Rystelsen sammenlignedes med den, der fremkommer ved et forbipasserende jernbanetog — men sterkere. Lyden var nærmest som en underjordisk torden. Det hele stod paa omtrent 30 sekunder. Jordskjælv et i oktober 1904 var sterkere.

Tønsberg. I Tønsberg merkedes jordskjælv et kl. 1.30. Det var ikke saa sterkt som i 1904. I omegnen er ogsaa jordskjælv et bemærket. („Aftenposten“).

Eidsfos. Driftsbestyrer RASMUSSEN meddeler: „Jeg var igaar oppe ved Eidsfos og hørte, at jordskjælv et var merket hele veien

opover. Særlig sterkt synes det at ha været ved Eidsfos, hvor de fleste vaagnede og sprang ud. Lyden skildres ogsaa derfra som skarp og klirrende (som basuntoner blev der sagt). Retningen angives fra nord til syd, og tiden for stødet kl. omtrent 1.32 f. m.“

Føyndland, Nøtterø. GRETHE NIELSEN FØYNLAND meddeler: „Nat til 10de januar merkedes en ganske kort jordrystelse. Jeg og min mand sov, men mine to døtre, hvoraf den ene er 13 aar og den anden 21 aar, vaagnede ved rystelsen. Der hørtes som en sterk sus eller dur. Folk paa Husø, Nøtterø og Husvig har ogsaa iagttaget jordskjælv et.“

Sandefjord. Handelsskolebestyrer PAUL VARTDAL iagttog kl. 1^t 32^m 45^s f. m., mens han laa vaagen i sin seng, en kort, stødformig bevægelse, der syntes at komme nedenfra i sydsydvestlig retning. Ovne og glas klirrede, døre gav sig, og sengen rystede ikke saa lidet. Nogen skade er vistnok ikke forvoldt, naar undtages, at ovnsrør tildels er blevet noget forvredne. Der hørtes, baade før og efter stødet (eller stødene) en lyd, der maatte betegnes som en vedholdende rullen eller underjordisk torden. Det var ikke saa uligt lyden af flere tunge arbejdsvogne, der ruller henover haard, ujevn vei. Lyden varede 2 à 3 sekunder efter, at rystelsen var ophørt.

Rød, Tjøme. Tilsynsmand HANSEN-RØD hørte en rullende lyd, der kom fra nord, og kjendte samtidig en kort rystelse, der varede ca. 3 sekunder. Møblerne paa soveværelset rystede, sengen skjalv, og det knagede i huset. Gaardshunden blev usedvanlig urolig og var urolig lang tid efter, at jordskjælv et var over.

Rødnes i Tjøme. HANS INGEBREKTSSEN, tilsynsmand ved „Saltbu fyrlyppe“, iagttog en rystelse, der forplantede sig fra nordost mod sydvest. Der hørtes en vedholdende rullen, og vinduerne klirrede. Rystelsen var meget svagere end i oktober 1904.

Tjøme. Sogneprest O. SELMER skriver: „Jordskjælv et den 10de januar merkedes paa Tjøme prestegaard af enkelte. Det indtraf kl. 1.34 om natten, føltes ikke som stød, men som en længere vedvarende sterk rysten — som om der blev kjørt paa veien, der ligger lige ved, med tungt lastede vogne. Rystelsen syntes at vare nogle sekunder. Jordskjælv ets retning kan desværre ikke angives. Det bemærkes, at prestegaarden ligger i en dalsænkning med fjeld eller berg paa begge sider, ganske nær berget mod vest. — Jordskjælv et er merket af flere paa Tjøme.“

Larvik. I „Aftenposten“ for 10de januar læses: „I Larvik merkedes flere mindre jordskjælv ledsaget af en noksaa sterk sus og larm, der lød omtrent som sneras fra tagene. Ved $\frac{1}{2}$ 2-tiden observeredes det kraftigste stød.

Færder fyr. Fyrassistenten, der havde vagt i fyrtaarnets 9de etage, merkede to hurtig paa hinanden følgende stød nedenfra. Stødene var meget svage, det første sterkere end det andet. De mennesker, som sov i betjentboligen lige ved fyret, vækkedes ikke af jordskjælvet. Rystelsen var i det hele saa svag, at ingen iagttog nogen klirren eller bevægelse af lette gjenstande. Lyden betegnedes som en svag, underjordisk torden. (Fyrvogter HYTTE).

Bratsbergs amt.

Skien. I „Aftenposten“ for 10de januar læstes: I Skien merkedes et temmelig sterkt jordskjælv ved halvtotiden. Det synes ikke at være merket i de øvre bygder i Telemarken.

I Skien og de tilstødende bygder og udover langs Skiensfjorden hørtes en sterk dur, som naar en arbejdsvogn kører raskt paa frossen jord. Saa kom stødene, man mener, det var to, og derpaa hørtes en susen i luften, omtrent som om en haard regnskur skulde gaa over husene. Alting i værelserne rystede, og det knagede i gulve og vægge. Paa enkelte steder faldt gjenstande ned fra hylder. I mange huse vækkedes samtlige beboere. Nogen skade eller ulykke vides jordrystelsen ikke at have anrettet.

Skien. Lærer H. JOHNSEN skriver: „I mit hus bor 19 personer, hvoraf en blev vækket af jordskjælvsduren, mens 2 var vaagne, før jordskjælvet indtraf. De 2 vaagne iagttagere er damer. Den ene bor i 1ste etage og laa vaagen, da hun med et hører en sterk lyd som af en raskt rullende vogn. Vedkommende tænkte straks paa jordskjælv, men merked ikke noget til bevægelsen. Den anden dame bor i 3die etage. Hun laa ogsaa vaagen og blev først opmærksom paa en knagende lyd i trap og tagbjælker, og det forekom hende, som om nogen hastig løb bortover loftsgulvet. Saa tog sovesofaen til at bevæge sig, og vinduet og ovnen begyndte at klirre. Det hele varede meget kort.

Jeg tror, at jordskjælvet i almindelighed blev lidet bemærket her i Skien. I mange familier havde man intet hørt og vidste derfor intet om det, før end de fik se det af avisen eller hørt om det af mere letsovende naboer. Desuden føltes det ikke lige sterkt

over hele byen. Jeg fik først rede paa det paa skolen af en af mine elever, som kom forsent. Hun havde forsovet sig, fordi moderen havde været oppe hele natten paa grund af jordskjælvet. Hun havde blit saa ræd, at hun ikke turde lægge sig. De fleste af mine kolleger ved skolen havde intet hørt eller merket. En lærerinde havde vaagnet ved rystningen af sengen og ved, at vinduerne klirrede. I min klasse har jeg barn fra 34 hjem fordelt over hele byen. Af disse havde kun 14 hjem merket skjælvningen. I et hus var de bleven vækket ved, at tagsten faldt ned af taget. Et andet sted havde døren sprunget op til køkkenet, og katten for forskrækket ud og ind. Et andet sted begyndte lampen paa bordet at bevæge sig. Kun et sted havde de merket et døn som af et tordenveir. Vedkommende, en gut, havde kommet sent hjem og var ikke sovnet ind endda. Paa de andre steder havde de, efter børnenes sigende, ikke merket nogen sus eller lyd.“

Skien distriktet. I „Aftenposten“ for 11te januar læstes: „I *Skien distriktet* merkedes jordskjælvet, men som allerede nævnt igaar aftes, har det ikke gjort sig gjældende i øvre Telemarken. I den nedre del af *Laagendalen* har det været sterkt, men i de øvre Numedalsbygder ikke merkbart. I *Hallingdal* har man merket en svag bevægelse saa langt op som i Nes.“

Løberg. Godseier D. CAPPELEN skriver, at han vaagnede af en fornemmelse, som om sengen rystede, hørte døre og vinduer klirre. Næsten alle hans husfæller havde ogsaa merket fænomenet. Hr. CAPPELEN berettede, at manden paa nordre Eikaasberje, der var i fjøset (murstensfjøs med cementgulv) hørte en dundrende lyd, som bragte ham paa den tanke, at hesten i den 20 meter længere borte liggende stald havde kastet sig i spiltauget og spendte. En zinkbøtte, som stod paa gulvet, hoppede, og kørene blev urolige og rautede. Den rullende, durende lyd var meget sterk — men dyrenes synlige uro gjorde, at han ikke tænkte paa kjørsel, men straks forstod, at det var et jordskjælv.

Bestul, Suleffeld pr. Skien. Skogbetjent GRINDLIA meddeler, at han laa og sov i gaardens 1ste etage, da han vækkedes af en rystelse, der antagelig varede ca. 15 sekunder. Sengen gyngede, og der hørtes samtidig som en underjordisk, vedvarende banken — omtrent 2 slag i sekundet. Bevægelsen syntes at komme fra sydvest. Kakkellovnen klirrede, ligeledes glasdøren paa væguret; men der var ingen synderlig knagen i selve bygningen. Rystelsen og den underjordiske lyd syntes omtrent at være ganske samtidige.

Da jordskjælvet var over, var ogsaa lyden ophørt. Det var mildveir med sterk vind fra nordvest, og umiddelbart efter jordskjælvet kom der et sterkt vindstød.

Notodden, Telemarken. Professor GEELMUYDEN, der laa i et af Notoddens salpeterfabriks huse, har meddelt, at han vaagnede ved et horizontalt ryk i huset, der knagede. Straks efter hørt en lyd som af en klokke. Tiden for jordskjælvets indtræden i Telemarken maa have været temmelig nær 1^h 32^m.

Jomfruland fyr. Fyrvogter O. SARTZ meddeler, at fyrassistenten, som havde vagt i taarnet og sad og spikede, følte en sagte skjælvning, saa kniven rystede i hans haand. Bevægelsen varede nogle sekunder og gjentog sig ikke. Enkelte af øens beboere siger, at de blev vækket af en dur som af et vindstød, ledsaget af en vuggende bevægelse. Bevægelsen var meget svag, saa ingen løse gjenstande rørte sig.

Kragerø. Hr. CARL BUNDI, boende i 2den etage i Kirkegaden, beretter, at han netop havde lagt sig, da han syntes at høre en underlig lyd fra etagen under, han satte sig overende i sengen og lyttede, og hørte atter den samme lyd. Først var det, som om en dør lukkedes op med et raskt ryk, senere som om det klirrede i en anden dør. Brandvagten, med hvem hr. BUNDI talte den følgende dag, sagde, at han om natten havde hørt et brag, som om sne ramlede fra vagttaget eller nabohuset, men om morgenen havde han ikke kunnet opdage noget ras.

Buskeruds amt.

Hougsund st. Hr. I. HANSEN meddeler, at jordskjælvet merkedes i begge etager i stationsbygningen. Bevægelsen føltes som to, næsten sammenhængende rystelser, hvoraf den første var den sterkeste. Det var, som om et tungt lastet tog nærmede sig. Lyden syntes at gaa fra s.v. til n.ø. Vinduer og døre skranglede; det knagede i huset, og der hørt en underjordisk torden. Først hørt en susen, saa føltes rystelsen og tilslut kom den underjordiske torden.

Vestfossen. Stationsmester PLYHN fortæller: „Jeg laa og sov, men vaagnede af rystelsen. Denne føltes kun som et stød af nogle sekunders varighed og kan sammenlignes med den rystelse, der fremkommer, naar et større lokomotiv passerer. Der var ingen bevægelse at merke paa løse gjenstande, men det knagede noget i

bygningen. Under jordskjælvet hørt en durende lyd. Fænomenet merkedes af flere her.“

Fiskum prestegaard pr. Darbu. Sogneprest RØMCKE meddeler, at han laa tilsengs, men vækkedes af en rystelse, der ikke føltes som et enkelt stød, men mere som en langvarigere skjælvning, ledsaget af larm, som syntes at komme fra nord. En dør, som ikke var ordentlig lukket, sprang op, og ovnsdørene klirrede. Lyden, der sammenlignes med den, der fremkommer ved sneskred fra tagene, kom samtidig, eller ialfald i nær forbindelse med rystelsen.

Skollenborg. Stationsmester HANSEN meddeler, at han sov, men vækkedes af en rystelse, der varede ca. 5 sekunder. Rystelsen føltes som en bølgeformig bevægelse, der gik fra syd til nord. Jernsengen og ovnen rystede sterkt, ellers ingen forstyrrelse. Før jordskjælvet gik en sterk dur, efter kom der sterk vind. Jordskjælvet i oktober 1904 var meget langvarigere end dette sidste. Rystelsen er følt paa flere steder i Sandsvær.

Filtvedt. I „Kristiania Dagsavis“ læstes den 10de januar 1907: Ombord paa en bark, der ved 1/22-tiden blev slæbt op forbi Filtvedt, blev der svær opstandelse. Skibet fik et voldsomt stød, hvorefter man merkede ligesom det skrabede langs efter bunden.

Foshaug, Røken. Landhandler FOSHAUG meddeler, at han kl. 1.33 f. m. merkede et jordskjælv. Meddeleren befandt sig i 2den etage, og der føltes rystelsen noksaa sterkt. En ovn klirrede, og løse gjenstande bevægede sig. Før jordskjælvet hørt en dur, der blev kraftigere og kraftigere; derpaa kom rystelsen, der syntes at gaa fra øst mod vest. Efter rystelsen fulgte atter duren. Det hele varede 20—30 sekunder, og meddeleren finder bevægelsen ligesaa kraftig som ved jordskjælvet i oktober 1904.

Lier st. Stationsmester JUL. NIELSEN meddeler, at han laa tilsengs i stationsbygningens 2den etage, men var vaagen, før rystelsen kom. Efter meddelerens mening maa der have været to særskilte bevægelser, idet dørene sprang op, uden at noget stød kunde merkes. Efter ca. 1 minuts forløb føltes en sterk skjælvende bevægelse, saa sengene rystedes i hurtige rykninger i omtrent 5 à 6 sekunder. Det føltes, som om bevægelsen kom fra syd eller sydvest nedenfra. Før og efter rystelsen hørt en sterk dur, og efter tillige sterke vindstød. Stationsmesteren meddeler endvidere, at han af fru ALME paa Aaby har hørt, at der i høiden var susen og sterke vindstød før og efter jordskjælvet samt føhnvind, tildels med regn.

Drammen. Hr. ANDERS JUEL skriver: „Jeg vækkedes ved at kjende en række i vertikal retning virkende stød, der var saa kraftige, at kakkelovnene klirrede. Disse stød fulgte hverandre med en hurtighed, som jeg anslog til 8—12 pr. sekund og var ledsagede af en larm, der bragte mig til at tænke paa sneskred fra tage i naboskabet. Den del af jordskjælvet, jeg har erindring om, stod neppe paa mer end i høiden nogle faa sekunder — ca. 2 kanske. Skal jeg udtale noget om retningen for bevægelsen, saa er mit indtryk, at den var fra nord mod syd.

Min bolig er paa nordre side af Drammenselven oppe under Aasen. Huset staar paa en lerbanke af antagelig betydelig mægtighed. Saasnart jeg var kommen til klarhed over, hvad der var foregaaet, saa jeg paa uret, det viste $1^h 31^m 30^s$ “.

Drammen. Stationsmester BJERKE meddeler, at han laa til sengs i 2den etage paa gaarden Strøm (omtrent 200 m. fra Drammens bygrænse), da han ved $\frac{1}{2}$ 2-tiden vækkedes af en hul underjordisk torden fulgt af en rystende bevægelse af huset, saa kakkelovnen klirrede sterkt. Bevægelsen var sterkest, da lyden holdt paa at blive borte. Det forekommer meddeleren, at dette sidste jordskjælv ikke havde den bølgende bevægelse som jordskjælvet i oktober 1904.

Drammen. I „Drammens Blad“ for 11te januar 1907 læstes: „Klokken lidt over $1\frac{1}{2}$ inat kjendtes her i byen et ganske sterkt, omend kort jordskjælv.

Et medlem af bladets redaktion laa vaagen, da det indtraf. Først hørtes det, som om der kom kjørende en række tungtlastede vogne med en sterk og monoton dur ovenfra torvet og i retning udover mod Bragerøen. Det knagede i huset, klirrede i ovnsdøre, store møbler hørtes at komme i bevægelse, og sengen gyngede i en to-tre kortere ryk. Vedkommende anslog varigheden til nogle faa sekunder og styrken til IV efter Rossi-FORELS skala.

Fra brandvagten ved torvet meddeler den funktionær, som havde vagt ved $\frac{1}{2}$ 2-tiden, at han kl. 1.35 merkede en dur som af et skred, og huset rystede; han gik straks ud og hørte da en egen lyd, som om det knistrede eller sprakede, eller som naar man strør singel, medens derimod den dur, som han havde hørt, medens han var inde, var ophørt. Interessant var det at iagttage, hvordan temperaturen forandrede sig. Ved 1-tiden havde vedkommende funktionær læst mellem $\div 4$ og $\div 5$ gr. R. paa termometret, og idet han under jordskjælvet gik ud af bygningen, havde han bemærket, at kvik-

sølvet stod paa 0. Hermed stemmer ogsaa, hvad der er os fortalt af andre om en varmebølge, som i det samme gik over byen.

I fjerde etage i Nielsens gaard ved broen vaagnede man øieblikkelig; det rystede endel i huset og smeldte i portene paa en etageovn i værelset; en pige i femte etage merkede det endnu kraftigere og sprang straks op.

Fra Grønland meddeler en mand os, at han vaagnede og hørte duren, men da han bor lige ved jernbanen, tænkte han først, at det var lokomotiverne, som gik ud; det duredede og rystede, og ogsaa de andre i familien vaagnede af det.

Fra strøget ved Strøm beretter en meddeler, at det gyngede i sengens springmadras, da jordskjælvet kom, og det klirrede i forskellige ting i spisestuen; det forekom ham, som om bevægelsen gik fra vest til øst.

Fra Tangen meddeler en, at det rystede ganske sterkt, mens en anden ikke vaagnede af det og først idagmorges fik høre om begivenheden.

Fra Lier beretter en korrespondent, at det knagede i huset, og at det hørtes, som naar en vugge bevæges frem og tilbage paa et teppe; lignende meldinger er indløbet fra Sande og Nedre Eker, og en mand i Mjøndalen iagttog tydelig to særskilte stød; etpar af vore meddelere har ogsaa lagt merke til, at det blæste noksaa sterkt lige før og efter skjælvet. Fra Kongsberg melder vor korrespondent, at jordskjælvet i trakterne deromkring er merket sterkest i Sandsvær, svagest opover i Numedalen, hvor man de fleste steder ikke skal have merket noget.“

Hønefos. Paa Hønefos merkedes det kl. 1.35. Rystelsen var saa voldsom, at husene bevægede sig sterkt. Jordskjælvet, der gik fra øst mod vest og ledsagedes af en varmebølge, stod paa ca. 15 sekunder. Det var her ligesaa sterkt som jordskjælvet for to aar siden. Forud for selve jordskjælvet, der har været iagttaget over hele distriktet, gik enkelte lettere rystelser. („Aftenposten“).

Hønefos. Telegrafist J. Næss meddeler, at han sad paa kontoret i stationsbygningens 1ste etage, da han omtrent kl. 1.31 f. m. følte et saa kraftigt stød, at det knagede i bygningen. Samtidig hørtes en hul, underjordisk dur, — det hele varede ca. $\frac{1}{2}$ minut. Bevægelsen syntes at komme fra nord og gaa sydover. Den underjordiske dur kom lige efter jordskjælvet og hørtes, efter at bevægelsen var forbi.

Aamot, Modum. Landhandler PRÆSTERUD skriver: „Jeg laa vaagen i min seng i 2den etage paa Nymoen i Søndre Modum, da jeg omtrent kl. 1.32 f. m. følte et stød efterfulgt af en langsom bølgeformig bevægelse, der varede i 5 à 6 sekunder. Bevægelsens retning var antagelig nord til syd, da en frithængende lampe bevægede sig i den retning. Før jordskjælvet hørtes en susen, der varede saalænge dette stod paa. Det forekommer mig, at dette jordskjælv ytrede sig paa samme maade som det den 23de oktober 1904. I nabohusene merkede man intet til jordskjælvet inat; men der staar husene paa fast fjeldgrund, mens huset her staar paa løs grund. Der er ogsaa ca. kl. 5 morgen merket jordskjælv; men dette var ikke saa sterkt.“

Snarum, Modum. Stationsbetjent ELLINGSEN meddeler, at han kl. 1.32 f. m. merkede en bølgebevægelse, der kom fra sydost. Vindusruder klirrede, ovn og seng bevægede sig; men væguret stansede ikke. Der hørtes en lyd som en underjordisk rullen baade før og efter jordskjælvet. Der blæste samtidig en frisk vind fra syd. Dette jordskjælv var meget svagere end det i oktober 1904. Stationsbetjenten meddeler endvidere, at paa gaarden Langrud, 7 kilometer fra Snarum, var jordskjælvet saa sterkt, at døre sprang op, og væguret stansede.

Hole sogn ved Tyrifjorden. Hr. K. KRISTIANSEN beretter, at han befandt sig tilsengs i 1ste etage, da han vækkedes af et stød nedenfra, ledsaget af en underjordisk torden og vedholdende rullen. En hængelampe bevægede sig.

Norderhov. Hr. KARL J. JENSEN beretter, at han laa tilsengs i 2den etage paa Sandsæteren, da han fik en følelse af at blive rystet frem og tilbage i sengen. Bevægelsen varede ca. 8 sekunder og syntes at komme fra nordvest. Pendeluret stansede. Bevægelsen var ledsaget af en sterk susen som af et heftigt vindstød fra n.v. Hverken meddeleren eller flere af hans naboer kunde faa sove den første del af natten, da de besværedes af varme og følte sig urolige. I flere nætter saa man sterke nordlys i n.n.v.

Kristians amt.

Gran st. Stationsmester A. L. BENTZEN fortæller, at han laa og sov i stationsbygningens 2den etage, da han kl. 1 $\frac{3}{4}$ f. m. vækkedes af en underjordisk torden og følte en skjælvende bevægelse, der varede nogle sekunder. Den underjordiske torden kom før bevægelsen.

Jervaker. Hr. THORSTEIN WANG beretter, at han laa vaagen i sin seng i bygningens første etage, da han hørte ligesom et sterkt vindstød, og saa begyndte det at dundre og skjælv, saa sengen rystede, som om man kjørte over en stenrøs. Bevægelsen var fra nordost mod sydvest. Jordskjælvet i 1904 var ikke ledsaget af vindstød og kom fra syd.

Skreia st., østre Toten. Stationsmester GULBRANDSEN, der befandt sig i stationens 2den etage, vækkedes af en dur som af et kjørende jernbanetog og følte sengen bevæge sig. Der følte intet stød, men en bølge bevægelse. Ved jordskjælvet i 1904 hørte meddeleren ingen lyd.

Totenviken. I „Kristiania Dagsavis“ for 10de januar 1907 læstes: „I Totenviken merkedes kl. 1.35 inat et kraftigt jordskjælv, som gik fra syd i nordlig retning. Paa en gaard sprang vinduet op. Ogsaa paa Vestre Toten merkedes jordskjælvet. Her i byen iagttog man en lysning som fra en meteorsten.“

Brandbu. I „Vestoplændingen“ for 10de januar 1907 læstes: „En jordrystelse merkedes herover inat ved halvtotiden. Den kjendtes som et noget heftigt stød, hvorefter fulgte en rystende bevægelse, ledsaget af en dyb, tordenlignende lyd. Rystelsen varede 2—3 sekunder.“

Hedemarkens amt.

Elverum st. Stationsmester GUNDERSEN, der laa tilsengs i stationsbygningens 2den etage og halvsov, vækkedes af en rullende lyd, sterkere end den lyd, der fremkommer, naar et jernbanetog nærmer sig. Derefter følte han en skjælvende bevægelse, der varede 2 à 3 sekunder og kom fra nord. Et skrivebord rystede ganske sterkt, ovnen og glastøi i buffeten klirrede. Veiret var stille med $\div 5^{\circ}$. Paa høiere liggende steder blæste det og var saa mildt, at det dryppede fra tagene. Natvagten ved stationen, der holdt paa at fyre op i passagervognene merkede ogsaa rystelsen, og siger, at den var saa sterk, at asken dryssede gennem risten.

Dahlby i Ringsaker. Hr. R. KOLLER skriver: „Ved $\frac{1}{2}$ 2 tiden hørte flere af os her paa gaarden en langsomt dragende, men sterkt durende lyd, som varede ca. $\frac{1}{2}$ minut, efterfulgt af etpar kraftige vindstød. Nogen jordrystelse var ikke merkbar. Temperaturen var $\div 3^{\circ}$ R.“

Stange. I Stange merkedes inat kl. vel 1.30 et jordskjælv, som særlig i den sydlige del af bygden omkring Tangen station var

ganske kraftigt. Der kom to stød umiddelbart efter hinanden. Det hele opgives at have varet et halvt minut. Bygningerne rystede, og paa enkelte gaarde stod folk op og klædte paa sig. Længere mod nord var jordskjælvet svagere, og saavidt vides har ingen i Hamar merket noget til det. („Aftenposten“).

Staur pr. Ottestad, Stange. Hr. O. SUNDT meddeler, at han ved $\frac{1}{2}$ 2 tiden følte et stød, der varede ca. $\frac{1}{4}$ minut og syntes at komme nedenfra. Retningen forekom meddelelsen at være fra n.n.v. til s.s.ø. Omtrent samtidig med stødet hørtes en vedholdende rullen. Heftige vindstød hørtes, og klart nordlys bemerkedes aftenen i forveien ved $\frac{1}{2}$ 12 tiden.

Eidskogen. I „Kristiania Dagsavis“ for 10de januar læstes: „Eidskogen har merket det som her i byen. Stødet var saa sterkt, at solide laaste døre sprang op.“

Aabogen st. Stationsmester BØGH-OLSEN beretter, at han laa tilsengs i stationsbygningens 2den etage, da han kl. 1.34 f. m. følte en sammenhængende rystelse, der varede i 50 sekunder. Bevægelsen kom fra nordøst; den bragte huset til at ryste, saa det klirrede i kakkelovnen og bragte dørene. Omtrent fra 5 sekunder før og til 10 sekunder efter rystelsen hørtes en sterk underjordisk torden med vedholdende rullen. Omtrent $2\frac{1}{2}$ time efter jordskjælvet hørtes vindstød. Det forekom beretteren, at den tordenagtige lyd var sterkere ved dette jordskjælv end ved jordskjælvet den 23de oktober 1904.

Aabogen. I „Indlandsposten“, Kongsvinger, for 11te januar læstes: „Fra Aabogen berettes, at man der iagttog først en dur som af jernbanetoget, den gik fra nord mod syd, derpaa en voldsom rystelse, saa man syntes det knagede i taget. Klokken var da 1.35. I handelsforeningen fandt man kjøkkendøren staaende aaben om morgenen, endskjønt den var bleven ordentlig laaset om kvelden. Laaskolben var ikke slaat ind. Den stod, som naar døren er laast. Duren varede omtrent 30 sekunder.“

Magnor. Fra Magnor meddeles, at man der iagttog en sterk dur og en lettere rystelse kl. 1.33. Det gik fra n.v. til s.ø. („Indlandsposten“).

Granli i Vinger. Fra Granli i Vinger berettes, at i Kul-Kojen ved Lier-Sagen merkedes rystelsen saa sterkt, som skulde man have siddet i en skranglevogn og kjørt paa en daarlig vei. („Indlandsposten“).

Brandval. I „Indlandsposten“, Kongsvinger, for 11te januar 1907, læstes: „Fra Brandval meldes, at paa Rolstad hørtes en dur i 15 sekunder, ledsaget af en rystelse saa sterk, at ovnen klirrede.“

Fra Brandval Finskog berettes, at man ogsaa der hørte en dump dur, men nogen rystelse kunde derimod ikke merkes.“

Roverud. Ved Roverud har jordrystelsen været meget sterk. Det dirrede i husene, og paa et sted gik etage-dørene i ovnen op. Paa fjøser, som ikke ligger langt fra Nor i Brandval, dirrede det over hele bygningen. Man syntes, at duren her gik fra syd mod nord. Ogsaa paa Kirkhus durede det temmelig sterkt. („Indlandsposten“).

Odalen. Over Odalen vaagnede folk af duren, som ogsaa der ledsagedes af en let rystelse. Saavidt vi har kunnet erfare, har jordskjælvet dog ikke været saa sterkt der ude som omkring Kongsvinger. („Indlandsposten“).

Ullern. Fra Ullern skrives den 10de: „Idagmorges kl. $1\frac{1}{2}$ merkedes her en sterk jordrystelse. Vi vaagnede alle ved at sengene bevægede sig og ovne og glas klirrede. Samtidig var her en sterk susen i luften og en voldsom vestenvind, som paa en liden stund feiede sneen af skogen. Himlen var klar med 2 graders kulde. Barometeret stod høit. Næsten i alle hjem heromkring vaagnede folk af jordrystelsen.“ („Indlandsposten“).

Grue. I Grue er jordskjælvet observeret paa flere gaarde, saaledes paa Grinden, Kingelsrud, Kirkenes centraltelefonstation o. fl. Det føltes som et stød, saa husene skjalv, og der hørtes en dur som af et jernbanetog. Retningen var antagelig fra nord mod syd. Stød og lyd var omtrent samtidig.

Aasnes, Solør. R. BLIKKEN meddeler, at jordskjælvet iagttoges flere steder paa Aasnes Finskog. Meddelelsen selv befandt sig i sin seng i 1ste etage paa Lindberget, da han vaagnede, lidt før jordskjælvet fandt sted. Bevægelsen føltes som en skjælvning af vel 2 sekunders varighed. Huset skjalv svagt, det knagede lidt i væggene, og en ovn klirrede. Bevægelsen var saa svag, at man neppe havde bemærket den, dersom den ikke havde været fulgt af underjordisk larm. Retningen var antagelig sydøst—nordvest. Den tordenlignende lyd hørtes fra en stund før og til en stund efter jordskjælvet, — var sterkest før og varede omtrent 4 gange saalænge som jordskjælvet. Det blæste den hele nat — baade før og

efter jordskjælv — men de vindstød, der gik forud, var de stærkeste.

Aasnes. I Aasnes skjalv husene, saa ovnen klirrede, meldes fra Flisen. („Indlandsposten“).

Kongsvinger. Kl. 1.34 merkedes en sterk jordrystelse paa Kongsvinger. Der høstes en dump dur, ledsaget af et stød, som lader til at have været stærkest i øvrebyen. Paa flere steder der oppe kunde man merke, at løse gjenstande i værelserne dirrede. Duren varede i et par minutter. De, som iagttog jordskjælv for 2 aar siden, siger, at rystelsen denne gang ikke var saa sterk, men doringen var værre. („Indlandsposten“).

Elverum. Hr. HELGE VÆRINGSAASEN meddeler, at han sad og arbejdede i sit kontor, da han omtrent kl. 11.20 eller 11.23 hørte en dundrende lyd, som han først troede skrev sig fra et fra nord kommende jernbanetog. Larmen varede 30 sekunder. Hr. VÆRINGSAASEN har indhentet oplysninger rundt om fra distriktet, og han beretter, at i Herredsbygden, 10 km. syd for Elverum kirke, vaagne en blindfødt mand ved, at sengen rystede. Han følte da, at uret viste 1.33 eller 34. En barselkone, som laa vaagen, blev ræd for rystelsen og saa paa klokken, som viste 1.34. — Paa og nær Elverum station rystede husene som ved et jernbanetogs ankomst. Forresten skal jordskjælv ikke være merket hverken i øst eller nord for Elverum.

2. Jordskjælv paa strækningen Bodø—Nordmøre den 14de januar kl. ca. 2 e. m.

Dette jordskjælv er iagttaget paa strækningen Bodø—Øksendalen (Nordmøre). Udbredelsesområdet, der har en meget langstrakt form, vil kunne sees af kartet.

Desværre er de fleste tidsangivelser kun omtrentlige, idet der væsentlig angives kl. ca. 2, 5 minutter over 2, o. l. De, som det synes, sikreste tidsangivelser gaar ud paa $2^h 3^m \frac{1}{2}$ og $2^h 4^m$ e. m.

Bevægelsens art har været forskellig; enkelte taler om stød, andre om bølgeformig bevægelse og atter andre om skjælvning.

Forsøger vi paa et kart at afsætte jordskjælvets forplantningsretninger paa de forskellige steder, vil vi se, at i de ydre kyststrøg af Nordlands amt er retningen s.v.—n.ø. den fremtrædende; denne retning er som bekjendt den nuværende kystlinjes, eggens og den

gamle fjeldkjædes retning. Paa flere steder finder vi retningen n.—s. angivet (Saltdalen, Beieren, Mo i Ranen, samt strøget nord og syd for Namsenfjordens munding). Som bekjendt gaar Saltdalen omtrent n.—s., den indre del af Beieren (fjorden) samt dalen ved Tollaa ligesaa. Ved Mo i Ranen skulde man kanske heller have ventet v.—ø., som ogsaa i en af beretningerne om rystelsen den 27de januar findes angivet ved siden af retningen n.—s.. Retningen v.—ø. angives fra Bodø, Sandnessjøens omgivelser, Namdalen, Stenkjær og Trondhjem. Retningen v.—ø., der er parallel Saltenfjordens ydre del, synes at passe godt for Bodøtrakten, det samme gjælder for Namdalens vedkommende. Det hovedindtryk, man faar, naar man betragter de opgivne forplantningsretninger, er, at disse retninger ikke kan siges at tale for en forplantning fra et centralt arnested ud mod periferien, men det synes, som om bevægelsesretningerne i det store og hele taget falder sammen med det rystede omraades tektoniske linjer. En fuldstændig overensstemmelse vil man ikke kunne vente, da det viser sig, at det er en vanskelig sag at fastslaa et jordskjælvs forplantningsretning.

Anvender man den Rossi-FORELSKE styrkeskala, vil man se, at jordskjælvets styrke ligger mellem IV og VI. De steder, hvor styrken var VI, ligger omgivne af steder, hvor styrken kun var IV. Der kan altsaa ikke udpeges nogen bestemt zone, hvor styrken var større end ellers, og som derfor skulde kunne formodes at ligge lige over et begrænset arnested. Dette staar i den bedste overensstemmelse med det resultat, vi kom til ved studiet af de angivne forplantningsretninger.

I Namsos har man ogsaa mellem kl. 1 og 2 om natten merket et sterkt bølgeformigt jordskjælv.

Der berettes fra flere steder om lav barometerstand og storm.

Af de enkelte beretninger hidsættes følgende uddrag:

Bodø. Bogtrykker CHR. PETERSEN beretter: „Mandag den 14de januar laa jeg i min seng og læste, da jeg kl. 2.05 følte en rystelse, der antagelig varede 5—6 sekunder. Huset rystede temmelig sterkt, saa boghylden over min seng, der er i 1ste etage, bevægede sig flere gange ca. 1 tomme fra væggen. Det knagede i væggene. Rystelsen var ikke saa sterk, at regulatoruret i 2den etage stansede. Der høstes ingen underjordiske drøn, og om bevægelsens retning kan jeg ikke udtale mig.“

Bodø. „Et jordskjælv merkedes her mandag kl. 2 middag ifl. samstemmige beretninger fra mange hold. Husene rystede enkelte

steder temmelig sterkt. Et sted faldt endog billeder ned fra væggen, fortælles der. Nogen larm hørtes ikke.“ („Bodø Tidende“).

Bodø. ING. RØNNEBERG meddeler, at han sammen med sin broder sad ved vinduet i et værelse i 2den etage i Biskop Krosgd., da de pludselig følte, at huset begyndte at ryste. Det forekom dem, at rystelsen skrev sig fra et kort, men temmelig sterkt stød mod den væg, ved hvilken de sad. Bevægelsen syntes at komme fra nordøst; den bragte gjenstandene paa det dækkede spisebord til at klirre. Samtidig med rystelsen hørtes en ramlende lyd. Jordskjælvet bemerkedes kun inde i huset.

Bodø. Fru HELGA TORSØ meddeler, at hun sad i 2den etage i sit hus paa byens østside, da hun følte en rystelse, som varede $1\frac{1}{2}$ sekund. Bevægelsen var nærmest en skjælvning og syntes at komme fra vest. Forskjellige gjenstande i værelset rystede og klirrede, et par kandelabre og nogle høje planter svaiede noget. Der hørtes ogsaa en lyd som en svagere rullen.

Bodø. Kontorchef JULS. G. DAHL beretter, at han kl. omtrent 2.04 befandt sig i 1ste etage i et hus i Torvgaden, da han følte 2 noksaa sterke og saa flere svagere stød med ca. 30 sekunders mellemrum. Det hele varede etpar minutter. De to første stød var saa sterke, at de bragte lampeglasset paa bordlampe til at klirre. De senere var betydelig svagere og mere hendøende. Bevægelsen syntes at komme fra øst og gik mod vest.

Fauske. „Jordrystelsen forrige mandag merkedes ogsaa paa Venset, Fauske, meddeles der os. Rystelsen varede ca. 3 sekunder. Huset skalv, gulvet følte at bevæge sig og ovnen klirrede. Kun et stød følte.“ („Bodø Tidende“).

Saltdalen. „I Saltdalen er den ogsaa merket ganske voldsomt, skrives der til os. Den gik i sydlig retning og varede ca. 15 sekunder.“ („Bodø Tidende“).

Rognan, Saltdalen. Frk. A. RUSANÆS meddeler, at hun befandt sig i 2den etage, da hun omtrent kl. 2 merkede en rystelse, der kan sammenlignes med en heftig skjælven. Bevægelsen syntes at komme fra syd. En hængelampe og en liden etageovn klirrede, planterne i værelset bevægede sine grene og blade.

Moljord, Beieren. Kl. 2 eftermiddag merkedes jordskjælv, der kom fra nord. Det rystede saa sterkt, at endog døre sprang op. Jordskjælvet varede i 2 sekunder og var et af de sterkeste, de har kjendt derinde. („Bodø Tidende“).

Moljord, Beieren. Hr. SVERRE GLOPPEN meddeler, at han kl. 2.10 e. m. sad tilbords i husets 2den etage, da han følte en rystelse, der varede $2^m 2^s$. Den følte som en bølgeformig bevægelse fra nord mod syd, og var saa sterk, at man saavidt ikke blev kastet af stolen, og ovnen maatte holdes paa, da den holdt paa at ramle sammen. Ca. 4—5 sekunder før jordskjælvet hørtes en lyd som af sterk storm lige mod vinduet. En jagthund jamrede sig.

Beieren. Lensmand STRAND beretter, at han kl. 2.10 e. m. stod og talte med endel personer i 1ste etage paa gaarden Storjord, ca. 12 km. fra Moljord, da de følte en rystelse, der varede omtrent $\frac{1}{2}$ minut. Først kom et stød og saa en bølgeformig bevægelse, der syntes at bevæge sig fra vest mod øst opefter dalen. Der merkedes en forskyvning af vinduerne. Nogen lyd hørtes ikke. Hr. STRAND meddeler, at han har hørt, at jordskjælvet var saa sterkt paa gaarden Vold, 3 km. fra Moljord, at det knagede i væggene, og vinduerne rystede saa voldsomt, at man var ræd, de vilde springe itu.

Tollaa, Beieren. Hr. SAKARIAS JENSEN FURUNÆS meddeler, at han omtrent kl. 2 e. m. befandt sig inde i stuen paa pladsen Furunes under Tollaa, da han hørte en dør dirre og saa følte en heftig bevægelse af gulvet. Huset bevægede sig saa meget, at det merkedes paa vinduerne og ovnen klirrede. Bevægelsen var bølgeformig, stærkest i begyndelsen. Den varede vel $\frac{1}{2}$ minut og syntes at komme fra syd og følge dalen nedover. Lidt før jordskjælvet merkedes, hørtes en dur, omtrent som en tung sus i skoven, og denne varede saa længe, bevægelsen følte. Ved jordskjælv for en del aar siden var drønnet meget sterkere end nu; men bevægelsen var lige sterk nu som dengang.

Melø, Helgeland. Hr. J. FONDAL beretter, at han kl. 2.7 e. m. befandt sig i skolebygningens 1ste etage, da han følte to rystelser, hvoraf den første var den sterkeste, den varede ca. 10 sekunder. 6 eller 10 sekunder efter følte han den anden rystelse; men denne var meget svagere. Bevægelsen følte nærmest som en skjælven, der kom fra sydvest. Meddelerens søn, som var i 2den etage, siger, at han saa et glas bevæge sig paa bordet. Lyden var omtrent, som naar der gaar sneras fra tagene — den kom lidt før bevægelsen og varede til lidt efter, at denne var ophørt. Dette jordskjælv var svagere og med mere dæmpet ramlen end tidligere iagttagne.

Halsa, Melø. C. B. THORSET skriver, at han befandt sig i Ang skolehus 1ste etage, da han omtrent kl. 2.1 hørte en svag

underjordisk torden fulgt af en skjælvende bevægelse fra sydvest. Det hele varede omtrent 1 minut. — Han meddeler ogsaa, at jordskjælvet til samme tid og ganske paa samme maade merkedes paa gaarden Orhaug, der ligger ca. 4 km. fra Ang skolehus, samt paa Halså, der ligger 6 km. borte, paa den anden side af fjorden.

Bjerangsfjorden ved Melø. Hr. K. FONDAHL meddeler, at han omtrent kl. 1 e. m. følte et stød, der fulgtes af et ganske sterkt drøn. Stødet var saa sterkt, at huset bevægedes, saa to døre sprang op. I nabohusene knagede det i vægge, ovne og døre.

Buviken under Sperstaad i Rødø. Hr. JOHAN RASCH beretter, at han omtrent kl. 1½ sad tilbords, da han følte to bevægelser med ca. 5 sekunders mellemrum. Den første var ganske kort og føltes som en rykning, den anden varede ca. 25—30 sekunder og føltes som en rystende eller gyngende bevægelse fra sydvest til nordost. En klædessnor, fuld af klær svaiede sterkt frem og tilbage, omtrent 20 cm. Samtidig med rystelsen hørtes ved den første bevægelse, et tordenlignende drøn; den anden var ledsaget af en susen, der varede saa længe, rystelsen stod paa. — Dette jordskjælv adskilte sig fra tidligere iagttagne ved den frem- og tilbagegyngende bevægelse. — Hr. RASCH meddeler fremdeles, at en mand, som stod paa fast fjeld nede ved sjøen, ikke merkede noget til jordrystelsen, men derimod hørte han en sterk susen fra vest, som om en fugl i stor hast havde fløiet nær hans hoved.

Lurø. H. J. DUNDAS meddeler, at han kl. omtrent 2.4 e. m. sad i et hjørneværelse i 1ste etage i Lurøgaard, da han følte en svag rystelse, der varede 1 à 2 sekunder. Ellers merkedes intet. Paa nabogaarden merkedes ogsaa rystelsen.

Lovunden pr. Lurø. Hr. L. LARSEN meddeler, at han omtrent kl. 2.20 e. m. hørte en underjordisk larm som af fjern torden, og samtidig følte han først en sagte dønning, saa en sterk bevægelse, saa bord og stole begyndte at røre paa sig og hængelampen svingede. Det hele stod paa i ca. 2 minutter, og bevægelsen syntes at komme fra sydvest. Jordskjælvet bemerkedes over hele øen.

Mo, Ranen. Skogforvalter E. NILSEN beretter, at han omtrent kl. 2^h 3^m 30^s e. m. befandt sig i 2den etage paa Mo handelsted, da han følte en svag skjælvende bevægelse, der gik fra syd mod nord. Ovnen rystede svagt, dørene skjalv — og fru NILSEN, der laa tilsengs i et andet værelse, følte sengen bevæge sig. Der hørtes ingen lyd; barometerstanden var lav, 725.

Mo, Ranen. „En jordrystelse merkedes herinde ved 2-tiden igaa eftermiddag. Den forløb neppe merkbar enkelte steder, mens andre huse — sandsynligvis som følge af undergrundens beskaffenhed — blev sterkt rystede, som de kan bli under en heftig storm. Billeder paa væggen og andre ikke faste gjenstande bevægedes sterkt. En meddeler beretter: Jeg blev opmærksom paa en sagte, men vedholdende klirren af ovnsdøren, som naar det er sterk træk, og undredes over dette, da det var ganske stille veir. Pludselig kom et stød, der bragte ovnen til at skjælve og løse gjenstande til at bevæge sig, men forløbet var ganske kort, en 3—4 sekunder. Hele rystelsen varte ca. ¼ minut. Klokken var da 2 minutter over 2. Saavel fra Bosmo som Storforshei lyder beretningerne ligedan. Fra Revelen sagbrug ligesaa. Stødet merkedes der noksaa sterkt. Saavidt vi har erfaret, maa rystelsen være gaaet i nordostlig retning.“ („Ranværingen“).

Bosmo, Ranen. Hr. direktør CHR. MÜNSTER beretter, at man ved 2-tiden iagttog et kraftigt jordskjælv, der paa enkelte steder satte folk i stor forskrækkelse.

Dunderlandsdalen. „Et jordskjælv merkedes herinde mandag ved to-tiden e. m. Paa enkelte steder var rystelsen saa merkbar, at løse gjenstande bevæget sig.“ („Dunderlandsdølen“).

Elsfjord, Hemnes. Lærer N. BALDERMO meddeler, at han omtrent kl. 1.05 e. m. befandt sig i Elsfjord skolehus i 1ste etage, da han følte ligesom et stød nedenfra, fulgt af bølgeformige skjælvninger, der syntes at komme fra nordvest. Før bevægelsen hørtes en underjordisk torden med vedholdende rullen. Jordskjælvet var saa sterkt, at skolepultene bevægedes op og ned, hængelampen svingede, og vægtavlen bevægede sig. Døre og vinduer klirrede. Hr. BALDERMO meddeler fremdeles, at jordskjælvet merkedes paa alle de omliggende gaarde. Folk, som var ude paa markerne, merkede især den rullende, underjordiske torden — som af en iagttager antoges at komme fra sneras. En hest, som ellers er rolig, blev ræd og sprang hjem.

Korgen, Hemnes. Hr. IVAR J. VALLA beretter, at han sad inde i sin stue i gaardens 1ste etage, da han hørte en svag vedholdende rullende lyd, der syntes at komme fra sydøst. Umiddelbart efter lyden føltes en svag, skjælvende bevægelse. Ingen løse gjenstande bevægede sig. Det hele jordskjælv varede omtrent 40 sekunder, og lyden hørtes ikke under den sidste fjerdedel af rystelsen.

Sandnessjøen. Hr. H. NEERGAARD beretter: „Idag kl. 2.5 e. m. merkedes et ganske sterkt jordskjælv, der forekom mig at gaa fra sydvest til nordøst. Først kom et sterkt drøn, som rammel af tunge vogne, saa rystelse, der føltes, som om man stod paa et dampskibs dæk over en kraftig dampmaskine. Rystelsen svandt efterhvert og endte i et fjernt drøn. Selve rystelsen varede ca. 10—15 sekunder, det hele jordskjælv antagelig 30 sek. Rystelsen bragte vinduesruderne og ovne til at klirre, og næsten alle rørlege gjenstande bevægede sig. I mit hus merkedes rystelsen af samtlige beboere. Ogsaa i andre huse paa stedet og nærliggende i ovennævnte retning merkedes bevægelsen. Derimod har man i huse, der ligger ca. 1 km. herfra i sydøstlig retning, intet merket, mens en mand, der bor ca. 6 km. herfra i sydvestlig retning, ved 2-tiden hørte et sterkt, underjordisk drøn. Nogen rystelse følte han ikke.“

Sandnessjøen. „Et ganske kraftigt jordskjælv observeredes i Sandnessjøen kl. 2. Det varede ca. $\frac{1}{2}$ minut og gik i retning vest—øst. Husene rystede, lamper, vinduer og ovne klirrede. Her raser en snestorm af vest.“ („Dagsposten“).

Alstenøen. Hefligt jordskjælv gik over Alstenøen mandag kl. 2. Retningen var fra vest til øst. Rystelsen var paa sine steder ganske eftertrykkelig. Paa et handelssted faldt forskellige varer ud af hylderne, og i de fleste køkken førte det til klirren i kopper og glas. Rystelsen varede 30 à 50 sekunder. Jordskjælv paa disse trakter har i almindelighed et hurtigere forløb. Efter indhentede oplysninger er der grund til at formode, at jordskjælvet begrænser sig til Alstenøen, hvor rystelsen var stærkest paa en linje langs høiden mellem Alstenfjorden og De syv søstre; men det merkedes ogsaa noksaa sterkt paa Søvik og Skjei. Enkelte punkter inden omraadet synes at have undgaaet enhver bevægelse. Noget lignende iagttoges ogsaa ved et mindre jordskjælv ifjor. Det har, saavidt vides, ikke forvoldt skade af nævneværdig betydning. („Helgelands Blad“).

Foldereid. Fra Foldereid skrives til vort blad igaar. — „Nu netop idag kl. 2 og 15 minutter efter middag merkedes en noget sterk jordrystelse, som varede omtrent 2 minutter. I hvilken retning den gik, kunde ikke tydelig afgjøres.“ („Namdalens Folkeblad“).

Aaen, Bindalen. Hr. ANDERS HEIMEN meddeler, at han kl. mellem 3 og 4 merkede et jordskjælv, ledsaget af en sterk dur. Rystelsen merkedes paa flere gaarde i Aaen.

Rørvik. Fra Rørvik meldes ligeledes, at et ganske sterkt jordskjælv merkedes idag fra nord til syd. Det varede ca. $\frac{1}{2}$ time. („Dagsposten“).

Rørvik. Fra Varø, indre Nærø, skrives til „Nidaros“: „Mandag omtrent kl. 1.45 eftermiddag merkedes her et noksaa sterkt jordskjælv fra nord til syd. Somme steder knækkedes vinduesruder; det varede bare et à to minutter. Veiret var storm fra nordvest og delvis snefog.“

Namsos. Telegrafbestyrer THORBJØRNSEN beretter, at han kl. 2.2 e. m. befandt sig i 2den etage i et hus midt i byen, da han følte en svag skjælvende bevægelse, ledsaget af en underjordisk dur. Huset rystede lidt. Retningen var antagelig nord—syd. Rystelsen stod paa 4—5 sekunder.

Fra andre steder i byen har meddeleren hørt, at man havde følt jordskjælvet meget sterkere. Etsteds rystede bordet saa sterkt, at vedkommende ikke kunde skrive, trækpapirholderen sattes i svaiende bevægelse, nips etc. klirrede. Det knagede i væggene, billeder og lamper bevægede sig. Man mener, at jordskjælvet stod paa vel 7—8 sekunder. Det var stærkest i sin begyndelse. Veiret var uroligt, stormfuldt og byget. Ca. $\frac{3}{4}$ time efter jordskjælvet sterke lyn og torden. Udpaa aftenen fra kl. 8—11 og ogsaa udover natten sterke elektriske udladninger, nordlys. Fra kl. 8 aften og hele natten samt paafølgende dag svært uveir fra n.v. med hagelbyger.

Namsos. En jordrystelse merkedes her igaar kl. 2.5. Den varede omkring en 30 sekunder, og et stød var ikke saa ganske svagt heller. Huse rystede, ovne og andre gjenstande klirrede, og delvis faldt enkelte ting ned.

Paa flere steder i distriktet merkedes rystelsen noksaa sterkt — saaledes paa Namdalseidet, i Klingen, Overhalden og Vemundvik.

Ogsaa inat i et—to-tiden har man merket en ganske sterk rystelse ledsaget af en bølgeformig bevægelse.“ („Namdalens Folkeblad“).

Namsos. „Jordskjælv formerkedes her i byen igaar eftermiddag nogle minutter over 2-tiden. Man iagttog to stød, der med mellemrum af et par sekunder, var af meget kort varighed — maaske 6—8 sekunder. Her i byen blev rystelsen ikke iagttaget af saa mange, da den jo fandt sted i den tid, folk flest var beskæftiget med arbeide udendørs, hvor saadanne foreteelser ikke saa nøie observeredes. Imidlertid meldes der os nu gennem telefonen, at jordskjælvet er merket paa forskjellige steder i Namdalen og ogsaa sydover paa Stenkjærkanterne. Hele gaardsdagen var himmelen

overskyet. Nedbøren var hagl og sne fra nordvest. Omtrent samtidig med jordskjælvet gik et tordenveir med lynglimt over byen. I hele nat har her blæst en voldsom nordveststorm, og det fortsætter det ogsaa med idag. („Namdalsens Blad“, Namsos).

Namdalen. Hr. S. SVERDRUP meddeler, at paa gaarden Ottersø i Nærø sogn merkedes jordskjælvet af to tjenestepiger. Den ene var i fjøset, den anden i husets 1ste etage. Begge piger hørte først en dur som af vogne trukken paa haard vei. Pigen i huset følte ingen rystelse, men hørte dørene klirre — pigen i fjøset følte gulvet ryste under sig. Rystelsen kom umiddelbart efter lyden og gik fra vest mod øst. Heftige storme af vest. Jordskjælvet er merket paa de fleste gaarde i Namdalen.

Namsenfjorden. Paa flere steder i Søraadalen merkedes jordskjælvet, og der hørtes en svag dur. Et sted rystede huset saa sterkt, at blomsterpotterne bevægede sig.

Ellingrøsa fyr, Flatanger. Fyrvogter J. BEYER meddeler, at han kl. 2 e. m. følte en svag, vedvarende rystelse, der stod paa i ca. 15 sekunder. Bevægelsen syntes at komme fra sydvest. Samtidig med jordskjælvet hørtes en svag, vedholdende rullen, der varede omtrent lige længe som bevægelsen. Under jordskjælvet blæste storm af vest, der senere paa aftenen blev orkanagtig.

Ramsøud fyr, Rampe. O. OLSEN HØVIK meddeler, at han lidt over kl. 1/2 2 sad i husets 1ste etage, da han hørte en vedholdende rullen; lidt efter følte han en rystelse, der syntes at komme fra syd. Stuen og ovnen rystede svagt.

Besaker i Roan, Bjørnør. Fyrtilsynsmand E. HALVORSEN beretter, at han kl. 2 e. m. merkede en skjælvende bevægelse, der varede vel 5 sekunder. Bevægelsen var nok saa sterk, syntes nærmest at komme fra syd. Jordskjælvet merkedes paa flere steder — etsteds klirrede ovnspladerne, blomsterpotter dirrede, planterne skjalv, og man følte stolene bevæge sig under en. Enkelte paastaar, at de hørte ligesom en underjordisk dur efter jordskjælvet. Sterk sydvestlig til vestlig storm, fjerne lyn.

Bjørnør. Kl. 2 i middags merkedes ved Hofstad en ganske kraftig jordrystelse. Det første stød var saa sterkt, at gulvet gyngede under en, og ovnene i værelserne klirrede. Efter dette stød merkedes en stadig svagere rystelse, som varede 2 à 3 minutter. („Dagsposten“).

Bjørnør. Hr. ALBERT MIKALSEN, Været i Roan sogn, meddeler, at han kl. 2.14 følte en rystelse af omtrent 1/2 minuts varighed.

Den følte som en svag skjælven og kom fra nordvest. Straks før jordskjælvet hørtes en sterk susen som af en stormbyge, — lyden varede, til rystelsen begyndte. 5 minutter efter jordskjælvet kom der en voldsom hagelbyge fra nordvest.

Halten fyr. Hr. C. J. LØVOLD meddeler: „Kl. 2.20 observeredes en let jordrystelse. Der hørtes som et mindre tordenskrald fulgt af en sitrende bevægelse af huset. Samtidig gik ogsaa et tordenveir, ledsaget af lynild, over Halten fra nordvest.“

Stenkjær. Apoteker HØEGH meddeler, at man ca. 2.3 e. m. følte tre rystelser i stenkjær. Den første var den sterkeste, det hele varede ca. 10--20 sekunder. Bevægelsen syntes at gaa fra vest til øst. Ovne rystede, døre ligesaa, glas og stentøi klirrede. Enkelte iagttagere hørte en rullende lyd, andre ikke. Rundt om i Sparbu, Ogndalen, Egge, Stav, Snaasen, Beitstaden, Namdalseidet og Namsos har man merket jordskjælvet. I Stav og Beitstaden torden og lynild. Paa Stenkjær storm fra n.v., regn og om aftenen torden. Dette jordskjælv var kortere, ikke saa sterkt og ikke saa bølgeformig rullende som tidligere iagttagne.

Stenkjær. Mandag ved 2-tiden merkedes et jordskjælv over Indherred. Man merkede ligesom en bølgende bevægelse, der bragte lamperne til at svaie og kopper og kar til at klirre. Bevægelsen syntes at gaa fra vest til øst. Jordskjælvet er ogsaa merket i Trondhjem. („Stenkjær Avis“).

Levanger. Hr. A. ROSEN LUND meddeler, at der kl. 2.5 iagtoges jordskjælv. Rystelsen varede omtrent 1 minut og var saa sterk, at det var meddelelsen umulig at skrive. Om aftenen og natten sterkt stormende veir med lyn og torden.

Hommelvikken, Stjørdalen. Jordskjælv merkedes i Hommelvikken ved 2-tiden mandag efterm. Efter en sterk dur fulgte rystelsen, som syntes at gaa i sydvestlig retning. Om kvelden samme dag tog det til at lyne baade jevnt og sterkt, og om natten blev der en voldsom storm af nordvest, saa det knagede i husene. Stormen vedvarede ogsaa tirsdag, saa skibene paa havnen ikke kunde komme ind til kaierne.

Trondhjem. Direktør ANTON GETZ, „Bakaunet“ i den østre del af byen, meddeler, at hans frue og datter, der befandt sig i husets 1ste og 2den etage, kl. vel 2 merkede en jordrystelse. Planter og møbler bevægede sig, prismen klirrede. Bevægelsen var af meget kort varighed. Ogsaa i Arildsgade i den anden ende af byen merkedes bevægelsen.

Trondhjem. En paa Valene boende mand beretter, at han igaar følte en rystelse, som var saa sterk, at bygningen svaiede, og det knagede i vinduskarmene. Rystelsen varede etpar minutter, og bevægelsen syntes at gaa fra vest mod øst. („Dagsposten“).

Trondhjem. Fra Trondhjem telefoneredes til „Aftenposten“: Igaar eftermiddag kl. 2.5 merkedes her i byen en mindre jordrystelse. Den har kun været ganske svag, paa mange steder i byen blev den overhovedet ikke iagttaget. Sterkest synes den at have været paa Gløshaugen. Der rystede ovnene, og glassene klirrede.

Hasselviken, Trondhjemsfjorden. Fra Hasselviken meddeles os i formiddag, at man derude ogsaa merked jordskjælvet i form af en svag rystelse. Skjønt der paa den tid rased en sterk storm derude, er indbyggerne dog paa det rene med, at rystelsen ikke hidrørte fra stormen. Rystelsen derude merkedes paa samme tid som her i byen. („Folketidende“).

Øvendalen. Hr. O. JOHNSEN meddeler, at han merkede en rystelse, fra nordost til sydost, ledsaget af dumpe drøn og nogen susen. Den varede ca. 1 minut, lettere gjenstande klirrede, blomsterpotter bevægede sig, og blomsterne svaiede.

Jordalsgrønden. Hr. OLE L. LIEN meddeler, at han og hans husstand intet merkede til jordskjælvet. Han har derimod hørt, at en kone lagde merke til en rullende lyd, som af sneras fra nord-østlig retning.

Gyl. Hr. O. K. SKUGGEVIK meddeler, at man der intet merkede til jordskjælvet.

3. Jordrystelse paa Ytterøerne i Søndfjord 17de januar kl. 10.33 em.

Hr. fyrvogter FALCK meddeler: Rystelsen fandt sted kl. 10.33 em. sand tid. Varighed ca. 5 sekunder. Fyrtaarnet rystede, og umiddelbart forud hørt en lyd som af en sterk underjordisk torden.

4. Jordrystelse paa Ytterøerne i Søndfjord 19de januar kl. 1.19 fm.

En jordrystelse merkedes kl. 1.19 fm. sand tid. Varighed ca. 3 sek. Taarnet rystede. Straks før hørt en lyd som af en sterk underjordisk torden. (Fyrvogter FALCK).

5. Jordrystelse paa Ytterøerne i Søndfjord 20de januar kl. 2.34 fm.

Rystelsens varighed ca. 10 sekunder. Bevægelsen var bølgende og gik fra vest mod øst. Taarnet og boligerne rystede meget. Sengene rystede, saa alle paa stationen vaagnede. Ovnene klirrede. (Fyrvogter FALCK).

6. Jordrystelse i Dale i Søndfjord og Aafjorden i Sogn 20de januar kl. ca. 3³/₄ fm.

Fra Dale meddeler frk. VONEN, at der hørt en sterk dur, som gik i retning s.ø.—n.v. Da den var paa det sterkeste, hørt ligesom et smeld. Kun i 2den etage føltes nogen rystelse. Varighed ca. 5—6 sek.

Fra Aafjorden meddeler sogneprest til Hyllestad, hr. E. BROCH, at han vaagnede kl. ca. 3¹/₂ fm.; men om det var jordrystelsen, som vækkede ham, kan han ikke sige. Han hørte en tordenlignende lyd, der varede saa længe, at den nærmest blev at ligne med lyden af en forbikjørende vogn eller et jernbanetog. Lyd og rystelse gik i et. En ovn klirrede. Det hele varede ca. 15 sek.

Desværre er det trods flere skriftlige henvendelser til forskjellige mænd i mellemliggende distrikter ikke lykkedes at faa flere oplysninger om rystelsen. Den indtraf imidlertid paa en for observation uheldig tid af døgnet.

7. Jordskjælvet paa strækningen Narvik—Røros—Nordmøre 27de januar kl. ca. 6 fm.

Denne rystelse er, som det vil sees af de nedenfor nævnte beretninger, iagttaget fra Narvik i nord til Røros og Øvendalen (Nordmøre) i syd. Det rystede omraade falder for endel sammen med det strøg, som rystede den 14de januar kl. ca. 2 em. Men den 27de januar føltes rystelsen baade længere mod nord (til Narvik) og længere mod sydøst (til Røros). Rystelsen synes ogsaa gennemgaaende at have været sterkere den sidste gang.

Det synes at være vanskeligere at faa fastslaaet tiden for et jordskjælvs indtræden nordpaa end i den sydlige del af landet. Den 27de januar havde f. eks. flere af iagttagerne sammenlignet sine ure

med telegrafstationernes eller med andre offentlige ure, som skulde gaa rigtig, men trods dette finder jeg adskillig uoverensstemmelse mellem deres tidsangivelser, saaledes som det vil sees af følgende sammenstilling af reviderede tider: Bodø 5^t 55^m, Solvold 6^t 01^m, Rødø 6^t 04^m, Lurø 5^t 56^m, Mo (Ranen) 5^t 59^m, Bosmo 5^t 57^{1/2}^m—5^t 59^m, Sandnæssjøen 5^t 57^m, Namsos 5^t 59^m, Deviksmo 5^t 59^m, Trondhjem 6^t 01^m, Heimdal st. 6^t 01^m 15^s og Røros 6^t 00^m. Sætter man ud af betragtning tiderne for Bodø, Rødø og Lurø, som de der afviger mest fra de øvrige, vil vi se, at de øvrige tidsangivelser ligger mellem 5^t 57^m og 6^t 01^m 15^s. Skulde vi vove at slutte noget af disse angivelser, maatte det være, at rystelsen var indtruffet 1 eller 2 minutter før 6 i den sydlige del af Nordlands amt og i den nordlige del af Nordre Trondhjems amt, medens den i Salten (Solvold) og i Søndre Trondhjems amt (Trondhjem og Heimdal) er indtraadt omtrent 1 minut over 6; for Røros angives kl. 6.00.

Hvorledes passer nu dette med, hvad vi ved om jordskjælvets styrke? Som det vil sees af den tabellariske oversigt i det tyske resumé, er jordskjælvets styrke karakteriseret ved graderne IV, V og VI i ROSSI-FORELS skala. Ser vi nu efter, hvilke steder det er, som har styrkegraden VI, finder vi følgende: Lovunden, Bosmo, Sandnæssjøen, Mosjøen, Otterø (Namdalen), Devikmo, Osen (Bjørnør), Stenkjær og Stjørdalen. Naar vi undtager den sidste lokalitet, der maaske paa grund af sine løse jordarter indtager en særstilling, vil vi se, at de øvrige lokaliteter alle ligger i den sydlige del af Nordlands amt og den nordlige del af Nordre Trondhjems amt, altsaa netop i de strøg, hvorfra vi havde de tidligste tidsangivelser. Maaske har vi da under disse strøg jordskjælvets arnested, som vi da imidlertid ikke maa forestille os som en zone med smaa dimensioner.

Vi skal saa se paa de indkomne beretninger.

Narvik. „Igaarmorges merkedes ved 6-tiden et noksaa sterkt jordskjælv i Tjellebotn. Der var 3 stød, det første noksaa sterkt, saa gjenstande som hang paa væggene klirrede. Hvilken retning stødene gik blev ikke observeret.“ („Ofotens Tidende“).

Sjomen. Jordskjælv merkedes i Sjomen kl. 6 søndag morgen. Det ledsagedes af susning og en svag dur.“ („Narviks Tidende“).

Korsnæs, Tysfjorden. „En svagere jordrystelse af et halvt minuts varighed merkedes heromkring ved halvsvytiden imorges.“ („Aftenposten“).

Bodø. Fru SIGNE BERNTSEN meddeler, at hun laa tilsengs i 1ste etage i et frit beliggende hus paa Bodø vestkant, da hun følte en bølgeformig bevægelse, der syntes at gaa fra vest mod øst. Efter bevægelsen hørte hun en klirrende lyd under huset og en fjern torden.

Bodø. Foged GRIEG meddeler, at han og hans familie 3 à 4 minutter før kl. 6 vækkedes af jordskjælv. Soveværelset er i 2den etage i Storgaden 29. Tjenestepigen, der sov paa kvisten, vækkedes ogsaa af rystelsen. Bevægelsen føltes som en temmelig sterk skjælven, der antagelig kom fra vest og gik mod øst. Ovnens rystede, og det klirrede i ovnsdøren samt i vandglasset, der var hvælvet over karaffelen. Omtrent samtidig med rystelsen, kanske lidt før, hørtes en lyd, som om noget larmende bevægede sig over loftsgulvet. Bevægelsen var omtrent som ved tidligere jordskjælv, lyden derimod helt forskellig.

Bodø. Provst DIETRICHSON meddeler, at han befandt sig i 2den etage i Kongens gade 8, da han kl. 5.55 fm. følte en rystelse, der varede ca. 5—6 sekunder. Bevægelsen føltes nærmest som en skjælvning, som naar én gaar meget tungt over loftet. Retningen syntes at være fra vest mod øst. Forud for rystelsen hørtes et øieblik som en susen. Den ledsagende lyd var svagere end ved tidligere jordskjælv.

Solvold pr. Bodø. Fru HILDA SCHJØLBERG beretter, at hun befandt sig i 2den etage, da hun omtrent kl. 6.1 fm. følte en enkelt bevægelse, der varede 1/2 minut. Bevægelsen var skjælvende og gik fra nordvest til sydøst. Alle gjenstande paa vaskeservanten klirrede sterkt, ovnen i sideværelset rystede, og en liden lampe paa en hylde bevægede sig fra n.v. til s.ø. Tjenestepigen, der var vaagen før rystelsen kom, merkede først et sterkt stød fra nordvest.

Skjerstad i Salten. Sogneprest NILSSEN meddeler, at han laa vaagen i 2den etage, da han kl. 5.56 fm. følte først en bølgeformig bevægelse med 4 à 5 smaa stød og derefter et kraftigt stød, saa huset knagede, og ovnsdøre og glas rystede — saa atter en 4 à 5 smaa skjælvende stød med et øiebliks mellemrum. Det hele varede ca. 1/2 minut, og retningen syntes at være fra sydvest. Der hørtes ingen lyd.

Saltdalen og Fineid. „I Saltdalen og ved Fineide merkede man søndag morgen en jordrystelse omtrent af samme varighed og styrke som den af 14de sidstl., meddeles der os.

Meddelelsen fra Saltdalen sætter tiden til kl. 5³/₄ og retningen fra vest mod øst, ved Fineide er observeret nogenlunde den samme tid, mens retningen der nærmest syntes at være syd mod nord.“ („Bodø Tidende“).

Sund i Salten. Der meldes fra Sund i Salten, at jordrystelsen ogsaa der var ganske sterk. De fleste vaagnede, og huse og indbo rystede. Der merkedes to stød, hvoraf det andet var det kraftigste. Det hele varede kun nogle faa sekunder.

Moldjord, Beieren. „Fra Moldjord i Beieren telefoneres idag, at man derinde søndag morgen (den 27de januar) kl. 6 bemærkede jordrystelse, som syntes at komme fra nord og varede i omtrent 2 sekunder. Denne rystelse var ikke saa sterk som den forrige.

Ogsaa her i byen har flere formærket jordrystelse søndag omtrent kl. 7 form.“ („Bodø Tidende“).

Furnæs, Beieren. Hr. SAKARIAS JENSEN meddeler, at han kl. 6 fm., medens han arbejdede, følte en dirrende skjælven, der varede omtrent 1 minut og kom fra syd. Sengen forskjøves ca. 3—4 cm. Før jordskjælv kom, ca. 1—2 sekunder før, hørtes en sus som af sterk storm og lyd som drøn i jorden.

Bjerangsfjorden. Hr. K. FONDAHL beretter, at han kl. 6 fm. følte en ganske sterk bevægelse ledsaget af drøn. Det hele varede et par sekunder og syntes at gaa fra nordost til sydvest.

Grønøen, Helgeland. Et privattelegram til „Morgenbladet“ fra Grønøen, Helgeland, melder om en sterk jordrystelse, som merkedes der kl. 6 igaarmorges. Varigheden var omkring et halvt minut og rystelsens retning fra syd til nord. Den fulgtes ikke som sædvanlig af døn og bulder.

Rødø, Helgeland. Lensmand FORSAA beretter, at han laa og sov i 2den etage paa Fugelsang, da han ved 6-tiden om morgenen vækkedes af, at sengen ligesom løftedes under ham. Efter denne første, sterkeste bevægelse fulgte en fire fem mindre, der omtrent føltes, som naar man kjører over stenet vei. Saa kom igjen et par kraftige stød, derpaa en række svagere og efterhaanden aftagende bevægelser, indtil det hele efter en 10 à 12 sekunders forløb ophørte. Løse gjenstande i værelset skjalv og klirrede, det samme gjorde ovnen og vaskeservanten og især en karaffel med vandglas over. Dette jordskjælv havde en langsommere, mere stødvis bevægelse end tidligere.

Sogneprest HØYER, Rødø, oplyser, at ogsaa han merkede jordskjælv ved 6-tiden, medens han laa i sin seng i 2den etage i

prestegaarden. Den 16de ved middagstid merkede presten et kraftigt jordskjælv paa Rødø prestegaard; paa lensmandsgaarden merkedes der intet.

Sperstad i Rødø. Hr. JOHAN RASCH paa Buviken under Sperstad gaard merkede kl. 5³/₄ fm. en sterk rystelse og et sterkt drøn.

Selvær i Trænen. Hr. O. J. OLSEN meddeler, at han og husets øvrige beboere, der laa og sov i husets 1ste og 2den etage, ved 5—6-tiden vækkedes af 3 stød eller bølgeformige bevægelser, der hvert var omtrent af 1 sekunds varighed. Retningen var antagelig fra vest til øst. Der hørtes et drøn.

Lurø. Hr. F. DUNDAS, Lurøgaard, meddeler, at han kl. 5.56 fm., da han laa vaagen i sin seng i 2den etage, følte en skjælvende bevægelse, der varede ca. 5 sekunder. Sengen rystede og en vandkaraffel klirrede. Nogen lyd hørtes ikke. Paa nabogaarden merkedes ogsaa jordskjælv.

Lovunden ved Lurø. Hr. LUDVIG LARSEN meddeler, at alle gaardens beboere kl. 6 fm. vækkedes af en svag dur, der straks fulgtes af en sterk rystelse fra nordvest saa, husene skjalv, ovnene klirrede, og alle løse gjenstande bevægedes.

Elsfjord pr. Hemnesberget. Lærer N. BALDERMO beretter, at han laa og sov i skolebygningens 2den etage, da han omtrent kl. 6 fm. vækkedes af en svaiende bevægelse af huset. Efter 5—6 sekunders forløb gjentog bevægelsen sig. Retningen var fra nord til syd. Det knagede i loft og gulv; vinduer, døre og ovne klirrede. Under jordskjælv den 14de januar føltes rystelsen at gaa op og ned, medens det nu føltes mere som en bevægelse fra siderne.

Valla i Hemnes. Hr. IVAR I. VALLA meddeler, at han var vaagen, men tilsengs i gaardens 2den etage, da han kl. 6 følte en række rystelser eller stød, hvert af omtrent 1 sekunds varighed og med 1 sekunds mellemrum. Huset rystede og knagede. Bevægelserne var svagere end ved tidligere jordskjælv.

Mo i Ranen. Skogforvalter E. NILSEN vækkedes kl. 5.59 f. m. af jordskjælv. Han følte 3 særskilte rystelser, hver af nogle sekunders varighed, og den hele bevægelse stod paa omtrent ³/₄ minut. Den første bevægelse kjendtes som et mere langvarigt stød, de to næste svagere og kortere. Bevægelsen kom fra syd. Hus og seng rystede, kakkelovn og vindu klirrede noget. Der hørtes en dur som af en sterk kastevind mod huset. Lyden kom umiddelbart efter første stød. Den aftog i styrke efter første stød.

Tidligere iagttagne jordskjælv har kun bestaaet af en sammenhængende bevægelse og har været uden lyd.

Bossmo i Ranen. Direktør CHR. A. MÜNSTER skriver: „Jordskjælvet følte ret kraftigt, saa næsten alle vaagnede. Kakkelovnsdøre, glas etc. klirrede sterkt. Ingen underjordisk lyd hørtes. Det var sandsynligvis først et kraftigt stød, hvoraf man vækkedes, saa en række svage stød, der gradvis tiltog i heftighed og derpaa pludselig ophørte. Jordskjælvet fandt sted mellem kl. 5.57 $\frac{1}{2}$ og 5.59 morgen. Dets varighed anslaaer jeg til 20 sekunder. Den 14de januar iagttoges ogsaa et kraftigt jordskjælv, der enkelte steder satte folk i stor rædsel.

Sandnessjøen. Hr. H. NEERGAARD, der laa i husets 2den etage vækkedes kl. 5.57 morgen af en knagen i huset og følte saa to rystelser. Den første varede ca. 15 sekunder, saa et ophold paa ca. 5 sekunder, og saa fulgte den sidste rystelse, der varede omtrent 20 sekunder. Begge rystelser var ganske kraftige, saa sengen rystede som under et sterkt orkanstød, og ovnen larmede, saa man var ræd, den skulde ramle sammen. Bevægelsen kom fra vest. En del billeder paa en væg i retningen s.v.—n.o. havde forskjøvet sig omtrent 2 cm. mod nordøst. Efter den sidste rystelse hørtes en svag dur, der syntes at forplante sig østover. En del fanger i Sandnes hjælpefængsel laa vaagne, da de hørte en dur fra vest, og derefter pludselig et sterkt knald i fængselsbygningen, der er af træ; saa følte de en rystelse, der varede omtrent 1 minut. Dette jordskjælv synes sterkere og langvarigere end det den 14de januar.

Gaardbruger FRED. ANDERSEN SANDNÆS og hustru paastaar, at de først merkede et jordskjælv ved 5 tiden og saa et ved 6 tiden. Deres gaard ligger paa løs grund, paa den anden side af den bergryg, hvor fængselsbygningen ligger. Kirkesanger O. N. HEGGEN, Sandnes, merkede ogsaa et meget sterkt jordskjælv, der syntes at vare i 2 minutter. Forøvrigt har alle omboende dennegang bemærket jordskjælv, og alle syntes, at det var meget sterkt.

Mosjøen. „Et noksaa kraftigt jordskjælv forekom atter søndag morgen kl. 5.58. Folk vaagnede af stødet, som rystede husene slig, at ovnsdøre klirrede, hængelampe svingede, vandkaraffer flyttede paa sig o. s. v.

Stødet stod ikke længe paa, nogle sekunder; bevægelsen syntes

gaa fra syd mod nord og var sterkere end for ca. 8 dage siden.“ („Helgelands Tidende“).

Gronoen, Bindalen. „En sterk jordrystelse merkedes kl. 6 imorges. Dens varighed var ca. $\frac{1}{2}$ minut, dens retning var fra syd mod nord. Rystelsen fulgtes ikke, som ellers, af noget døn eller rammel.“ („Aftenposten“).

Aaen, Bindalen. Hr. ANDERS HEIMEN meddeler: „Kl. 6 f. m. merkedes et sterkere jordskjælv paa flere gaarde i Aaen. Jordskjælvet var ledsaget af et sterkt drøn, der gik i retning fra vest til øst.“

Ottersø pr. Rørvig i Namdalen. Hr. S. SVERDRUP meddeler, at kl. 6 morgen vækkedes man i Nærø og Kolvereid sogn af et svagere jordskjælv. Først hørtes som en susen i et à to minutter, derpaa rystedes husene som i storm. Rystelsen varede ca. 1 minut. Glas over vandkaraffer klirrede, ligesaa ovnsdøre og lignende. Susen syntes at komme fra vest. Dette jordskjælv syntes sterkere end det den 14de januar.

Kolvereid. Fra Kolvereid meldes: „Kl. 5 $\frac{3}{4}$ morgen merkedes en ganske sterk jordrystelse her, ledsaget af en sterk dump dur eller underjordisk, rullende lyd. Ovne, lamper og vindusruder klirrede, løse gjenstande bevægede sig. Bevægelsen er vistnok merket paa de fleste steder heromkring. Den varede ca. 15 sekunder og syntes at gaa fra øst mod vest.“

Vikten. Hr. KNUD CHR. KVAALE meddeler, at man paa gaarden Vikestad kl. 5.55 f. m. vækkedes af en rystelse, som varede over 1 minut. Bevægelsen syntes at gaa i nordøstlig retning og er en af de sterkeste, man nogensinde har følt her.

Norderøerne fyr. Fyrvogter PETTERSEN meddeler, at han natten mellem 26de—27de januar kl. omtrent 12.20 iagttog en sterk dur, lig den, der undertiden gaar forud for en sterk stormbyge. Ingen rystelse merkedes. Kl. 6.20 f. m. merkede assistenten, der befandt sig i vagtværelset, en sterk underjordisk dur og følte idetsamme en sterk rystelse af omtrent 10 sekunders varighed. Huset rystede, og det knagede i gulvet. Duren syntes at komme fra vestsydvest. Flere af husets beboere vækkedes af jordskjælv.

Grong, Namdalen. „En meddeler fra Grong siger, at jordskjælvet ledsagedes af et tordenlignende bulder, og at husene rystede, saa det knagede, og alle løse gjenstande sattes i bevægelse.“ („Nordtrønderen“, Namsos).

Overhallen. Fra Overhallen meddeles, at stødet syntes at gaa i retningen øst—vest, og at husene rystede ganske voldsomt. Beretningerne fra de nærmeste bygder lyder omtrent ligedan; alle samstemmer i, at rystelsen var meget sterkere end forrige gang. („Nordtrønderen“, Namsos).

Namdalen. En nok saa kraftig jordrystelse gik over distriktet her søndag morgen kl. 6. Rystelsen ledsagedes af en dur eller susen og gik fra s.—n. eller kanske noiagtigere fra s.v.—n.o. Paa sine steder rystede huse og løse gjenstande ganske ordentlig. („Namdalens Folkebl.“).

Namdalen. „Et jordskjælv — adskillig sterkere og af længere varighed end det, som formerkedes den 14de ds. — fandt sted her sidstleden søndag morgen kl. 6. Det begyndte med en dundrende larm, lignende den som frembringes af endel tomme vogne, der hurtig kjører paa stenlagt vei. Derefter fulgte med flere sekunders mellemrum et par ganske voldsomme stød, hvorpaa kom en rystende eller gyngende bevægelse, der paa somme steder frembragte en temmelig sterk knagen og bragen i vægge og lofter. At endel løse gjenstande, saavel som kakelovne og døre, klirrede, var den nærmeste følge af rystelsen. Det hele varede efter forskjellige opgaver fra 1 til 3 minutter. Bevægelsen i jordbunden syntes at gaa omtrent fra vest til øst. Veiret var ganske stille. Rystelsen er observeret over hele Trøndelagen, og efter hvad vi har bragt i erfaring gjen-nem telefon, nordover lige til Tysfjord. Stor skræk bragte rystelsen over mange, mens der ogsaa skal findes dem, som ikke lod sig forstyrre i sin gode morgenblund.“ („Namdalens Blad“).

Namsos. „Søndag morgen skræmtes man atter op med et jordskjælv, som vistnok var adskillig sterkere end det, som indtraf her den 14de januar. Husene rystede ganske voldsomt, samtidig som der høstes en ganske sterk dur. Vi har hørt flere udtale, at rystelsen bevirkede en ubehagelig følelse af kvalme hos dem, omtrent som naar de befinder sig ombord paa et skib i sjøgang. Rystelsen begyndte efter fleres udsagn 2 minutter over 6 og varede sandsynligvis 15 à 20 sekunder. Efter hvad vi erfarer, er jordskjælvet merket over hele Namdalen.“ („Nordtrønderen“).

Namsos. Telegrafbestyrer THORBJØRNSSEN meddeler, at han kl. 5.59, da han laa tilsengs i 2den etage, følte en sammenhengende rystelse, der varede 10—15 sekunder og antagelig kom fra sydvest og gik mod nordøst. Huset rystede. Samtidig med jordskjælvet

høstes en vedholdende rullen. Dette jordskjælv syntes sterkere end det den 14de januar iagttagne.

Oldervik, Foslandsosen. Hr. JOHAN JOHANSEN beretter, at han kl. 6 f. m., da han befandt sig i husets første etage, følte en bølgeformig, skjælvende bevægelse, der gik fra nord mod syd. Samtidig høstes en vedholdende rullen. Det hele varede ca. $\frac{1}{2}$ minut. Iagt-tageren har aldrig før merket jordskjælv.

Devikmo, Foslandsosen. Hr. PETRUS DEVIK meddeler, at han laa og sov i husets 1ste etage, da han kl. 5.59 vækkes af en skjælvende rystelse, der varede ca. 40 sekunder og syntes at komme fra nordvest. Pendeluret, der hang paa væggen, stansede, huset knagede, og en kat hoppede i forskrækkelse ud af sengen. Jordskjælvet er iagttaget over hele Otterøen.

Stenkjær. Politibetjent STRUGSTAD beretter: „Kl. 4 minutter før 6 merkedes her et jordskjælv. Det var sterkere end jordskjælvet den 14de januar, men varede kun $\frac{1}{2}$ minut.“

Stenkjær. „Søndag morgen kl. 6 skræmtes næsten hele distriktet heromkring vaagen ved et jordskjælv, som var ganske voldsomt. Ialfald er dette det voldsomste i sit slags, som vi har kjendt. — Det ledsagedes af et tordenlignende bulder fra jordens indre.“ („Indherredsposten“).

Stenkjær. „Et stenkjærblad siger om rystelsen: Døre sprang op, vindusruder gik itu, og ovne var nærved at falde om i somme huse.“ („Namdalens Folkeblad“).

Stenkjær. Apoteker HØEGH beretter, at man ved 6-tiden merkede jordskjælv i Stenkjær, Egge, Beitstaden, Sparbu, Stod, Snaasen, Ogndalen og Namsos. Jordskjælvet følte som en rystelse, der varede i nogle sekunder; retningen var antagelig øst til vest. Det klirrede i glas, ovne etc. og et lidet billede, der stod paa et bord, faldt ned. De fleste steder høstes en underjordisk dur. I Stod hørte man kun duren, men merkede ingen rystelse. Dette jordskjælv betegnes som adskillig sterkere end jordskjælvet den 14de januar.

Værran. „Fra Værran telefoneres, at man i 6-tiden paa flere steder merkede et kraftigt jordskjælv. Husene rystede saa sterkt, at folk vaagnede og for op i forskrækkelse.“ („Trondhj. Adresseavis“).

Venneshavn. I Venneshavn kjendtes stødene kl. 6. De varede i 20 sekunder. Der var først et sterkere stød, derpaa en svag dirren. („Nidaros“).

Venneshavn. Hr. SUNDSET meddeler: „Kl. 6 f. m. merkedes her et noksaa sterkt jordskjælv. Stødet var saa sterkt, at man

vækkedes af det. Det begyndte med et sterkt stød, saa en svag dirren. Det hele varede 20 sekunder.“

Værdalen. „Fra Værdalen meldes, at folk styrtede op, idet de merkede jordskjælvets susende lyd og troede, at der var brand paa gaarden.“ („Trondhj. Adresseavis“).

Salberg. Fra Salberg meldes, at rystelsen merkedes kl. 6 f. m. Den gik i retning syd—nord. Ovne og døre rystede.

Ytterøen. „Fra Ytterøen har vi pr. telefon faaet lignende meddelelser. Jordskjælvet er ogsaa her merket paa flere steder.“ („Trondhj. Adresseavis“).

Ytterøen. Meieribestyrer HENNING beretter, at der ved 6-tiden merkedes jordskjælv paa flere steder paa Ytterøen. Enkelte steder var det saa sterkt, at ovne, lamper etc. klirrede noksaa meget.

Levanger. En jordrystelse merkedes her i byen og i omegnen søndag morgen kl. 6. Rystelsen varede kun nogle sekunder. („Nordre Trondhj. Amtstidende“).

Leksviken. Fra Leksviken meddeles, at jordskjælvet varede ca. 1 minut og syntes at gaa fra vest mod øst. Vor meddeler laa i sengen, hvor det følte omtrent, som om sengen blev løftet op og rystet sterkt. („Trondhj. Adresseavis“).

Aasen. Hr. BENDIKKE telegraferede, at der kl. 6.8 f. m. merkedes sterk jordrystelse fra syd til nord.

Frosta. Fra Frosta berettes, at man kl. 5.58 f. m. merkede et svagt jordskjælv. Der hørtes en susen, ovne klirrede, og senge bevægedes svagt.

Stjørdalen. „En jordrystelse merkedes i distrikterne herinde sidste søndag morgen. Rystelsen, som indtraf 2—3 minutter over 6, var saa sterk, at folk mange steder vaagned ved den. Støien af klirrende vinduer og ovne vækked ogsaa mange. Som almindelig var ogsaa dette jordskjælv ledsaget af en durende lyd, som ifølge de fleste beretninger synes at have gaaet i retning vest—øst. En meddeler i Laanke, som laa vaagen, da rystelsen indtraf, mener, at bevægelsen var nord—syd.

Efter de oplysninger vi har erhvervet, synes rystelsen at have været stærkest fra Stjørdalshalsen og opover elvedalføret, hvor den er merket paa begge sider af elven helt til Meraker. Ogsaa i Skjelstadmarken, Forradalen og Sondalen var jordskjælvet ganske kraftigt. I Laanke synes rystelsen i den allerstørste del af bygden at have undgaaet opmærksomheden. Udover Skatval er heller ikke mange blevet opmærksom paa den, men den er dog merket derude,

bl. a. paa Skatval station og paa Hilan. Paa det sidste sted klirred vinduer og ovne ganske sterkt, ligesom en dør sprang op. Jordskjælvet er iøvrigt merket over hele Trøndelagen og er vistnok det sterkeste paa mange aar heroppe.“ („Stjørdalens blad“).

Gudaaen st. Stationsmester LØKKE beretter: „Kl. 6 f. m. observeredes her et svagt jordskjælv, som varede 5—10 sekunder. En svag rystelse med dur og klirren af lampekupler. Retningen antagelig vest—øst. En dur, nærmest som en underjordisk torden og vedholdende rullen, gik før rystelsen. En hund, som laa i køkkenet, begyndte at gjø.“ Banemester HÆGDAHL fortalte, at endel kalkpuds faldt ud af en murpibe.

Vanviken. „I Vanviken merkedes jordskjælvet, ledsaget af et svagt drøn. Rystelsen var ikke voldsom, men dog saa sterk, at ovnsdøre og andre løse gjenstande klirrede. I hvilken retning bevægelsen gik, kan vor meddeler ikke bestemt sige; men han syntes, at den gik fra nordost og i sydvestlig retning. Det hele varede ikke længer end 10 à 20 sekunder.“ („T.hjems. Adresseavis“).

Flatanger. Ogsaa fra Flatanger meldes der, at jordskjælvet merkedes. („T.hjems. Adresseavis“).

Osen. Fra Osen i Bjørnør meddeles, at ovne og løse gjenstande klirrede, og døre sprang op. I begyndelsen merkedes rystelsen som et stormstød med plystring gennem væggene. Rystelsen varede ca. 1 minut og syntes at have retning fra vest til øst. („T.hjems. Adresseavis“).

Besaker. Ved 6-tiden merkedes overalt i Besaker et noksaa sterkt jordskjælv. Det syntes at komme fra nord og gaa mod syd. Husene rystede, og der hørtes et drøn, som naar man kører paa haard vei.

Besaker. Fra Besaker telefoneres til „Dagsposten“, at jordskjælvet der var saa sterkt, at folk sprang rædselsslagne ud af sine senge. Ombord paa skibene i Besaker havn merkedes ogsaa jordskjælvet i næsten 4 minutter. I luften hørtes en susen som under en storm.

Bjørnør. „Fra Fosenhalvøen har vi en række meddelelser. I Bjørnør kjendtes stødene meget sterke. Der hørtes først et hult drøn som en fjern torden. Husene rystede som i en orkan, vindusruderne klirrede, ovne og møbler skalv, husene knagede i sine sammenføininger. Stødene varede saa længe, at vor meddeler kunde tælle langsomt til 50. Det var det sterkeste jordskjælv, som er kjendt i Bjørnør.“ („Nidaros“).

Bjørnør. ALBERT MIKALSEN, der laa i 2den etage i Været i Roan, vækkedes ved 6-tiden af et sterkt drøn og følte en sammenhængende

rystelse, der varede omtrent i minut. Bevægelsen var bølgeformig og saa sterk, at det knagede i huset, og ovne klirrede. Retningen var fra nordvest til sydøst. Lyden, der sammenlignes med en vedholdende rullen, kom før bevægelsen og varede, da rystelsen begyndte. Dette jordskjælv var langvarigere og sterkere end tidligere. Alle steder heromkring føltes rystelsen — enkelte steder saa sterkt, at ovne klirrede. Ogsaa den 14de januar merkedes en svag rystelse.

Bjørnør. Hr. O. TH. HOPE, Kiran, meddeler, at man mellem 6—7 f. m. vækkedes af et hult drøn, der mindede om en fjern torden og syntes at komme fra syd og gaa mod nord. Huse skjælv, vinduer klirrede, døre, ovne og møbler skjælv — det føltes som bølgegang, og husene knagede i sammenføjningerne. Dette jordskjælv er det sterkeste, man har observeret i Bjørnør. Jordskjælvet den 14de januar var intet mod dette.

Sauoen, Froøerne. Lods J. WERKLAND meddeler, at han laa vaagen i husets 1ste etage, da han kl. 6 f. m. hørte en underjordisk torden af etpar sekunders varighed, der antagelig kom fra vest. — Ingen rystelse iagttoges.

Nordfrøia. „Ogsaa paa Nordfrøia blev et dumpt, langt drøn hørt i 6-tiden forrige søndagsmorgen. Det gik fra nordvest til sydøst, men nogen rystelse kunde ikke merkes. Jeg laa selv vaagen og havde tændt lys, da braget hørtes, men uagtet min største opmærksomhed kunde jeg hverken se eller føle nogen rystelse. Andre, som har hørt det, paastaar det samme.“ („Nidaros“).

Hitteren. „Ogsaa fra Hitteren meldes jordskjælv kl. 6 $\frac{1}{4}$, men der kjendtes rystelser ganske svagt ca. $\frac{1}{2}$ minut. Retningen opgives derfra som nordvest til sydøst.“ („Nidaros“).

Fillan, Hitteren. „Fra Fillan i Hitteren meldes, at jordskjælvet merkedes flere steder langs Filfjorden. Det var dog her forholdsvis svagt. Vor meddeler, der laa vaagen, merkede, at ovnsdørene begyndte at klirre, hvorefter der hørtes som et fjernt drøn. Det hele varede vel 1—2 minutter.“ („T.hjems Adresseavis“).

Hitteren. Hr. L. STRØM, Sommervold, beretter, at der kl. 6 $\frac{1}{4}$ f. m. merkedes en svag jordrystelse, der varede omtrent $\frac{1}{2}$ minut. Retningen syntes at være fra nordvest til sydøst.

Valdersund. „Fra Valdersund meldes, at jordskjælvet varede ca. 2 minutter og var saa sterkt, at ovnene klirrede. Rystelsens retning s.ø. til n.v.“ („T.hjems Adresseavis“).

Bjugn. Fra Bjugn skrives til „Dagsposten“: Søndag morgen kl. 4 gik der et jordskjælv over ytre Bjugn paa søndre side af

fjorden. Det varede ca. 4 minutter; paa enkelte gaarde var rystelsaa stor, at kopper, som stod paa bordet, bevægedes, og sengene rystede.

Skjörn. „Fra Skjörn telefoneres til os, at man paa flere steder vaagnede paa det nævnte klokkeslet af rystningen og larmen; der merkedes som en storm, der var i anmarsch. Larmen var temmelig sterk.“ („T.hjems Adresseavis“).

„Fra Skjörna meddeles, at stødene var saa sterke, at husvæggen bugnede frem og tilbage, og vinduerne klirrede. Retningen opgives øst—vest. Tiden opgives til kl. 6.“ („Nidaros“).

Ørlandet. Søndag morgen kl. 6.15 gik der et jordskjælv over Ørlandet, som varede ca. 3 minutter. Omkring Uthaug og Indstrand var rystelsen saa sterk, at baade vinduer og døre dirrede. („Dagsposten“).

Trondhjem. O.r.sagfører LØKEN meddeler, at han befandt sig i Klüvergaardens 4de etage, da han kl. 6.01 f. m. vækkedes af et dumpt drøn og en dur. Samtidig følte han, at huset rystede sterkt. Retningen var antagelig fra syd eller sydøst mod nord eller nordvest. Det hele stod paa omtrent et minut, rystelsen varede længere end lyden. Jordskjælvet i 1904 føltes som en meget sterkere bølgebevægelse med flere stød.

Trondhjem. Forretningsfører HAGERUP meddeler, at der ved 6-tiden om morgenen merkedes 3 noksaa sterke stød med faa sekunders mellemrum. Stødene varede i ca. 5 sekunder. Retningen var antagelig fra sydøst til nordvest.

Trondhjem. Søndag morgen kl. 6, eller før Trondhjems vedkommende et minut før 6, gik et ganske sterkt jordskjælv over Trøndelagen. Her i byen kjendtes rystelsen flere steder. Saaledes var stødene ganske sterke paa øen, hvor ovnene rystede, og en svingende bevægelse merkedes. I østbyen inde ved Buran føltes ogsaa tre sterke stød, som syntes at komme fra sydøst. Inde i byen var stødene mindre, i 5te etage i Klüvergaarden merkedes bevægelsen ganske tydelig. („Nidaros“).

Trondhjem. „Her i byen blev jordskjælvet ogsaa observeret igaarmorges. Saaledes fortæller en mand, som bor paa Kalvskindet, at han vaagnede ved en rystning, som gik gennem hele huset, ovnene klirrede, og det knagede i husets sammenføjninger. Blomsterpotterne i vinduerne bevægedes, og sengen rystedes. Paa Rønningssletten blev en ganske sterk jordrystelse merket mellem kl. 4 og 5 igaarmorges. Den varede ca. 1 minut.“ („Dagsp.“).

Trondhjem. „Igaar morges kl. 6 merkedes atter over hele Trøndelagen et jordskjælv, der vistnok er det sterkeste i de sidste 30 aar. Jordskjælvet følte af de fleste. Her i Trondhjem vaagnede i enkelte gaarde alle mennesker. Man følte det, som om sengen løftedes op og rystede sterkt. Beretningerne synes at gaa ud paa, at der var 2 stød som fulgtes af en rullende lyd, der varede i henimod et minut og syntes at gaa fra vest mod øst. I byen har jordskjælvet vistnok været følt sterkest i de østlige bydele. Ovnsdørene og glas klirrede, og paa enkelte steder sprang dørene op. Om tidspunktet er der lidt uenighed. Enkelte paastaar, at klokken var lidt over 6 og andre, at den manglede nogle minutter paa 6. En mand, der øieblikkelig saa paa sit ur, som han paastaar gaar rigtig, erklærede, at klokken manglede nøiagtig et halvt minut paa 6.“ (T.hjems Adresseavis“).

Singsaker. „Fra Singsaker meddeles, at man merkede jordskjælvet i ca. 3 minutter. Først begyndte glas at klirre i ca. 1 minuts tid; derpaa kom et noksaa sterkt stød, der fulgtes af en rullende lyd, der varede i næsten et minut. Glassenes klirren fortsatte endnu et helt minut, saa hele rystelsen varede i ca. 3 minutter. Paa Bakke og paa Rustgaarden var jordskjælvet meget sterkt.“ (T.hjems Adresseavis“).

Reitgjærdet. „Fra Reitgjærdet og omliggende gaarde, Strinden, merkedes bevægelsen kl. 6 præcis. Der var tre stød med faa sekunders mellemrum, og baade før og efter hørtes en sus. Rystelsen kom fra sydvest.“ („Nidaros“).

Reitgjærdet. Fra Reitgjærdets pleiestiftelse paa Strinden meddeles, at jordskjælvet merkedes. I Strinden merkedes jordskjælvet paa flere gaarde.“ („T.hjems Adresseavis“).

Solhaug, Byaasen. Hr. L. HAFSTAD meddeler, at han laa til sengs i 2den etage og var halvvaagen, da han kl. 6 f. m. følte et kort, men kraftigt stød, der syntes at komme fra vest. 3 andre voksne i huset vækkedes. Stødet fulgtes af en rysten, der bragte ovnsgesimsen til at klirre. Før stødet hørtes en susen.

Heimdal st. Stationsmester HANSEN beretter, at han sov i 2den etage i stationsbygningen, da han kl. 6^t 1^m 15^s vækkedes af en langsom bølgeformig bevægelse, der varede 3—5 sekunder og kom fra sydvest. Det knagede lidt i stationsbygningen.

Selbu. „Fra Selbu telefoneres, at man ogsaa der merkede jordskjælv igaarmorges. Det klirrede i ovne og vinduer, og husene rystede. Jordskjælvet fandt sted ved 6-tiden om morgenen. Det

varede imidlertid en ganske kort stund og frembragte ingen nævneværdig forskrækkelse.“ („Dagsp.“).

Selbu. Fra Selbu og Ørlandet meldes, at jordskjælvet merkedes temmelig sterkt. Huse knagede, og vinduerne klirrede. („Morgenbl.“).

Selbu. Der skrives fra Selbu, at man ved 6-tiden om morgenen merkede et jordskjælv, der syntes at gaa i retning sydvest til nord-øst. Der hørtes en sterk sus, bygningen knagede, og man følte sengene ryste. Susen var som sterk vind, luften var stille. I Selbu er jordskjælvet merket paa de fleste steder, men ikke i Tydalen.

Røros. Politibetjent MANGSETH meddeler, at han ved 6-tiden f. m. laa vaagen i 1ste etage i et hus i vestre Røros, da han følte en rystelse, der varede omtrent $\frac{1}{2}$ minut. En lampe klirrede svagt. Bevægelsen syntes at komme fra nord. Samtidig hørtes en vedholdende rullen, omtrent som naar man kører paa brolægning. Paa Røros jernbanestation merkedes intet.

Røros. Fru HOLTERMANN beretter, at hun kl. 6 f. m. i 3die etage i Storgaden merkede en sterk bølgeformig bevægelse, der af en iagttager sammenlignedes med et dampskib i sjøgang. Bevægelsen antoges at komme fra v.n.v. Glas og lampekupler klirrede. Der hørtes en underjordisk torden. Nogle mener, at denne kom umiddelbart før jordskjælvet, andre syntes den var samtidig. Dette sidste jordskjælv var bølgeformigt, mens tidligere iagttagne har været mere stødvisse.

Røros. „Vor korrespondent paa Røros telegraferer, at jordskjælvet der bragte sengene til at ryste og glassene til at klirre.“ („Morgenbl.“).

Røros. „Fra Røros meldes ligeledes om jordrystelsen, der efter beskrivelsen at dømme var lige sterk som i Trondhjem.“ („T.hjems Adresseavis“).

Røros. „Igaar morges ved 6-tiden merkedes en noksaa sterk jordrystelse heroppe. I en større gaard paa Storgaden vaagnede folk i to forskjellige leiligheder ved, at sengen rystede, og glas, kopper og døre klirrede. En tilreisende, som laa paa Fahlstrøms hotel, blev formelig kastet om i sengen.“ („Dovre“).

Tolgen. „Fra Tolgen meldes os, at man ogsaa der merkede en sterk rystelse.“ („Dovre“).

Tolgen st. Ekspeditor M. J. HAUGEN meddeler, at hverken han eller hans familie merkede jordskjælvet. Derimod oplyser han, at en familie, der bor knapt 1 km. nordost for stationen, vækkedes

af en rystelse af omtrent 3 sekunders varighed. Retningen syntes at være sydvest til nordøst. En dør sprang op, og lettere gjenstande klirrede. Der hørtes som en susen.

Os i Østerdalen. Hr. F. AUNE meddeler, at man i Os intet merkede til jordskjælvet.

Tønset. Hr. MARTINUS OSEBØ meddeler, at der paa Tønset intet merkedes til jordskjælvet.

Melhus st. Hr. O. J. BJØRSETH beretter, at man paa Melhus intet merkede til jordskjælvet.

Støren st. Stationsmester BYE meddeler, at man paa Støren intet merkede til jordskjælvet.

Holtaalen. Hr. JØRG. WEHN meddeler, at man hverken i Holt-aalen, Aalen eller Singsaas merkede noget til jordskjælvet.

Jordalsgrænden. Hr. OLE L. LIEN meddeler, at man paa 2 gaarde i grænden hørte en susen, som af en rullende snefon, der merkedes ingen rystelse og lyden varede henimod 2 minutter. Fra Øksendalen berettes, at man ogsaa der bemerkede jordskjælvet.

8. Jordrystelse ved Eggebønes og Flaavær, Søndmøre, 19de februar mellem kl. 11 og 12 f. m.

Fra Eggebønes meddeler fru EGGEBO, at der iagttoges en svag, bølgeformig bevægelse i retning v.—ø. ledsaget af en tordenlignende lyd og susen i luften.

Fra Flaavær meddeler frk. WIIG, at der var rystelsen merket i 1ste etage. Ovnene klirrede, og malerierne paa væggen bevægede sig.

9. Jordrystelse ved Stabben fyr, Søndfjord, 4de mars kl. 11 f. m.

Hr. fyrvogter GÄRTNER merkede en svag rystelse, som ledsagedes af en dump dur lidt før og efter. Varighed ca. 3 sekunder. Bevægelsens retning antog han var n.ø.—s.v.

10. Jordrystelse i Askevold og Dale i Søndfjord 14de mars kl. 10.50 e. m.

I „N. Bergenh. folkebl.“ for 13de mars læses: Et svagt jordskjælvet merkedes her igaar aftes ved 1/211-tiden. Der hørtes i nogle sekunder som dur af en vogn paa haard vei.

Fra Dale meddeler frk. NIKKA VONEN, at der merkedes et sterkt jorddøn af de fleste familier i Dale ved samme tid.

11. Jordrystelse i Jondal, Hardanger, den 17de mars kl. 4 f. m.

I „Arbeidet“ for 20de mars læses: „I Jondal merkede man ved 4-tiden søndag morgen et ganske let jordskjælv, dog tydelig nok til at man indendørs følte rystelsen.“

Hr. L. S. EIDE har meddelt, at han vækkedes af en sterk dur som af sneskred og kjendte straks efter en rystelse i huset. Flere andre folk i Jondal blev vækket, men en hel del, som sov tungt, merkede intet.

12. Jordrystelse i Kristiania den 21de mars kl. 3 1/2 f. m.

Ifølge „Aftenposten“ for 21de mars merkedes ved Frognerkanten i 1/24-tiden en jordrystelse ledsaget af et drøn. Samme blad for 22de mars meddeler, at rystelsen er bemærket flere steder i byen og omegnen. Fru TOBIESEN, Valkyriegade 11, meddeler, at hendes mand vækkedes af rystelsen.

13. Jordrystelse ved Bremangerpollen (Nordre Bergenh. amt) den 31te mars kl. 9 1/2 e. m.

Lærer HØINÆS iagttog en bølgende bevægelse ledsaget af en dur som af en let torden. Der sporedes kun yderst svage virkninger paa møbler o. s. v. Bevægelsens retning v.s.v.—ø.n.ø.

14. Jordrystelse ved Ytterøerne fyr, Søndfjord, den 23de mai kl. 7.26 e. m. sand tid.

Fyrvogter FALCK meddeler, at han i ca. 1/2 minut hørte en rullende lyd og umiddelbart efter merkede en sterk, vaklende bevægelse. Retning s.v.—n.ø. Det knagede i huset, ovnene klirrede, lampen bevægede sig, og hele huset rystede. Rystelsen varede ca. 15 sekunder.

15. Jordrystelse ved Ytterøerne fyr den 8de juni kl. 5.52 f. m.

Fyrvogter FALCK merkede en rystelse, der varede ca. 4 sek. Før rystelsen hørtes en rullende lyd. Bevægelsen var vaklende. Retningen var fra nord mod syd. Huset rystede, men intet i huset bevægede sig.

16. Jordrystelse i Elverum og Aasnes, Hedemarkens amt, den 29de juni 1 $\frac{1}{2}$ e. m.

„Ostlandske Tidende“ skriver: „Et mindre jordskjælv merkedes her i Leiret lørdag den 29de juni ved halv to tiden. Det gik i retning fra nord mod syd.

Ogsaa ude i Heradsbygden blev det lagt merke til.“

„Solungen“, Flisen, skriver: „Ogsaa her i Aasnes kjendtes samme dag en svag rystning ved $\frac{1}{2}$ 2—2-tiden. Der kjendtes to stød, begge saa svage, at de formentlig kun er bemærket af de færreste.“

17. Jordskjælv i de indre strøg af Hardanger, Telemarken og tilgrænsende trakter den 29de juni kl. 9 e. m.

Dette jordskjælv er i modsætning til de fleste andre norske jordskjælv et ganske typisk indlandsskjælv, der kun ved Skien og i vestlandets inderste fjordarme naaede frem til havet. Jordskjælvet er nemlig mod vest følt til Aurland i Sogn samt i de indre strøg af Hardanger; mod syd har det bredt sig til Valle i Sætersdalen samt Nisserdal, mod sydøst til Skien og mod nordøst til Vestre Slidre i Valdres.

Tidsangivelserne er som sedvanlig usikre. Enkelte angiver nogle minutter før kl. 9 aften, andre nogle minutter over 9. De anførte klokkeslet tillader ingen slutninger om, at jordskjælvet først har indtruffet enkelte steder og saa har forplantet sig videre til andre. Jeg vil heller sige, at skulde jeg slutte noget af de foreliggende tidsangivelser, saa maatte det være det, at jordskjælvet saa nogenlunde til samme tid har været følt over det hele omraade.

En sammenstilling af de forskellige retningsangivelser for jordskjælvets forplantning viser, at heller ikke disse taler for en forplantning fra et forholdsvis centralt beliggende punkt (et epicentrum) udover mod periferien af udbredelsesomraadet. Et flygtigt blik paa

et kart over retningerne synes at vise, at der ingen lovmæssighed kan være. Ser man imidlertid nærmere paa forholdene, synes de angivne retninger at passe godt med, hvad vi ved om landets geologiske bygning og brudlinjer. I Jondal fulgte bevægelsen dalens retning, ved Eide var retningen n.o.—s.v., altsaa parallel Gravenfjorden, ved Nesheim parallel Hardangerfjordens retning, ved Eidfjord parallel Eidfjorddalen, i Ullensvang parallel Sørfjorden. De fleste af disse retninger, ja muligens alle, falder sammen med svaghedslinjer i jordskorpen. I Telemarken finder vi gennemgaaende retningen v.—ø. angivet; men netop i denne retning forløber en hel del af de geologiske brudlinjer i Telemarken o. s. v. Det synes saaledes, som om man maa kunne slutte, at bevægelsen i det store og hele har fulgt de geologiske brudlinjer.

Ser vi endelig paa beretningerne om jordskjælvets styrke paa de forskjellige steder, vil det være indlysende, at denne har været saa nogenlunde den samme overalt. Fra de fleste steder berettes der om, at det har knaget i væggene, og at vinduer, ovne og lette gjenstande har klirret, d. v. s. jordskjælvet har gennemgaaende havt styrkegraden IV, naar vi anvender den saakaldte Rossi-FORELS skala. Kun for tre steds vedkommende kunde der være tale om at sætte jordskjælvets styrke til V, nemlig i Badstuedalen i Valle (Sætersdalen), hvor jordskjælvet var saa sterkt, at samtlige arbejdere i en derværende barakke skrækslagne styrtede ud, i Hol i Hallingdal, hvor i et hus gjenstande faldt ned af væggen, og i Lofthus, hvor en dør sprang op, og enkelte forlod husene. Da der paa det først nævnte sted var adskillige, som ikke følte skjælvet, tror jeg dog ikke, at det er rigtigt at sætte styrkegraden til V. Men selv om man skulde fristes til at anvende styrkegraden V her, maa man erindre, at de to første lokaliteter begge ligger i det rystede omraades periferi. Beretningerne fra Hol og Valle vidner altsaa om, at jordskjælvet ialfald var lige sterkt ud mod periferien som i midten af det rystede omraade. Man maa vel derfor kunne slutte, at dette jordskjælv ikke er gaaet ud fra et lige under overfladen liggende centralt punkt, men har udbredt sig fra en noget større, dybere-liggende zone.

Vi skal saa se paa de forskjellige beretninger.

Jondal. Konservator J. A. GRIEG, der ved denne leilighed var i Jondal, har meddelt mig, at jordskjælvet indtraf ved 9-tiden. Selv var han ude i det frie og hørte da kun en dur, som han opfattede som et fjernt tordenskrald. Folk, som stod paa dampskibs-

bryggen, følte, at denne skjælv. I nogle huse klirrede løse gjenstande, et af disse huse vides at være bygget paa sand. I huse, som stod paa fjeld, syntes ingen rystelse at være merket. Jordskjælv et iagttoges ogsaa oppe i Korsdalen. En mand fra Flatebø øverst oppe i Korsdalen meddelte, at gulvet skjælv, ellers havde han troet, at det hele kun var torden. Enkelte sammenlignede lyden med vognrammel, og man fortalte, at løse gjenstande klirrede inde i husene. Retningen angaves baade i Jondal og Korsdalen at være fra vest mod øst, d. v. s. parallel dalens retning.

I „Bergens Tidende“ læstes 1ste juli følgende: „Her i Jondal merkedes et heftigt jordskjælv lørdagskveld kl. 8.55. Det kom fra øst og gik nedover dalen mod vest. Først hørtes dur, som af et kjøretøi paa bygdeveien, dernæst et heftigt stød med det samme det for forbi med knest og knaking i husvæggene, saa dur igjen — bortfarende — indtil det døde hen. Folk kunde se, at der blev sat bølge i bevægelse paa sjøen, som før jordskjælv et laa aldeles stille og speilblank.“

Norheimsund. Ved en senere henvendelse til redaktør N. SKAAR har jeg faaet rede paa, at enkelte i Norheimsund har merket rystelsen; men denne var meget svag.

Strandebarm. I Strandebarm er rystelsen ifølge meddelelse fra sogneprest SÆTHER ikke merket.

Eide i Granvin. Hr. cand. philos. SELAND skriver: „Da jeg kl. 9 om aftenen gik udover veien, hørte jeg en sterk rullende lyd, hvorfor jeg uvilkaarlig stansede for at se, hvem det var, som kom kjørende. Først da ingen kjørende var at se, gik det op for mig, at det maatte være et jordskjælv. Nogen rystelse merkede jeg ikke. — Jordskjælv et er merket overalt i bygden. Flere opgiver, at der føltes et stød, mens den rullende lyd hørtes. Somme steder knagede det i husene, og ovne og tallerkener klirrede. Nogle siger, at huset dirrede omtrent, som naar der kjører en vogn forbi paa veien. En siger, at den rullende lyd hørtes omtrent et minut. Retningen angives forskjellig, men de fleste, som jeg har talt med, angiver n.ø.—s.v.“

Storegraven i Granvin. Hr. M. FURUBERG, der befandt sig i 1ste etage paa gaarden Storegraven (huset staar paa aur), meddeler, at de tilstedeværende følte et kraftigt stød, som ligesom lyden syntes at komme fra siden. Selv syntes han nærmest at føle to tætt paa hinanden følgende stød, men medgir, at det sidste stød muligens ikke var andet end den begyndende rystelse af huset.

Han følte tydelig, hvorledes den stol, han sad paa, løftede sig. Blomsterpotter og løse gjenstande i huset rystede, og det knagede i væggene; derimod saaes ingen forskyvning af gjenstande. Bevægelsen kom fra nordøst og gik mod sydvest og ledsagedes af en durrende lyd, som af en vogn der kjører forbi. Den hørtes lige til 32 sekunder efter stødet og begyndte antagelig lige længe før stødet, varede altsaa ialt omtrent 1 minut. — En mand, som kom kjørende, og som ikke selv havde merket jordskjælv et, fortalte, at hans hest havde holdt paa at springe ud for ham paa det tidspunkt, da jordrystelsen efter andres udsagn var følt.

Ulvik. Hr. ingeniør AMUND NESHEIM skriver: „Igaarftes, 29de juni, kl. 9 merkedes et jordskjælv her i Ulvik. Det arted sig som en dump rullen, ganske jevn uden nogenslags stød, først tiltagende og siden aftagende, man kunde tydelig høre, hvordan det fjernede sig. Det varede ca. $\frac{1}{2}$ minut og syntes at gaa fra vest mod øst. Mens det var paa det sterkeste, skranglede stole, som stod lige bort til væggen mod denne, ligeledes vinduesrammer som stod lidt løst, og man kunde tydelig kjende, at gulvet dirrede under fødderne.“

Hr. cand. theol. ARCTANDER meddelte, at han, der ved anledningen sad paa sit kontor i 1ste etage af et træhus, kl. 9.01 e. m. merkede et kraftigt stød. Angaaende klokkeslettet bemerkedes, at uret til stadighed kontrollertes efter et gammelt paalideligt solmerke; men at det da havde været ukontrolleret i 14 dage. Gik uret galt, maatte det gaa for langsomt, men neppe mere end 1 minut. Der føltes et pludseligt ligesom tilbagevirkende stød nedenfra og opad. Fru ARCTANDER, der var nede ved stranden og sad paa bakken, følte stødet paa samme maade. At dømme efter den rullende lyd maatte bevægelsen komme fra syd og forplante sig mod nord, altsaa følge Ulvikfjordens retning. Hr. ARCTANDER kunde ikke opdage nogen virkning af jordskjælv et. Særlig iagttoges hængelampen, der ikke viste den ringeste svingning. Muren paa forsiden af huset var daarlig og ifærd med at glide ud paa et enkelt sted; men trods nøie undersøgelse kunde der ikke paavises nogen forandring. Stødet var ellers saa sterkt, at hr. ARCTANDER hoppede i stolen og straks sprang ud i det frie. Da der ikke sporedes nogen skjælvning, kom iagttageren paa den tanke, at det kun havde været et „chok“ i huset paa grund af yderligere glidning af muren efter det langvarige regn; men ved at spørge naboerne fik han straks rede paa, at det var jordskjælv et. Inde i huset hørtes en lyd, „som naar et

kort vindstød farer om et hjørne — en eiendommelig pibende susning.“ Hr. ARCTANDER hørte lyden samtidig med, at stødet føltes; fru ARCTANDER, som altsaa var nede ved stranden, hørte en rullende lyd søndenfra, før hun merkede stødet. — Paa husmandspladsen Bøen under Hjeltnes, der ligger 2 à 3 km. nord for Vike-nes, merkede husmanden kun, at det skranglede i kakkelovnen.

Osa og Odvenstaa ved Osafjorden. Hr. overretssagfører K. BING, der havde anledning til at samle oplysninger om jordskjælv paa de ovennævnte to steder, talte med 5 à 6 mand paa Osa og 4 paa Odvenstaa. Der var følt to hurtig paa hinanden følgende stød, hvoraf det sidste var stærkest; ja en ældre gaardbruger mente endog, at dette stød var det stærkeste, som nogensinde er merket i Osa. Bevægelsen syntes at komme fra vest og forplantede sig mod øst. Inde i husene klirrede løse gjenstande, og paa et sted frygtede manden for, at skorstenen skulde falde ned. Rystelsen merkedes af alle, baade i hus og i det frie. En liden vandpyt saaes at komme i bevægelse. Den rystelsen ledsagende lyd karakteriseredes som en torden.

Eidfjord. Hr. A. BERGSLIEN har meddelt mig, at der klokken lidt før 9 e. m. hørtes en raslende torden, der syntes at komme fra sydøst. Døre og vinduer klirrede, og kopper og fader i spiskammeret ligesaa. I køkkenet stod der en bølge med vand, hvis overflade krusede sig.

Helland i Ullensvang. Hr. oberst LUND har meddelt, at jordskjælv paa Helland merkedes kl. ca. 2 min. over 9 e. m. Huset rystede og løse gjenstande klirrede. Skjælv var stødformigt, og varigheden ansloges til $\frac{1}{4}$ sekund. Umiddelbart forud for rystelsen, der forplantede sig fra syd mod nord, hørtes en dump lyd som af fjernt rullende vogne.

Hr. doktor AMUNDSEN skriver ligeledes fra Helleland: „Der hørtes først et drøn, som efterfulgtes af en sterk rysten, saa benene dirrede fuldstændig paa gulvet, og hele huset bevægede sig. Pigen sprang i rædsel ind fra køkkenet, hvor døren var sprunget op af rystelsen.

Paa nabogaarden merkedes det ligeledes, saa folkene der forlod huset, og 2 mand, der laa i baad ligeudfor og fiskede, hørte drønnet og talte derom. De antog, det var et ras fra Folgefonden, men de forundrede sig over, at det var saa kortvarigt, thi disse ras holder altid længere ud.

Klokken var 9.03 e. m., og rystelsen varede sikkert 20 sekunder.“

Røldal. Hr. cand. philos. SELAND har indberettet, at jordskjælv er merket paa flere gaarde i Røldal. Et sted klirrede vinduerne.

Suldal. Sognepresten i Suldal har paa forespørgsel erklæret, at hverken han eller andre af Suldalsbygdens folk har merket jordskjælv.

Haukelidsæter, Vaagsli og Grungedal. Hr. KNUT HAUKE-
LID-SÆTER skrev: „Her paa stedet, Haukelidsæter altsaa, blev man ikke opmærksom paa jordskjælv, muligens fordi man er saa vant til rammel af kjøregreier til enhver tid, at man vistnok antog det for det slags, om der ogsaa her hørtes noget. Jeg selv var ved den tid paa Vaagsli ca. 18 km. øst for her, og der kunde baade jeg, min kone og flere andre tydelig merke rystningen omtrent kl. 9 aften. Det hørtes nærmest som sterk vognrammel med den følge, at kopper og tallerkener m. m. skjalv lydelig i hylderne paa Vaagsli hotel, der vistnok staar paa en klippe. En pige, som bor paa en gaard lige ved hotellet, merkede ogsaa jordskjælv. Det kom ligesom rullende hen over gulvet, og huset rystede. Jordskjælv syntes at bevæge sig fra vest mod øst, men dets varighed kan jeg neppe bestemme. Det rullede henover som et tordenbrag.

I Grungedal, ca. 20—30 km. fra Vaagsli, har jeg ogsaa hørt, at man blev opmærksom paa jordskjælv. En kone derfra fortæller, at væggene i huset gav sig, og hankerne paa gryderne klirrede. Lyden sammenlignede hun med den, som fremkommer, naar der er kommet varme i sodet i skorstenspiiben. Ingen skade blev gjort.“

Rauland. Hr. lensmand KNUDSEN har som svar paa min anmodning om oplysninger om jordskjælv meddelt følgende: „Den 29de juni sidstleden kl. ca. 9 e. m. merkede man her en svag lyd, lig en vogns rullen, den syntes gaa fra øst mod vest og varede antagelig en 20 à 30 sekunder. Ingen virkning sporedes.“

Vinje. Fra hr. lensmand NESTETOG foreligger følgende skrivelse: „Jeg merkede tydelig jordskjælv lørdag 29de juni. Klokken min var ca. 9.04, men den tid er ikke absolut at stole paa, da det kan gaa lang tid, inden urene bliver stilt rigtige. Jeg stod inde i min bygning og hørte først en „dur“, ligesom om en kom kjørende; men saa kjendte jeg bygningen bevæge sig, dog ikke sterkt. Rystelsen varede nogle sekunder. Jeg fik det indtryk, at rystelsen gik fra øst til vest.“

Dalen. „Varden“ indeholdt den 1ste juli følgende telefon-melding fra Dalen: „Her merkede lørdag aften kl. 9.5 et jordskjælv. Det syntes at gaa fra sydøst til nordvest og var noksaa kraftigt. Det ledsagedes af en dur. Vinduer klirrede, og det ramlede i kakkelovnene. Man syntes at fornemme flere stød, somme siger 5—6. Samme melding er kommet fra Rjukan.“

Bykle og Valle i Setersdalen. Hr. lensmand OLE LUND i Valle har sammenstillet 3 iagttagelser fra Bykle og 1 fra Valle. Jordskjælv observeredes 1) paa Bjørneraa, hvor man netop havde spist aften i 1ste etage og stod i begreb med at lægge sig, 2) i Bjørnevandshytten, 3) i Badstudalen i en arbejderbarakke kort efter at man havde spist og 4) paa Gjærdene tæt ovenfor Bykle kirke. Man var paa ingen af disse steder i beskæftigelse, og havde saaledes let for at observere rystelsen. Man hørte en dur, som naar der kjøres i trav paa landeveien, og der føltes en rystelse, saa dørene klirrede, og gulvet bevægede sig. Sterkest var bevægelsen i Badstudalen, hvor alle de i barakken tilstedeværende arbeidere sprang ud i det frie. Man iagttog her 2 rystelser med ca. 2 minutters mellemrum; den sidste syntes at være sterkest. Bevægelsen syntes at komme fra nordvest. I selve Valle hørte læreren en tordenlignende rullen, men følte ingen rystelse.

Nissedal. Jordskjælv iagttoges af nogle faa mennesker, men var ganske svagt.

Kviteseid. Hr. lensmand SANDVIK skrev som svar paa min forespørgsel: „Omhandlede jordskjælv merkede af undertegnede og min kontorist lørdag 29de f. m. kl. 9¼ aften. Vi merkede først en temmelig sterk rammel paa søndre side af huset, omtrent som om en kjeldermur skulde ramle ned. Derpaa begyndte huset at ryste, saa det skranglede i ovnen — 2 gange. Stødene gik fra øst mod vest. Her var ogsaa enkelte andre i bygden, som merkede jordskjælv paa samme tid. Bl. a. lagde man paa en gaard merke til, at huset rystede, og ligeledes blomsterne i vinduerne.“

Lunde. Ogsaa i Lunde i Telemarken er rystelsen merket.

Skien. Fra hr. dykkerchef SCHRÖDER foreligger der følgende indberetning: „Min hustru følte lørdag den 29de juni ved 9 tiden om aftenen ganske tydeligt et jordskjælv ledsaget af en svag dur. Det var slet ikke saa sterkt som jordskjælv natten mellem 9de og 10de januar. Min hustru befandt sig denne gang ogsaa i 2den etage af huset. Jordskjælv hørtes, som om en kjørt fort forbi

med vogn. Ingen anden merkede jordskjælv, men var der foruden hende blot børn og en tjenestepige hjemme.“

Skurdalen. Fra Skurdalen skrives til „Buskeruds blad“: „Lørdag 29de juni kl. 9.15 e. m. hørtes et drøn, der i førstningen lignede torden, men lidt efter lidt forandredes det, saa det hørtes, som en mand skulde komme kjørende med en læsvogn efter en stenet vei. Lyden var skarp uden nogen dump klang, og der merkede ikke noget til, at huset rystede. Dog hørtes der en sterk klirren i ovne og vinduer som ved et sterkt tordenslag. Lyden syntes at gaa fra syd til nord; retningen var forresten vanskelig at bestemme. Det hele stod paa vel et minut.“

Hol i Hallingdal. Hr. sogneprest EINAR HØYER skriver: „Her i Hol merkede et jordskjælv den 29de juni ca. kl. 9 aften — antagelig nogle minutter efter kl. 9. Over hele prestegældet har man merket det. Jeg hørte en sterk dur — som om mange vogne rullede forbi; ovnen klirrede. Min 10 aar gamle datter sagde, at sengen hendes rystede. Fra andre steder har jeg hørt, at husene rystede, eller at ovne, blomsterkrukker o. l. klirrede. Det varede antagelig 1½ minut.“

Hr. THORLEIF SVEINHAUG, der sad i samtale med en kamerat i en enetages stuebygning paa bruget Bakken i Hol herred, merkede kl. 9.02 e. m. en skjælvning, der varede ca. 30 sek. Bevægelsen kom fra sydvest. Væggene knagede, glaseruder og mindre gjenstande klirrede; ja enkelte steder skal endog bliktoi have faldt ned paa gulvet. Der gaves dog ogsaa nogle faa gaarde, hvor man intet merkede. Rystelsen ledsagedes af en dur og vedholdende rullen.

Næs i Hallingdal. „Buskeruds Blad“ indeholdt den 11te juli følgende notis: „Ogsaa i Næs i Hallingdal er jordskjælv den 29de juni ved 9-tiden om aftenen merket, efter hvad der fremgaar af et brev til vort blad. Paa gaarden Nedre Høva merkede en temmelig sterk rysten i væggene.“

Som før meddelt, er jordskjælv ogsaa iagttaget i Telemarken og Numedal.“

Vestre Slidre. Hr. fhv. distriktslæge PRINTZ iagttog kl. 9.05 et meget sterkt stød, der syntes at komme nedenfra og fra sydvest. Væggene knagede, malerierne rystede, og vinduerne klirrede sterkt.

Aurland i Sogn. Hr. PEDER LARSEN STUNDAL merkede kl. 9.07 e. m. en jordrystelse, der varede 5 sek. Bevægelsen karakteriseres

som en skjælvning. Den ledsagedes af en vedholdende rullen. Retningen angives at være fra vest mod øst.

18. Jordrystelse paa Ytterøerne i Søndfjord den 3die august kl. 10.10 e. m.

Fyrvogter FALCK merkede en rystelse og en lyd som af en sterk underjordisk torden, der varede ca. 8 sekunder. Retningen var v.—ø. Fyrtaarnet rystede noget.

19. Jordrystelse paa Aalgaard, Jæderen, den 27de august kl. 2.02 e. m.

Fanejunker O. AALGAARD meddeler, at folk i 1ste etage hørte en lyd, som om nogen kjørte fort og nærmede sig huset. I 2den etage hørtes det som et tordenbrag, rullende i ca. 2 minutter. Det var opholdsveir med lette skyer. Ca. 3 minutter bagefter hørtes en svag rullen som af en fjern torden, der varede omtrent 1 minut. Lyden forplantede sig i retning s.ø.—n.v. En halvt tillukket dør syntes at dirre lidt. Flere paa Aalgaard har iagttaget baade lyd og rystelse.

20. Jordrystelse paa gaarden Nordfjordnes ved Melfjorden i Helgeland den 4de oktober kl. 10.12 f. m.

Hr. L. N. HYTTAN har udfyldt et schema, hvoraf fremgaar, at der følte en sterk rystelse, som varede ca. $\frac{1}{2}$ minut. Bevægelsen kjendtes som et sterkt stød nedenfra med efterfølgende rystelse. Samtidig med rystelsen hørtes lyd som af en underjordisk torden, der varede $\frac{1}{2}$ minut. Rystelsen følte omtrent $1\frac{1}{2}$ minut. Døre i ovnen klirrede. Retning n.v.—s.ø. Jordskjælvet er iagttaget paa gaarde inden 1 mils omkreds, men ikke paa Rødø eller i Jægtvik.

21. Jordskjælv i Buskerud, Bratsberg, nordre dele af Jarlsberg og Laurviks amter samt tilgrænsende strøg af Akershus og Smaalenenes amter den 5te oktober kl. 5.07 f. m.

Denne rystelse har strakt sig over et strøg fra Hønefos og Rollag i Numedal i nord til Fon i Jarlsberg og Skien i Bratsberg mod syd. Mod øst er grænsen Asker i Akershus og Moss—Jeløen i Smaalenene. Mod vest er grænsen Notodden og Bø i Telemarken.

Det er saaledes en ganske betydelig strækning, denne rystelse har omspændt, og endnu videre vilde den vel været merket, hvis den havde indtruffet om dagen istedenfor paa en tid, da befolkningen sov.

De nøiagtigste tidsangivelser varierer mellem 5.02 og 5.09.

Efter de modtagne meddelelser at dømme har virkningerne af jordskjælvet været sterkest paa strækningen fra Kongsberg, Sandsvær og Lardal i sydvest til Vikersund i nordøst. Dette falder saa nogenlunde sammen med Kristianiafeltets vestgrænse.

Hønefos. Bladet „Fremtiden“ i Drammen skriver den 5te oktober: „I Hønefos tror man at have merket svage stød.“

Vikersund. I „Fremtiden“ læses: „Idagmorges klokken lidt over 5 blev befolkningen i Vikersund vækket ved, at husene rystede saa sterkt, at vinduesruderne klirrede. Man sprat op af sengen og tænkte naturligvis straks paa jordskjælv. Flere havde ogsaa hørt den eiendommelige dur, som altid pleier at følge med disse naturens uhyggelige foreteelser.“ — „Drammens Blad“ for 5te oktober skriver: „Fra Vikersund meddeles, at stødet var saa haardt, at det klirrede i ovnene.“

Modum. „Tønsbergs Blad“ for 7de oktober skriver: „Paa Modum var stødet saa sterkt, at folk vaagnede, idet husene rystede, og det klirrede i kakkelovne og vinduer. Jordskjælvet ledsagedes af et drøn eller en dur.“

Hr. landhandler LUDV. PRÆSTERUD paa Søndre Modum meddeler, at rystelsen fandt sted kl. 5.07 f. m. (rigtig tid). Der følte en bølgeformig bevægelse, som gik fra vest til øst. Samtidig med rystelsen hørtes en lyd som en vedholdende rullen, der lignede lyden af kjøring paa stenet vei med kjøretøi uden fjedre. De fleste af bygdens folk vækkedes.

Haugesund. „Drammens Blad“ for 5te oktober: „Fra Haugesund beretter en meddeler, at han vaagnede ved 5-tiden ved rystelsen, og tilføiede han: da jeg sover noksaa fast, maa den have været ganske voldsom.“

Mjøndalen. „Drammens Blad“: „Fra Solbergelven og Mjøndalen meldes, at der nogle minutter over 5 merkedes en dur og en rystelse, der kun varede et å to sekunder og ganske vist ikke var særlig sterk, men dog saa sterk, at folk vaagnede deraf.“

Eker. I „Fremtiden“ Drammen læses: „Paa Eker var rystelsen mindre end paa Kongsberg.“

Fiskum. Fra sogneprest G. F. ROMCKE foreligger et udfyldt schema. Rystelsen foregik kl. 5.05 efter ret Kristianitid. Sognepresten vækkedes af rystelsen. Der følte først et sterkt dunk eller stød, som naar sneen raser af tagene, efterfulgt af en lang rullen. Ovnødorene klirrede. Det varede antagelig $\frac{1}{4}$ minut. Retningen syntes at være fra nord mod syd.

I „Laagendalsposten“ læses: „Ogsaa nede ved Fiskum følte jordskjælvet meget alvorligt. Løse gjenstande ramlede og klirrede. Og samtidig med stødet hørte man ogsaa der ligesom et smæld.“

Skollenborg. Stationsmester HANSSEN har udfyldt et schema. Rystelsen indtraf kl. 5.06 f. m. ret tid og varede ca. 15 sek. Det var kun én rystelse og den ledsagedes af en dur før og efter. Hele fænomenet varede ca. 20 sekunder. Bevægelsen gik fra nord mod syd. Denne rystelse var den voldsomste siden 23de oktober 1904.

Rollag i Numedal. Hr. JAC. GLØERSEN meddeler, at rystelsen, der indtraf kl. 5.08 f. m., bragte ovnen til at klirre. Den efterfulgtes af en svag dur, tilsyneladende i nordvestlig retning.

Flesberg i Numedal. „Laagendalsposten“, skriver: „Ogsaa oppe paa Sønstegeaard i Flesberg merkedes jordskjælvet.“

Svennesund i Numedal. I „Laagendalsposten“ læses: „I Svennesund hørte datteren i huset ligesom en sang i luften, lige før rystelsen kom.“

Jondalen i Numedal. „Laagendalsposten“ for 7de oktober: „Oppe i Jondalen rystede husene sterkt.“

Kongsberg. Hr. stationsmester K. GUTTORMSEN ved Kongsberg jernbanestation har udfyldt et schema. Der merkedes en noksaa voldsom rystelse kl. 5.02 f. m. Stationsmesteren vaagnede af den. Bygningen rystede med stor larm, som om noget stort, tungt faldt ned paa den, og der hørtes et vældigt knald. Det hele varede ca. 20 sekunder.

Hr. CARL C. RIIBER meddeler: „Idagmorges 9 minutter over 5 følte her 2 temmelig sterke jordrystelser lige efter hverandre, saa gjenstande paa væggen kom i svingende bevægelse. Det hele stod paa kun et par sekunder, men var som sagt temmelig sterkt. Tidligere paa natten merkede min hustru en mindre rystelse.“

„Laagendalsposten“ for 7de oktober skriver: Det var lørdag morgen — temmelig nøiagtig kl. 5.07. Først varslede jordskjælvet sig ved en rullende lyd, som af et kjøretøi i fuld fart. Umiddelbart derpaa kom et stød saa voldsomt og kraftigt, at folk skvat

op og styrtede ud af sengen. Kopper og kar og ovnsdøre klirrede. I et hjem her i byen, hvor der stod en barneseng paa trinser, blev denne sat i bevægelse af stødet. En mand, som sad paa en stol, følte tydelig denne bevæge sig. Enkelte har ogsaa samtidig med stødet hørt et skarpt smeld.

Jordskjælvet merkedes over hele byen og i den nærmeste omegn. Sovende folk skræmtes ud af sengen og tændte i forskrækkelsen lampen. Heldigvis stod det hele paa kun et sekund eller to. Vagten i kirketaarnet følte tydelig stødet, og den hvilende vagtmand sprang op af sit leie som følge af rystelsen. Oppe ved Haus Sachsen fulgte der med jordskjælvet en gyngende bevægelse, som tydelig merkedes.

„Kongsbergs Adresse“ for 5te oktober skriver: „Kl. 5^t 7^m 30^s imorges blev man vækket af et dumpt smeld, som efterfulgtes af ganske sterke rystninger. Husene rystede ikke lidet. Vinduesruderne klirred, ligeledes glas og stentøi, ovnene svingede og rystede. Det var som om der var skeet en sterk eksplosion. Jordskjælvet følte som kommende fra øst og gik mod vest. Retningen var det dog ikke saa godt at dømme om. Ude i gamlegrænden merkedes det sterkest.“

„Kongsbergs Blad“ for 7de oktober skriver: „Lørdag morgen, 9 min. over 5 kvak byens folk op af sin søvn ved en ganske følelig jordrystelse. Den ytrede sig som et kraftigt, men kort stød, saa ovne, kopper og kar klirrede. Efterpaa fulgte en svag rysten, der syntes at forplante sig i sydøstlig retning. Alt var over paa nogle faa sekunder.“

Fiskum. Jordskjælvet følte og hørtes temmelig sterkt.

Lier pr. Drammen: I „Drammens Blad“ for 5te oktober læses: „Ved Lier station havde man hørt en dur, som om en tung lastet vogn kjørte paa veien. Duren var saavidt sterk, at enkelte vaagnede af den.“

Drammen. Fra hr. BULL KIØSTERUD haves et udfyldt schema. Rystelsen fandt sted kl. 5.06 f. m., ret tid, og kjendtes som et stød med lidt rysten, hvorefter følte en sitren, som varede 3—4 sekunder. En ovn klirrede. Hr. BULL KIØSTERUD og frue vækkedes af rystelsen og ovnklirringen.

„Drammens Blad“ for 5te oktober skriver: „Ved 5-tiden idagmorges har man her i byen og paa flere steder opover i distriktet merket en dur og en rysten som ved et jordskjælv. Det maa i Drammen have været ganske svagt, idet flere folk, som var oppe

ved den tid, og som vi har talt med, ikke har merket noget. Den vagthavende konstabel i brandvagten havde saaledes intet bemærket, og det samme var tilfældet med dem, vi forhørte os hos paa Strømsø og Tangen og opover ved Sundhaugen.“

Saggrænden i Numedal. I „Laagendalsposten“ læstes 9de oktober: „Ude i Saggrænden syntes vor meddeler, at den forudgaaende dur var længere end ved jordskjælvet for tre aar siden, mens selve stødet var mindre sterkt.“

Komnes i Numedal. „Ude i Komnes var rystelsen saa sterk, at sengen skalv i 2den etage.“

Lardal og Sandsvær. Bladet „Jarlsberg“ skriver: „Fra Lardal og Sandsvær modtog vi, lidt før bladet ved 10-tiden gik i pressen, fra flere hold melding om, at der kl. 5.05 imorges følte et ganske sterkt jordskjælv. Ovne rysted, vinduer, glas o. s. v. klirred og alle folk vaagned af spektaklet.“

Man paastaar, at dette jordskjælv følte voldsommere end det i 1904.“

Sande. „Fremtiden“, skriver: „Fra Sande meldes, at stødet var ganske svagt, saa det ikke havde vakt nogen særlig opmærksomhed.“

Holmestrand. I „Jarlsberg“ for 5te oktober læses: „Ogsaa her i byen har man merket det flere steder, skjønt ikke saa sterkt.“

Fon. „Tunsbergere“ for 7de oktober skriver: „En mindre jordrystelse merkedes ved 5-tiden idagmorges, meddeles fra Fon lørdag. Det hørtes som en fjern tordenrullen og varede ca. 15—20 sekunder. Nogen egentlig rystelse kunde ikke kjendes fra sengen; men det klirrede i kakkelovnsdøren. Efter sigende fra en, som havde været oppe og ude, gik rystelsen fra vest til øst.“

Sandefjord. Intet merket.

Larvik. Intet merket.

Staværnsodden ved Fredriksværn. Intet merket.

Notodden. I „Varden“ for 5te oktober læses: „Paa Notodden merkedes stødet. Folk vaagnede.“

Bø i Telemarken. I „Varden“ læstes: „I Bø hørte vor meddeler en dur, som om nogen kom kjørende. Det varede maaske $\frac{1}{4}$ minut.“

Luxefjeld. Fra Besstul regnmaalerstation og fra Solum, som ligger ca. 4 km. øst f. Besstul, haves meddelelse gennem hr. skogbetjent J. GRINDLIA, der har udfyldt et schema. Ved Besstul

hørtes kl. ca. 5.03 en lyd som af en underjordisk torden, og der følte en rystelse. Fra Solum meddeles, at ovne og lampeskjærme hørtes klirre og ryste. Det samme meddeles fra nabogaardene ved Bestue.

Løberg i Gjerpen. „Varden“ for 5te oktober skriver: „Fra Løberg i Gjerpen meddeles: Lidt over kl. 5 merkede man et stød, der syntes at gaa fra syd mod nord. Ovnen rystede, og folk, som sov, vaagnede. Stødet der kunde være saa sterkt som det, der merkedes i januar iaar, ledsagedes af en dur, som om nogen kjørte.“

Paa de ikke langt væk liggende Sneltvedtgaarde hørtes en dur.“

Skien. Hr. res. kap. THORVALD BUGGE har meddelt, at rystelsen merkedes kl. 5.07. Der følte et kort stød, der vækkede iagttageren. En dur som af en vogn, der kjører lidt fjernt, hørtes under og efter rystelsen. Knagen i væggene merkedes, men ellers ingen virkninger. Retningen syntes at være n.v.—s.ø.

Asker i Akershus amt. „Tønsbergs Blad“ for 7de oktober skriver: „I Asker merkedes jordskjælvet som en svag rystelse, der bragte kakelovnene til at klirre, samtidig som der hørtes en noksaa langvarig, men ikke særlig sterk dur.“

Moss og Jeløen. I „Moss Tilskuer“ no. 118 læses: „Jordrystelsen, der som før nævnt merkedes paa Jeløen nat til lørdag, blev ogsaa merket her i byen.“

22. Jordrystelse i Sørfjorden, Rødø herred paa Helgeland, den 21de oktober kl. 4.05 f. m.

Hr. O. J. MARKUSSEN har udfyldt et schema, hvoraf fremgaar, at der først hørtes en fjern dur som af en underjordisk torden og derefter en rystelse efterfulgt af et kort, kraftigt stød opad. Det hele varede ca. 15 sekunder. Retningen af bevægelsen syntes at være s.v.—n.o. Panelet i værelset knagede, og ovnsdøren klirrede. Flere af meddelerens naboer merkede ogsaa rystelsen.

23. Jordrystelse paa Kongsberg den 28de oktober kl. 3.20 f. m.

I „Kongsberg Adresse“ læses den 29de oktober: „Jordskjælv merkedes nat til igaar kl. 3. Det var ikke videre sterkt.“

„Fredriksstads Blad“ for 29de oktober indeholder følgende notis: „Kl. 3.20 nat til mandag merkedes flere steder paa Kongsberg et jordskjælv. Det var ikke saa sterkt som det, der merkedes her for en tid siden.“

Redaktør STORM har meddelt, at jordskjælvet er merket over hele Kongsberg.

24. Jordrystelse ved Utvær fyr i Sogn og Dale og Holmedal i Søndfjord den 10de november kl. 10 e. m.

Utvær. Fyrvogter ENGH merkede en skjælvende bevægelse ledsaget af en lyd som af en sterk underjordisk torden. Det hele varede 20 sekunder. Bevægelsens retning var n.—s.

Dale i Søndfjord. Frk. NIKKA VONEN meddeler, at hun kun hørte en sterk dur, mens andre siger, at ovne og vinduer klirrede. I Holmedal merkedes ogsaa duren. Retningen syntes at være ø.—v. Varighed 10—12 sekunder.

25. Jordrystelse i Ørsten paa Søndmør, 17de december kl. 12.20 e. m.

Hr. ANDREAS MYKLEBUST iagttog ingen rystelse, men hørte en vedholdende, hurtig, ramlende lyd. En nabokone siger, at ovnen klirrede. Lyden varede vel et minut. Lyden merkedes af flere af naboerne paa gaarden Myklebust. Retningen angives s.—n.

Ørstenvik. Fra Ørstenvik telegraferedes til „Morgenbladet“: „Et jordskjælv merkedes her idag klokken 12.20 middag. Det varede ca. 1 minut. Der høstes en sterk rullende lyd fra syd.“

26. Jordrystelse paa Ytterøen og Kinn i Søndfjord og paa Lille Prestskjær fyr ved Rekefjord, 25de decbr. kl. ca. 6 e. m.

Hr. fyrvogter J. L. FALCK merkede en rystelse, der varede ca. 3 sekunder. Bevægelsen var sterkt vaklende med retning s.v.—n.ø. Iagttageren befandt sig inde i fyrlygten, hvor det store apparat rystede, og fyrglasset klirrede mod skorstenen. Rystelsen

er ogsaa iagttaget af fyrets postfører, der bor paa Kinn. Derimod er ingen rystelse merket paa Stabben og Kvanhovden fyrstationer.

Lille Prestskjær fyr. Hr. fyrvogter GJERTSEN paa Lille Prestskjær fyr sad sammen med 6 andre voksne ved spisebordet, da de merkede en lyd som af en underjordisk rullen, der varede ca. 4 sekunder. Retningen var s.ø.—n.v.

Resumé.

Es wurden im Jahre 1907 in Norwegen 26 Erdbeben beobachtet, von denen 5 eine grössere Ausbreitung hatten, während 21 nur lokale Erschütterungen waren.

Wie es aus der Karte und der unten gegebenen Übersicht hervorgeht, gehören 17 Erschütterungen dem westlichen, 4 dem nördlichen und 3 dem östlichen Norwegen. Die Erschütterungen im westlichen Norwegen sind mit einer Ausnahme lokal und gehören am meisten der Küste von dem äusseren Söndfjord und Nordfjord. Es ist dies ein Gebiet, das auch in früheren Zeiten verhältnismässig viele kleine Erschütterungen gehabt hat. Im nördlichen Norwegen waren zwei grosse und zwei lokale Erdbeben, die dem sogenannten nordnorwegischen Gebiete zuhören. Im östlichen Norwegen, das wesentlich seit dem grossen Erdbeben am 23ten Oktober eine seismische Thätigkeit aufgewiesen hat, hat man zwei verhältnissmässig starke und 3 lokale Erdbeben gehabt.

Die folgenden Gegenden wurde im Jahre 1907 erschüttert. Die Zahlen in diesem Verzeichniss sind dieselben wie diejenigen auf der Karte.

1. Das südöstliche Norwegen (Elverum—Kragerö), 10ten Januar 1.33 a. m.
2. Das nördliche Norwegen (Bodö—Nordmøre), 14ten Januar ca. 2 p. m.
3. Ytterøerne, Söndfjord, 17ten Januar 10.33 p. m.
4. — — 19ten Januar 1.19 a. m.
5. — — 20ten Januar 2.34 a. m.
6. Dale in Söndfjord und Aafjorden in Sogn, 20ten Januar 3³/₄ a. m.
7. Das nördliche Norwegen (Narvik—Röros—Nordmøre), 27ten Januar 6 a. m.

8. Eggebönæs und Flaavær auf Söndmøre, 19ten Februar 11—12 a. m.
9. Stabben bei Florö, 4ten März 11 a. m.
10. Askevold und Dale in Söndfjord, 14ten März 10.50 p. m.
11. Jondal in Hardanger, 17ten März 4 a. m.
12. Kristiania, 21ten März 3¹/₂ a. m.
13. Bremangerpollen, 31ten März 9¹/₂ p. m.
14. Ytterøerne, Söndfjord, 23ten Mai 7.26 p. m.
15. — — 8ten Juni 5.52 a. m.
16. Elverum und Aasnes, 29ten Juni 1¹/₂ p. m.
17. Die inneren Theile von Hardanger, Telemarken und angrenzende Gegenden, 29ten Juni 9 p. m.
18. Ytterøerne, Söndfjord, 3ten August 10.10 p. m.
19. Aalgaard, Jæderen, 27ten August 2.02 p. m.
20. Rödö, Helgeland, 4ten Oktober 10.12 a. m.
21. Buskerud, Bratsberg und angrenzende Gegenden, 5ten Oktober 5.07 a. m.
22. Sörfjorden, Helgeland, 21ten Oktober 4.05 a. m.
23. Kongsberg, 28ten Oktober 3.20 a. m.
24. Utvær in Sogn und Dale und Holmedal in Söndfjord, 10ten November 10 p. m.
25. Örsten auf Söndmøre, 17ten December 12.20 p. m.
26. Ytterøerne in Söndfjord und Prestskjær bei Rekefjord, 25ten December ca. 6 a. m.

Die Einzelheiten der Erschütterungen gehen aus der folgenden schematischen Übersicht hervor.

Nummer	Datum	Ort	Zeit	Anzahl Stöße	Dauer	Art der Bewegung	Richtung
1	Jan. 10.	Langseth, Eidsvold	1.30 a.m.	1			
—	—	Eidsvold. 1 Km. ö. vom Bahnhof	1.30 a.m.	1	20 S.	Zittern	N—S
—	—	Eidsvold. 2.5 Km. n.w. vom Bahnhof	1.32 a.m.	1	30 S.		SO—NW
—	—	Eidsvold. 3.5 Km. vom Bahnhof	1.32 a.m.	1		Ein Stoss mit einer nachfolgenden wiegenden Bewegung	N—S (?)
—	—	Bön Bahnhof	1.35 a.m.	1	5 S.	Ein Stoss	S—N
—	—	Berger bei Dal Bahnhof	1.33 a.m.	1		Ein Zittern	
—	—	Dal Bahnhof	1.30 a.m.	1	10 S.	Wellenbewegung	SW—N
—	—	Dal Bahnhof	1.33 a.m.	1		Ein Stoss	N—S
—	—	Hauersæter Bahnhof	1.32 a.m.	1	15 S.	Ein Zittern	NO—SW
—	—	Jesseim in Ullensaker		1		Wiegende Bewegung	N—S
—	—	Sandvang in Nannestad	1.30 a.m.	1		Ein Stoss	N—S
—	—	Aamold, Bjerke	1.32 a.m.	1	25 S.	Ein Zittern	W—O
—	—	Jesseim, Wachthaus, 6 Km. S. vom Bahnhof	1.32.15 a.m.	1	30 S.	Ein Zittern mit nachfolgender Wellenbewegung	NO—SW
—	—	Plogstad bei Kløften Bahnhof	1.32 a.m.	1		Wiegende Bewegung	NO—SW
—	—	Bei Kløften Bahnhof		1	2 S.	Zitternde Bewegung	O—W
—	—	Kløften Bahnhof	1.33 a.m.	1	15 S.	Wellenbewegung	S—N

Laut	Stärke	Wirkungen	Bemerkungen
Donnerähnliches Dröhnen	IV	Das Bett zitterte. Öfen u. Küchengerät klirrten	
Starkes Rollen	VI	Öfen, Fenster und Lampe klirrten. Das Bett zitterte und die Dielen krachten. Sämtliche geweckt	
Unterirdischer Donner	IV	Die Öfen zitterten. Der Beobachter wurde geweckt	Am 11. Jan. um 7 Uhr Morgens wurde eine schwache Bewegung bemerkt
Donnerähnliches Rollen	IV	Der Beobachter wurde geweckt	
Getöse wie von einem vorbeifahrenden Eisenbahnzug	IV	Der Beobachter wurde geweckt. Dielen krachten	
Schwacher Donner	V	Das Haus krachte, Fenster u. Öfen klirrten. Lampen bewegten sich. Viele geweckt	Die Hunde fingen zu bellen an. Das Erdbeben war nicht so stark wie dasjenige am 23. Okt. 1904
Schnell vorbeifahrender Eisenbahnzug	V	Die Wände krachten. Eine Tür zitterte. Viele geweckt	
Anhaltendes Rollen		Der Beobachter geweckt	
Dauerndes Rollen	IV	Die Öfen klirrten	3 Minuten später Getöse wie von einem Windstosse
Starker Knall	V	Blumentöpfe bewegten sich, Tischlampe fast umgeworfen	Im Freien wurde nichts bemerkt, dagegen in allen Häusern am Bahnhofs
Dauerndes Getöse	V	Porcelanschirm der Lampe ging entzwei	Starker Wind während und nach der Bewegung
Donnerähnliches Getöse	IV	Das Haus krachte, der Beobachter wurde geweckt	
Kanonschuss	IV	Der Beobachter wurde geweckt	
Starkes Getöse	VI	Das Haus krachte, das Bett zitterte, Öfen und Lampen klirrten, das Schlussstück vom Ofen fiel herunter. Sämtliche wurden geweckt	Schon Nachmittags fingen die Tiere an unruhig zu werden
Ein Rollen gleich nach der Bewegung		Der Beobachter wurde geweckt	
Zuerst ein Knall, dann unterirdisches Rollen		Der Beobachter wurde geweckt	

Nummer	Datum	Ort	Zeit	Anzahl Stösse	Dauer	Art der Bewegung	Richtung
1	Jan. 10.	Frogner Bahnhof	1.32 a.m.	1	6 S.		NO—SW
—	—	Sæterstoen, Romerike	1.30 a.m.	1		Ein Stoss	
—	—	Nes, Romerike	1.30 a.m.	1	Einige M.		
—	—	Blaker Bahnhof		2	Einige S.	Zwei Stösse	S—N
—	—	Fosser, Høland	1.35 a.m.	1		Zitternde Bewegung	N—S
—	—	Løvbraaten, Høland			Einige S.		
—	—	Bjarkelangen, Høland	1.33 a.m.	1		Stark zitternde Bewegung	N—S
—	—	Leirsund, Skedsmo	Ca. 1.30 a.m.	1		Wellenförmige Bewegung	
—	—	Lillestrøm Bahnhof	1.32 a.m.	2		Stossförmig	SW—NO
—	—	Lillestrøm, Skedsmo		2		Stossförmig	
—	—	Lillestrøm	1.35 a.m.	1	15 S.	Erschütterung	
—	—	Lillestrøm		1		Erschütterung	
—	—	Lillestrøm	1.34 a.m.	1	10—15 S.	Zittern	N—S
—	—	Niteberg, Skedsmo		1		Zittern	W—O
—	—	Strømmen, Skedsmo		2	5 S.	Wellenförmige Bewegung	S—N
—	—	Strømmen Bahnhof	1.30 a.m.	1		Wellenförmige Bewegung	N—S

Laut	Stärke	Wirkungen	Bemerkungen
	V	Das Haus krachte, das Bett und sonstige Möbeln zitterten	
Getöse wie von einem Schnellzuge	V	Öfen klirrten, ein Tisch bewegte sich sichtbar. Mehrere geweckt	Das Erdbeben ebenso stark wie am 23. Octbr. 1904
Starkes Getöse vor u. nach der Bewegung		Bewohner wurden geweckt	Einer meint, dies Erdbeben wäre etwas stärker als am 23. Octbr. 1904
Zweimaliges Dröhnen, wie Schuss von grossen Kanonen	IV	Das Haus zitterte stark	Einige Tage später glaubt der Beobachter auch ein schwaches Erdbeben bemerkt zu haben
Zuerst Sausen, dann dauerndes Rollen u. zuletzt ein starker Knall		Hunde und Katzen wurden unruhig	
Rollendes Getöse			
Donnerähnliches Getöse vor und nach der Bewegung			Getöse stärker als am 23. Octbr. 1904
Starkes Getöse	IV	Bewegliche Gegenstände klirrten	
Donnerähnliches Getöse	IV	Das Haus krachte und zitterte	
	IV	Ofentüre klirrten	Die beiden letzten Beobachter machen darauf aufmerksam, dass die Bewegung nicht wie am 23. Oct. 04 wellenförmig war
Starkes Getöse	VI	Eine Regulatoruhr stockte. Uhr vom Tische heruntergefallen, Hunde von panischem Schrecken ergriffen	Die Temperatur war um 7 Uhr Abends $\div 9^{\circ}$, nach dem Erdbeben $+ 2^{\circ}$ C., und am nächsten Morgen früh $\div 3^{\circ}$ C.
Starkes Schiessen	VI	Gegenstände wurden umgeworfen u. fielen von den Wänden herunter	
Zuerst schwaches Getöse, später ein starkes Dröhnen	IV	Starkes Erschüttern von Gegenständen und Öfen	15 M. später mehrere Windstösse
Anhaltendes Getöse		Mehrere wurden geweckt	Dies Erdbeben war stärker und dauerte länger als dasjenige am 23. Oct. 04
Unterirdischer Donner	IV	Das Haus zitterte	
Unterirdischer Donner	IV	Das Haus zitterte und krachte, die Lichtmanschetten klirrten	Der Beobachter wurde geweckt

Nnummer	Datum	Ort	Zeit	Anzahl Stösse	Dauer	Art der Bewegung	Richtung
1	Jan. 10.	Troldvandshytten, Grefsenaaen	1.30 a. m.	1			
—	—	Nordstrand		Meh-rere		Stossförmig	
—	—	Ljan				Wellenförmige Bewegung	
—	—	Næsodtangen	1.35 a. m.	1		Zittern	SW—NO
—	—	Bygdö	1.31.3 a. m.	1		Stoss wie nach einer fernen Explosion	N—S
—	—	Bestum	1.30 a. m.	1	Einige S.	Zittern	
—	—	Stabæk, Bærum	1.32 a. m.	1		Stoss	
—	—	Fossum, Bærum				Zittern	S—N
—	—	Sandviken			1 M.		
—	—	Dalsmyren i Asker		Meh-rere		Zittern	
—	—	Kristiania	1.34 a. m.	1	2 S.	Stoss	SW—NO
—	—	Kristiania	1.34 a. m.	2	24—25 S.	2 stärkere und mehrere schwache Erschütterungen	SO—NW
—	—	Kristiania	1.34 a. m.	2	10—12 S.	Stoss	
—	—	Kristiania	1.31.10 a. m.	1	10 S.	Starker Stoss von unten nach oben, von einer Erschütterung begl.	SSW—XX0
—	—	Smaaleneenes Amt: Rødenes					

Laut	Stärke	Wirkungen	Bemerkungen
Langsames Rollen	IV	Das Haus zitterte, der Hund fing zu bellen an	Während des Erdbebens war es druckend warm. Um 10 Uhr Abends 1 ^o C., um 12 Uhr 4 ^o C., um 1 ¹ / ₂ 5 ^o C.
Getöse wie von einem grossen Wasserfall	V	Sämtliche geweckt	
Wie Zusammenstoss zweier Züge	IV	Fussboden bewegte sich wellenförmig	
Ein Knall und anhaltendes Rollen	IV	Öfen u. Fenster klirrten	
Getöse wie von einem Sturze	V	Im 2. Stock wurde man geweckt. Kinder erschrocken, Gegenstände bewegten sich	
Getöse wie das Heulen einer Dampfschiffspfeife	IV	Beobachter geweckt, Haus und Inventar krachten	
Sausen wie von entfernten Strassenbahnen			
	V	Küchengeräte fielen von den Wänden herunter	
	V	Wände zitterten, die Betten schaukelten	
Getöse wie von einem Schneesturze	VI	Alle erwachsenen geweckt	
Unterirdischer Donner, Getöse und Sausen	V	Das Bett bewegte sich, Fenster u. Wände krachten, lose Gegenstände klirrten	
Donner mit anhaltendem Getöse		Beobachter wurde geweckt	
Entferntes, donnerähnliches Dröhnen	VI	Das Haus zitterte, Öfen und Türe klirrten, die elektrischen Lampen pendelten	
Starkes, donnerähnliches Dröhnen	VI	Gegenstände bewegten sich von unten nach oben, das Haus krachte u. zitterte wie nach einem Kanonenschusse	Dies Erdbeben war von demjenigen am 23. Oct. 1904 ganz verschieden, der Lärm und die Erschütterung waren dieselben, aber viel schwächer; der explosionsähnliche Stoss war was ganz neues
	VI	Öfen u. Betten zitterten. Fast alle geweckt	

Nummer	Datum	Ort	Zeit	Anzahl Stöße	Dauer	Art der Bewegung	Richtung
1	Jan. 10.	Tomter Bahnhof	1.32 a. m.	1		Langsame, Wellenbewegung	N—S (?)
—	—	Trøgstad		1		Zittern	
—	—	Slitu Bahnhof, Eidsberg	1.32 a. m.	1		Wellenförmige Bewegung	S—N
—	—	Skibbvedt		1	4 S.	Zittern	N—S NO—SW
—	—	Moss	1.33 a. m.	1	2 S.	Zittern	
—	—	Vang pr. Dilling			3—4 S.		S—N
—	—	Lekum, Eidsberg	1.34 a. m.	1			S—N (?)
—	—	Sarpsborg	1.32 a. m.	1	2—3 S.	Zittern	O—W
—	—	Ise Bahnhof, Skjeberg				Fortdauerndes Zittern	NO—SW
—	—	Fredriksstad	12.15 und 1.30 a. m.	2			
—	—	Raade, Fredriksstad					
—	—	Strømtangen Leuchtturm pr. Fredriksstad	12.15 und 1.32 a. m.	2		Zittern	
—	—	Rano Leuchtturm pr. Onsö	1.30 a. m.			Zittern	
—	—	Krappeto, Tistedalen					

Laut	Stärke	Wirkungen	Bemerkungen
Getöse	IV	Fenster und Öfen klirrten	
Anhaltendes Rollen	IV	Haus krachte, Fenster klirrte	Im Baastad und weiter gen Osten war das Erdbeben stärker als am 23. Octbr. 1904; Fensterscheiben zersprungen
Getöse wie wenn ein Eisenbahnzug die Station passiert	VI	Bewohner wurden geweckt, Öfen klirrten, Betten zitterten	Dies Erdbeben war nicht so stark wie dasjenige am 23. October 1904
Geräusch wie von einem Schornsteinbrande	VI	Haus und Bett zitterten. Die Bewohner des ganzen Bezirks wurden geweckt	
Getöse als wenn man sehr schnell über eine Brücke fährt	V	Beobachter wurde von der Bewegung des Bettes geweckt. Eine Hängelampe zitterte	2 Berichte
Geräusch wie von einem schwer beladenen Wagen	V	Das Haus bewegte sich, Türe klirrten, das Bett zitterte und hüpfte 5 oder 6 Mal vom Boden	
Starker Knall wie von einem Donnerschlage, nachher starkes Getöse	V	Wände und Dach krachten, ein Ofen zitterte stark	Dies Erdbeben war viel heftiger als dasjenige am 23. Octbr. 1904
Geräusch wie von einem kommenden Eisenbahnzuge			Beobachter befand sich im Freien. Viel schwächer als am 23. Octbr. 1904
Starkes Getöse	IV	Das Haus krachte	
Donnerähnlicher Lärm	VI	Die Häuser zitterten, der Kalkputz fiel herunter, Leute wurden geweckt, Lampen beinahe umgeworfen	Auf Strømtangen Leuchtturm hat man in der letzten Zeit eine ganze Reihe schwachen Erdbeben bemerkt
			Das Wasser schmeckte nach Schwefel — ganz wie nach dem Erdbeben in 1904
Anhaltendes Rollen	IV	Lampen, Öfen und lose Gegenstände zitterten	
Geräusch als wenn ein grosser Dampf den Dampf loslässt	IV	Haus und Bett zitterten	
			Nur von den Leuten an der Schleuse bemerkt. (Nicht auf festem Boden)

Nummer	Datum	Ort	Zeit	Anzahl Stöße	Dauer	Art der Bewegung	Richtung
1	Jan. 10.	Kornsjö	1.35 ¹ / ₂ a. m.	1	12 S.		S—N
—	—	Jarlsberg u. Larviks Amt: Sande, Jarlsberg			Wenige S.	Zittern	
—	—	Holmestrand		1	6—7 S.	Stoss und Zittern	
—	—	Holmestrand				Wellenbewegung	SSO—NNW
—	—	Ve, Sande					W—O
—	—	Skoppum					
—	—	Horten	1.30 a. m.		6—7 S.	Zittern	
—	—	Tönsberg	1.32 a. m.	1		Stoss	O—W
—	—	Tönsberg		1	30 S.	Zittern	
—	—	Eidsfos	1.32 a. m.				N—S
—	—	Föynland, Nötterö					
—	—	Sandefjord	1.32.45 a. m.	1		Kurze, stossförmige Bewegung	SSW—NNO
—	—	Röd, Tjömö		1	3 S.	Kurzes Zittern	N—S
—	—	Rödnes, Tjömö		1		Zittern	NO—SW
—	—	Larvik		Mehrere		Stösse	

Laut	Stärke	Wirkungen	Bemerkungen
Geräusch wie von einem schwer beladenen Eisenbahnzug	IV	Ofen klirrte stark und drohte herunter zu fallen	
Getöse			Vor dem Erdbeben fing ein starker, warmer Wind an zu wehen
			Das Erdbeben im 1904 war viel stärker und dauerte länger, die Bewegung war damals mehr wellenförmig
	V	Beobachter wurde geweckt, Haus und Bett schaukelten	
	V +	Haus krachte, Bett schaukelte, kleine Gegenstände fielen von der Kommode herunter	
	V	Das Haus krachte	
Getöse	V +	Fenster u. Öfen klirrten	Einige Leute verliessen ihre Häuser
Scharf, klirrender Laut	IV	Die Wände krachten. Der Beobachter war wach, seine Frau wurde nicht geweckt	Das Erdbeben im 1904 war viel stärker — jetzt aber war der Laut mehr klirrend (Metallklang)
Unterirdischer Donner	V	Beobachter wurde geweckt. Lampen klirrten	Das Erdbeben im 1904 war stärker. In der ganzen Gegend bemerkt
Scharf, klirrender Laut	V—VI	Die meisten Bewohner wurden geweckt und verliessen ihre Häuser	
Starkes Getöse	V	Einige wurden geweckt	Auf Husö, Nötterö u. Husvig wurde das Erdbeben auch bemerkt
Unterirdischer Donner	V +	Öfen und Gläser klirrten, dass Bett bewegte sich, Ofenröhre ausser Stellung gebracht	
Rollender Laut	V	Haus krachte, Bett zitterte, ein Hund sehr unruhig	
Anhaltendes Rollen	IV	Fenster klirrten	Viel schwächer als im 1904
Lärm und Geräusch wie von einem Schneesturz			Mehrere Erschütterungen, die stärkste ca. 1 ¹ / ₂ a. m.

Nummer	Datum	Ort	Zeit	Anzahl Stöße	Dauer	Art der Bewegung	Richtung	Laut	Stärke	Wirkungen	Bemerkungen
1	Jan. 10.	Fæder Leuchtturm		2		Stöße		schwacher, unterirdischer Donner		Keine Wirkung	
—	—	Bratsberg Amt: Skien	1.30 a.m.	2		Stöße		Geräusch wie von einem schnell vorüberfahrenden Arbeitswagen	V	Alles im Hause zitterte, Wände und Fussböden krachten, lose Gegenstände fielen herunter. Viele wurden geweckt	Von 34 Familien hatten nur 14 das Erdbeben bemerkt. Im ob. Telemarken nichts beob. Im Laagenthale st., im Hallingdal schwach
—	—	Löberg							V	Beobachter geweckt, Bett zitterte, Türe und Fenster klirrten	Ein Eimer, der auf dem Fussboden stand, bewegte sich, die Kühe waren sehr unruhig, der rollende Laut sehr stark (Eikaasberget)
—	—	Bestul, Luxefjeld			15 S.	Zittern	SW—NO	Anhaltendes, unterirdisches Hämmern	IV	Ofen und Türe klirrten	Milder Wind von NW
—	—	Notodden	1.32 a.m.			Horizontales Rücken		Kurzer, metallischer Klang	IV +	Beobachter wurde geweckt, Haus krachte	
—	—	Jomfruland Leuchtturm				Schwaches Zittern				Keine Wirkung	Einige wurden von einem Getöse geweckt u. haben eine wellenförmige Bewegung gespürt
—	—	Kragerö				Keine Bewegung		Lärm wie von einer schnell aufgemachten Türe			Ein anderer hat ein Geräusch wie von einem Schneesturz gehört
—	—	Buskerud Amt: Hongsund Bahnhof		2		Zittern	SW—NO	Unterirdischer Donner	IV	Das Haus krachte, Fenster u. Türe klirrten	
—	—	Vestfossen		1		Stoss		Donnerähnliches Getöse	IV +	Das Haus krachte ein wenig, Beobachter wurde geweckt	
—	—	Fiskum, Barbu				Anhaltendes Zittern	N—S	Geräusch wie von einem Schneesturze	V	Beobachter wurde geweckt, eine Türe ging auf, ein Ofen klirrte	
—	—	Skollenborg Bahnhof		1	5 S.	Wellenförmige Bewegung	S—N	Starkes Getöse	V	Beobachter wurde geweckt, Bett u. Ofen zitterten	Das Erdbeben im 1904 war viel stärker, Wind. An mehreren Orten in Sandvæbemerkt
—	—	Filtvedt	1.30 a.m.	1		Stoss				Ein Schiff bekam einen starken Stoss	
—	—	Foshaug, Røken	1.33 a.m.		20—30 S.	Zittern	O—W	Erst Getöse—dann Zittern und dann wieder Getöse			Die Bewegung war ebenso stark wie im 1904
—	—	Lier Bahnhof		2		Starke, zitternde Bewegung	S—N SW—NO	Starkes Getöse vor u. nach dem Erdbeben	VI	Die Türe gingen auf, ohne dass man eine Bewegung bemerkt hatte; nachher kam eine stark zitternde Bewegung, die Betten bewegten sich 5-6 S.	Vor u. nachher starke Windstöße

100

Carl Fred. Kolderup.

Nummer	Datum	Ort	Zeit	Anzahl Stöße	Dauer	Art der Bewegung	Richtung	Laut	Stärke	Wirkungen	Bemerkungen
1	Jan. 10.	Drammen	1.31.30 a.m.	Mehrere		Vertikale Stöße	N—S	Geräusch wie von einem Schneesturz	V ÷	Beobachter wurde geweckt, ein Ofen klirrte	Um 1 Uhr war die Temperatur ÷ 4—5° R., während des Erdbebens 0° R.
—	—	Drammen	1.30 a.m.	1		Zitternde Bewegung		Dampfer, unterirdischer Donner	V	Beobachter wurde geweckt, das Haus zitterte, ein Ofen klirrte stark	Nicht die wellenförmige Bewegung wie im Okt. 1904
—	—	Hönefos	1.35 a.m.		15 S.	Zittern	O—W			Die Häuser zitterten stark	Das Erdbeben, das von einer Wärmenwelle begleitet war, war ebenso stark wie in 1904. Früher einige leichte Erschütterungen
—	—	Hönefos	1.31 a.m.	1	30 S.	Stoss	N—S	Dampfes, unterirdisches Geräusch	IV	Das Haus krachte	
—	—	Aamot, Modum	1.32 a.m.	1	5—6 S.	Zuerst ein Stoss, dann eine langsame Wellenbewegung	N—S		V	Eine Lampe pendelte in N—S Richtung	Im Nachbarhause (auf festen Boden) nichts bemerkt. Um 5 Uhr Morgens eine schwache Erschütterung
—	—	Snarum, Modum	1.32 a.m.			Wellenförmige Bewegung	SO—NW	Unterirdisches Rollen	V	Fenster und Ofen klirrten, Bett bewegte sich	Viel schwächer als in 1904
—	—	Langrud, Modum							VI	Die Türe gingen auf, die Wanduhr stockte	
—	—	Hole, Tyrifjorden		1		Stoss von unten		Unterirdischer Donner und anhaltendes Rollen	V	Beobachter wurde geweckt, eine Hängelampe bewegte sich	
—	—	Norderhov			8 S.	Wiegende Bewegung	NW—SO	starkes Sausen wie von einem Windstosse	VI	Pendeluhr stockte, Bett schaukelte	Weder der Beobachter noch seine Nachbarn konnten wegen Hitze schlafen
—	—	Kristians Amt: Gran Bahnhof	1.45 a.m.		Einige S.	Zitternde Bewegung		Unterirdischer Donner		Beobachter wurde geweckt	
—	—	Jevnaker				Zittern	NO—SW	Laut wie von einem starken Windstosse	V	Das Bett zitterte als wurde über sehr unebener Erde gefahren	Das Erdbeben im 1904 war nicht von Windstöße begleitet und kam von S.
—	—	Skreia Bahnhof				Wellenförmige Bewegung		Geräusch wie von einem Eisenbahnzuge	V	Beobachter wurde geweckt, das Bett bewegte sich	Das Erdbeben im 1904 war von keinem Laut begleitet
—	—	Totenviken	1.35 a.m.				S—N		V	Auf einem Hofe sprang ein Fenster auf	Auch in Vestre Toten bemerkt
—	—	Brandbu	1.30 a.m.	1	2—3 S.	Zuerst ein Stoss, dann eine zitternde Bewegung		Dampfer, donnerähnlicher Laut			
—	—	Hedemarkens Amt: Elverum Bahnhof			2—3 S.	Zitternde Bewegung	N—S	Rollen, wie von einem Eisenbahnzuge	V	Beobachter wurde geweckt, ein Schreibtisch zitterte, Ofen und Gläser klirrten	In Elverum war die Temperatur ÷ 5°, in der Höhe war es dagegen Wind u. Wärmegrade

102								103			
Carl Fred. Kolderup.								Erdbeben in Norwegen im Jahre 1907.			
[No. 101908]											
Nummer	Datum	Ort	Zeit	Anzahl Stöße	Dauer	Art der Bewegung	Richtung	Laut	Stärke	Wirkungen	Bemerkungen
1	Jan. 10.	Dahlby, Ringsaker	1.30 a.m.		1/2 M.			Langsam vorbeiziehender, rollender Laut			Die Temperatur = $\div 3^{\circ}$ R.
—	—	Stange	1.30 a.m.	2	1/2 M.	Stossförmig			V	Die Häuser bebten, Bewohner standen auf und zogen sich an	Gen Norden schwächer, auf Hamar nicht bemerkt
—	—	Staur, Stange	1.30 a.m.	1	1/4 M.	Stoss	NNW—SSO	Anhaltendes Rollen			Heftige Windstöße
—	—	Eidskogen		1		Stoss			V	Türe gingen auf	
—	—	Aabogen Bahnhof	1.34 a.m.		50 S.	Anhaltendes Zittern	NO—SW	Unterirdischer Donner mit anhaltendem Rollen	V	Das Haus bebte, ein Ofen klirrte, und die Türe krachten	Der donnerähnliche Laut war stärker als im October 1904
—	—	Aabogen	1.35 a.m.	1	30 S.	Starkes Zittern	N—S	Geräusch wie von einem Eisenbahnzuge	V	Das Dach krachte, eine geschlossene Tür ging auf	
—	—	Mangor	1.33 a.m.	1		Leichter Zittern	NW—SO	starkes Getöse			
—	—	Granli, Vinger								Man hatte das Gefühl als sässe man in einem schlechten Wagen und fuhr über einen holperigen Weg	
—	—	Brandval			15 S.	Zittern		Getöse	IV	Ein Ofen klirrte	
—	—	Brandval, Finskog				Keine Bewegung		Dumpfes Getöse			
—	—	Roverud					S—N		V	Die Häuser zitterten, die Türe im Ofen gingen auf	
—	—	Odalen				Leichtes Zittern		Getöse		Leute wurden geweckt	Stärker bei Kongsvinger
—	—	Ullern	1.30 a.m.	1				starkes Sausen	VI	Sämtliche wurden geweckt, Öfen und Gläser klirrten, Betten bewegten sich	Ein gewaltiger Westenwind
—	—	Grue		1		Stoss	N—S	Geräusch wie von einem Eisenbahnzuge	V	Die Häuser bebten	
—	—	Aasnes, Solør			2 S.	Zittern	SO—NW	Unterirdischer Lärm	IV	Das Haus zitterte ein wenig, der Ofen klirrte, die Wände krachten	Starker Wind
—	—	Kongsvinger	1.34 a.m.	1	Einige M.	Stoss		Dumpfes Getöse	IV	Lose Gegenstände zitterten	Das Getöse war stärker, der Stoss jedoch nicht so stark wie in October 1904
—	—	Herredshygden, Elverum	1.34 a.m.			Zittern				Ein blindgeborener Mann wurde vom Zittern des Bettes geweckt	Gegen Osten und Norden nicht bemerkt. 11.20 oder 11.23 ein donnerähnliches Getöse in 30 S.
2	Jan. 14.	Bodø	2.05 p.m.	1	5—6 S.	Zittern		Kein Laut	V	Das Haus zitterte, die Wände krachten, ein Bücherbrett bewegte sich 1 Zoll von der Wand	
—	—	Bodø	2 p. m.	1		Stoss	NO—SW	Getöse	IV	Das Haus zitterte, Geräte klirrte	

Nnummer	Datum	Ort	Zeit	Anzahl Stöße	Dauer	Art der Bewegung	Richtung	Laut	Stärke	Wirkungen	Bemerkungen
2	Jan. 14.	Bodö	2 p.m.						V	Die Häuser zitterten stark. Bilder fielen von der Wand herunter	
—	—	Bodö		1	1½ S.	Zittern	W—O	chwaches Rollen	IV	Gegenstände zitterten, die Blätter der Pflanzen bewegten sich	
—	—	Bodö	2.04 p.m.		Einige M.	2 ziemlich starke und mehrere schwache Stöße	O—W		IV	Eine Lampe klirrte	
—	—	Fauske		1	3 S.	Stoss			IV	Das Haus zitterte, ein Ofen klirrte, der Fussboden bewegte sich	
—	—	Saltdalen			15 S.		N—S				
—	—	Rognan, Saltdalen	2 p.m.	1		Heftiges Zittern	S—N		V	Die Hängelampe und der Ofen bewegten sich, Zweige und Blätter der Pflanzen zitterten	
—	—	Moldjord, Beieren	2 p.m.		2 S.		N—S		V	Türe gingen auf	Das stärkste Erdbeben, das man hier jemals gespürt hat
—	—	Moldjord, Beieren	2.10 p.m.		2 M. 2 S.	Wellenförmige Bewegung	N—S	4—5 Sekunden vor dem Erdbeben wurde ein Laut wie von einem starken Windstosse gehört	V	Der Beobachter wäre beinahe vom Stuhle heruntergeschleudert, ein Ofen drohte zusammenzustürzen, ein Jagdhund jammerte sich	
—	—	Beieren	2.10 p.m.	1	½ M.	Zuerst ein Stoss, dann eine wellenförmige Bewegung	W—O	ein Laut	V	Die Fenster wurden etwas verschoben	Auf Wold, 3 Km. von Moldjord entfernt, war das Erdbeben sehr stark. Die Wände krachten, die Fenster drohten zu zerspringen
—	—	Tollaa, Beieren	2 p.m.		½ M.	Wellenförmige Bewegung	S—N	Geräusch wie Sausen im Walde	IV	Eine Tür klapperte, der Fussboden zitterte, ein Ofen klirrte	
—	—	Melö, Helgeland	2.07 p.m.	2		Zittern	SW—NO	Geräusch wie von einem Schneesturze	IV	Ein Glas auf dem Tische bewegte sich	Dies Erdbeben war viel schwächer als frühere hier beobachtete Erdbeben
—	—	Ang, Melö	2.01 p.m.		1 M.	Zittern	SW—NO	Unterirdischer Donner			Auch auf Orhang u. Halsaa bemerkt
—	—	Bjerangsfjorden bei Melö	1 p.m.	1		Stoss		starkes Gedröhne	V	Das Haus zitterte, zwei Türe gingen auf, die Wände krachten, die Öfen klirrten	
—	—	Buviken, Rödö	1.30 p.m.	2		Wiegende Bewegung	SW—NO	Gleichzeitig mit der ersten Bewegung donnerähnliches Gedröhne — mit der zweiten Sausen	V	Ein Schnur voll Wäsche bewegte sich 20 Cm. hin und zurück	Dies Erdbeben ist von anderen hier beobachteten durch die wiegende Bewegung verschieden
—	—	Lurö, Lurö	2.04 p.m.	1	1—2 M.	Schwaches Zittern					

Nummer	Datum	Ort	Zeit	Anzahl Stöße	Dauer	Art der Bewegung	Richtung	Laut	Stärke	Wirkungen	Bemerkungen
2	Jan. 14.	Lovunden im Kirchspiele, Lurö	2.20 p.m.		2 M.	Zuerst ein leises Wiegen — dann eine starke Bew.	SW—NO	Unterirdischer Lärm wie von entferntem Donner	VI	Tische und Stühle bewegten sich, die Hängelampe pendelte	Über die ganze Insel bemerkt
—	—	Mo, Ranen	2.3.30 p.m.	1		Schwaches Zittern	S—N	Kein Laut	V	Ein Ofen klirrte, die Türe zitterten, ein Bett bewegte sich	Barometerstand = 725 mm.
—	—	Mo, Ranen	Ca. 2 p.m.	1	Ca. 15 S.	Zuerst Zittern, dann ein Stoss			IV	Öfen zitterten, leichte Gegenstände bewegten sich	
—	—	Bossmo, Ranen	Ca. 2 p.m.								Heftiges Erdbeben, die Leute wurden erschrocken
—	—	Dunderlandsdalen	2 p.m.						IV	Leichte Gegenstände bewegten sich	
—	—	Elsfjord, Hemnes	1.05 p.m.	1		Ein Stoss von unten — nachher wellenförmiges Zittern	NW—SO	Unterirdischer Donner	VI	Eine Hängelampe pendelte, eine Wandtafel bewegte sich, Türe u. Öfen klirrten. Ein Pferd lief unruhig nach Hause	
—	—	Korgen, Hemnes		1	40 S.	Schwach. Zittern	SO—NW	Anhaltendes Rollen		Keine Wirkung	
—	—	Sannæssjøen	2.5 p.m.			Zittern	SW—NO	Starkes Getöse, wie Wagen-gerassel	V	Öfen und Fenster klirrten, lose Gegenstände bewegten sich. Von allen bemerkt	1 Km. SO von Sannæssjøen nichts bemerkt, 6 Km. SW ein starkes Gedröhne
—	—	Sannæssjøen	Ca. 2 p.m.		30—50 S.	Wellenförmige Bewegung	W—O				
—	—	Sannæssjøen	2 p.m.		1/2 M.		W—O		IV	Häuser zitterten, Lampen, Öfen und Fenster klirrten	Schneesturm von Westen
—	—	Alstenöen	2 p.m.		30—50 S.		W—O		V	Küchengeräte klirrte. In einem Laden fielen verschiedene Sachen herunter	Stärkest im centralen Teil
—	—	Foldereid	2.15 p.m.		2 M.	Starke Erschütterung					
—	—	Aaen, Bindalen	3—4 p.m.					Starkes Getöse			Auf mehreren Höfen bemerkt
—	—	Rörvik					N—S				
—	—	Varö, Indre Nærö	1.45 p.m.		1—2 M.		N—S		VI	Fensterscheiben zerbrochen	Sturm von NW
—	—	Namsos	2.2 p.m.	1	4—5 S.	Zittern	N—S	Unterirdischer Donner	VI(?)	Tisch zitterte, Wände krachten, Bilder und Lampen bewegten sich	Sturm von NW
—	—	Namsos	2.5 p.m.		30 S.	Stossförmig			VI	Häuser zitterten, Öfen klirrten, kleine Gegenstände wurden umgeworfen	Auch zwischen 1—2 Uhr Nachts wurde ein ganz starkes Erdbeben mit wellenförmiger Bewegung beobachtet
—	—	Namsos	2 p.m.	2	6—8 S.	Stöße				In der Stadt von wenigen gefühlt	Auf mehreren Orten in Namdalen bemerkt

Numer	Datum	Ort	Zeit	Anzahl Stöße	Dauer	Art der Bewegung	Richtung
2	Jan. 14.	Otterö, Namdalen				Zittern	W—O
—	—	Söraadalen, Namsenfjorden					
—	—	Ellingrösa Leuchtturm, Flatanger	2 p. m.	1	15 S.	Schwaches Zittern	SW—NO
—	—	Ramsosud Leuchtturm	1.30 p. m.	1		Zittern	S—N
—	—	Besaker, Roan	2 p. m.	1	5 S.	Zittern	S—N
—	—	Hofstad, Björnör	2.14 p. m.	1	2—3 M.	1 Stoss, dann eine zitternde Bewegung	
—	—	Været Roan, Björnör	2 p. m.	1	1/2 M.	Schwaches Zittern	NW—SO
—	—	Halten Leuchtturm	2.20 p. m.	1		Zitternde Bewegung	
—	—	Stenkjær	2.3 p. m.	3	10—20 S.	Zittern	W—O
—	—	Stenkjær	Ca. 2 p. m.			Wellenförmige Bewegung	W—O
—	—	Levanger	2.5 p. m.		1 M.	Erschütterung	
—	—	Hommelvik, Stjørdalen	2 p. m.			Erschütterung	NO—SW
—	—	Trondhjem	2 p. m.				
—	—	Trondhjem			Einige M.	Erschütterung	W—O
—	—	Trondhjem	2.5 p. m.				
—	—	Hasselvik, Trondhjemsfjorden				Schwache Erschütterung	
—	—	Öxendalen			1 M.	Erschütterung	NW—SO

Laut	Stärke	Wirkungen	Bemerkungen
Geräusch wie von einem Wagen auf gefrorenem Wege	IV	Fussboden bewegte sich, Türe klirrten	Auf den meisten Höfen bemerkt
Schwaches Getöse	IV	Blumentöpfe bewegten sich	
Leises, anhaltendes Rollen			Sturm von W
Anhaltendes Rollen	IV	Das Haus und der Ofen zitterten ein wenig	
Nach dem Erdbeben ein unterirdischer Donner	IV	Öfen klirrten, Blumentöpfe bewegten sich, Pflanzen zitterten	Sturm von WSW
	IV	Der Fussboden bewegte sich, die Öfen klirrten	
Starkes Sausen			
Donnerschlag		Das Haus zitterte	
Rollender Laut	IV	Türe und Öfen zitterten, Küchengeräte klirrte	In Sparbu, Ogndalen, Egge, Stod, Snaasen, Beitstaden, Namdalseide bemerkt
	VI	Lampen pendelten, Küchengeräte klirrte	
		Die Bewegung war so stark, dass der Beobachter nicht schreiben konnte	Abends Sturm
Starkes Getöse			Abends Sturm
	V	Pflanzen und Möbel bewegten sich, Prismen klirrten	
	IV	Das Haus bewegte sich, ein Fensterbrett krackte	
	IV	Öfen und Gläser klirrten. (Glöshaug)	An vielen Stellen gar nicht bemerkt
			Sturm
Dumpfes Gedröhne, Sausen	IV	Leichtere Gegenstände bewegten sich. Blumentöpfe klirrten	

Nummer	Datum	Ort	Zeit	Anzahl Stöße	Dauer	Art der Bewegung	Richtung
2	14. Jan.	Jordalsgränden				Nichts bemerkt	NO—SW
—	—	Gyl					
3	17. Jan.	Ytterøerne, Søndfj.	10.33 p.m.		5 S.		
4	19. Jan.	Ytterøerne, Søndfj.	1.19 a.m.		3 S.		
5	20. Jan.	Ytterøerne, Søndfj.	2.34 a.m.		10 S.	Wellenbewegung	W—O
6	20. Jan.	Dale, Søndfjord	Ca. 3 ³ / ₄ a.m.		5—6 S.	Schwaches Zittern	SO—NW
—	—	Hyllestad, Sogn	Ca. 3 ¹ / ₂ a.m.		15 S.		
7	27. Jan.	Narvik	6 a.m.	3		Stöße	
—	—	Korsnes, Tysfjorden	Ca. 6 ¹ / ₂ a.m.		1 ¹ / ₂ M.	Leichte Erschütterung	
—	—	Sjomen	6 a.m.				
—	—	Bodø				Wellenbewegung	W—O
—	—	Bodø	5.56 a.m.			Starkes Zittern	W—O
—	—	Bodø	5.55 a.m.	1	5—6 S.	Zittern	W—O
—	—	Solvold pr. Bodø	6.1 a.m.	1	1 ¹ / ₂ M.	Zuerst 1 Stoss, dann zitternde Bewegung	NW—SO
—	—	Skjerstad, Salten	5.56 a.m.		1 ¹ / ₂ M.	Zuerst eine Wellenbewegung mit 4—5 kleinen Stößen, dann ein starker Stoss und zuletzt 5—6 kleine Stöße	SW—NO
—	—	Saltdalen	5 ³ / ₄ a.m.				W—O
—	—	Fineide	5 ³ / ₄ a.m.				S—N
—	—	Sund, Salten		2	Einige S.	Stossförmig	

Laut	Stärke	Wirkungen	Bemerkungen
Rollender Laut wie von einem Schneesturze			
			Nichts bemerkt
Unterirdischer Donner		Der Leuchtturm zitterte	
Unterirdischer Donner		Der Leuchtturm zitterte	
		Öfen klirrten. Leuchtturm, Häuser u. Betten zitterten stark. Sämtliche geweckt	
Starkes Getöse			
Wagengetöse		Ein Ofen klirrte	
	IV	Leichtere Gegenstände klirrten	
Sausen und schwaches Getöse			
Entfernter Donner			
Geräusch als wenn jemand sich lärmend über den Boden bewegte	IV	Ein Ofen klirrte, ein Glas über die Karaffe klapperte. Der Beobachter geweckt	Bewegung war wie bei früheren Erdbeben. Laut aber ganz verschieden
Sausen			Laut schwächer als bei früheren Erdbeben
	IV	Ofen zitterte, leichte Gegenstände klirrten, eine Lampe bewegte sich	
Kein Laut	IV	Das Haus krackte, Ofen u. Gläser zitterten	
			Stärke und Dauer ungefähr wie am 14. Januar
			Stärke und Dauer ungefähr wie am 14. Januar
	IV	Bewohner wurden geweckt, Häuser zitterten	

Nummer	Datum	Ort	Zeit	Anzahl Stösse	Dauer	Art der Bewegung	Richtung
7	27. Jan.	Moldjord, Beieren	6 a. m.		2 S.	Erschütterung	N—S
—	—	Furnes, Beieren	6 a. m.	1	1 M.	Zittern	S—N
—	—	Bjerangsfjorden	6 a. m.		Einige S.	Starke Erschütterung	NO—SW
—	—	Grønøen, Helgeland	6 a. m.		1/2 M.	Starke Erschütterung	S—N
—	—	Rödö, Helgeland	6 a. m.		10—12 S.	Mehrere Stösse	
—	—	Sperstad, Rödö	5 ³ / ₄ a. m.	1		Starkes Zittern	
—	—	Selvær in Trænen	5—6 a. m.	3	3 S.	3 Stösse od. Wellenbewegungen	W—O
—	—	Lurö auf Lurö	5.56 a. m.		5 S.	Zittern	
—	—	Lovunden, Lurö	6 a. m.			Starke Erschütterung	NW—SO
—	—	Elsfjord, Hemnesberget	6 a. m.	2		Schaukelnde Bewegung	N—S
—	—	Valla, Hemnes	6 a. m.	Mehrere		Eine ganze Reihe Stösse	
—	—	Mo, Ranen	5.59 a. m.	3	3/4 M.	Stösse	S—N
—	—	Bossmo, Ranen	5.57 ¹ / ₂ —5.59 a. m.	Mehrere	20 S.	Zuerst ein kräftiger Stoss, dann eine Reihe schwacher Stösse	
—	—	Sannaessjöen	5.57 a. m.	2	35 S.	Erschütterung	W—O

Laut	Stärke	Wirkungen	Bemerkungen
			Nicht so stark wie am 14. Januar
Sausen und unterirdisches Dröhnen	V	Das Bett 3—4 Cm. verschoben	
Dröhnen			
Kein Laut			
	V	Beobachter wurde von der Bewegung des Bettes geweckt, Ofen u. andere Gegenstände klirrten	Es war eine langsamere mehr stossweise Bewegung als früher obserwiert. Am 16. Januar wurde auch ein kräftiges Erdbeben auf Rödö beobachtet
Starkes Gedröhne			
Dröhnen		Beobachter wurde geweckt	
Kein Laut	IV	Bett zitterte, Karaffe klirrte	
Schwaches Getöse	VI	Sämtliche wurden geweckt, Häuser bebten, Öfen klirrten, leichte Gegenstände bewegten sich	
	IV	Dach und Fussboden krachten, Fenster, Türe und Öfen klirrten, Beobachter wurde geweckt	Die Bewegung war am 14. Januar eine vertikale und die jetztige eine horizontale
	IV	Das Haus bebte und krachte	Bewegung schwächer als bei früheren Erdbeben
Sausen wie von einem Windstosse	V	Beobachter wurde geweckt, Haus u. Bett zitterten, Ofen und Fenster klirrten	Bei früheren Erdbeben hat der Beobachter keinen Laut bemerkt und die Bewegung war dann mehr zusammenhängend
Kein Laut	VI	Sämtliche wurden geweckt, Öfen, Fenster etc. klirrten	
Schwaches Getöse	VI	Beobachter wurde geweckt, Bett zitterte stark, Ofen drohte zusammenzustürzen. Von allen gefühlt	Dies Erdbeben war stärker und dauerte länger als dasjenige am 14. Januar. — Auf Sandnæs wurde um 5 Uhr Morgens ein Erdbeben bemerkt

Nr.	Datum	Ort	Zeit	Anzahl Stöße	Dauer	Art der Bewegung	Richtung
7	27. Jan.	Mosjøen	5.58 a. m.	1		Stoss	S—N
—	—	Grönöen, Bindalen	6 a. m.		1/2 M.	Starke Erschütterung	S—N
—	—	Aaen, Bindalen	6 a. m.	1		Starke Erschütterung	W—O
—	—	Otterö, Namdalen	6 a. m.		1 M.	Erschütterung	W—O
—	—	Kolvereid	5 ³ / ₄ a. m.		15 S.	Erschütterung	O—W
—	—	Vikten	5.55 a. m.		1 M.	Erschütterung	SW—NO
—	—	Norderöerne Leuchtturm	6.20 a. m.	1	10 S.	Zittern	WSW—ONO
—	—	Grong, Namdalen					
—	—	Overhallen				Stoss	O—W
—	—	Namdalen	6 a. m.			Erschütterung	S—N SW—NO
—	—	Namdalen	6 a. m.	Mehrere	1—3 M.	Mehrere Stöße und eine wiegende Bewegung	W—O
—	—	Namsos	6.2 a. m.		15—20 S.	Erschütterung	
—	—	Namsos	5.59 a. m.		10—15 S.	Anhalt. Zittern	SW—NO
—	—	Oldervik, Foslandsosen	6 a. m.		1/2 M.	Wellenförmige, zitternde Bew.	N—S
—	—	Devikmo, Foslandsosen	5.59 a. m.	1	40 S.	Zittern	NW—SO
—	—	Stenkjær	5.56 a. m.		1/2 M.	Erschütterung	
—	—	Stenkjær	6 a. m.				
—	—	Stenkjær	Ca. 6 a. m.	1	Einige S.	Erschütterung	O—W

Laut	Stärke	Wirkungen	Bemerkungen
	VI	Leute geweckt, Häuser zitterten, Öfen, Fenster etc. klirrten, Hängelampen pendelten	Bewegung stärker als am 14. Januar
Kein Laut			
Starkes Dröhnen			
Sausen	VI	Alle Bewohner wurden geweckt, Häuser zitterten, Öfen klirrten	Dies Erdbeben war stärker als dasjenige am 14. Jan.
Dumpfes, unterirdisches Rollen	V	Öfen, Lampen und Fenster klirrten, leichtere Gegenstände bew. sich	In der ganzen Umgegend bemerkt
		Bewohner wurden geweckt	Das stärkste Erdbeben, das man hier beobachtet hat
Unterirdisches Getöse	V	Haus zitterte, Fussboden krachte, mehrere Bewohner wurden geweckt	12.20 Nachts wurde ein starkes Getöse gehört
Donnerähnliches Rollen	V	Häuser bebten und krachten, leichtere Gegenstände bewegten sich	
	IV	Häuser zitterten	Stärker als am 14. Januar
Sausen	IV	Häuser zitterten, lose Gegenstände bewegten sich	
Lärm wie von leeren Wagen auf steinernem Wege	IV +	Wände und Dächer krachten, Öfen und Fenster klirrten	Viele wurden erschrocken
Starkes Dröhnen	V	Mehrere Leute fühlten sich seekrank, die Häuser zitterten stark	Dies Erdb. war viel stärker als dasjenige am 14. Jan.
Anhaltendes Rollen	IV	Das Haus zitterte	Stärker als am 14. Januar
Anhaltendes Rollen			
	VI	Die Wanduhr stockte, das Haus krachte, Beobachter wurde geweckt, die Katze erschrocken	Das Erdbeben wurde über die Otteröinsel beobachtet
			Stärker als am 14. Januar
Unterirdischer Donner	VI	Bewohner geweckt, Türen gingen auf, Fenster zersprangen, Öfen drohten zusammenzustürzen	Das stärkste Erdbeben, das hier gefühlt ist
Unterirdisches Getöse	V	Gläser, Öfen etc. klirrten	Das Erdbeben wurde überall bemerkt, und war viel stärker als dasjenige am 14. Januar

Nnummer	Datum	Ort	Zeit	Anzahl Stöße	Dauer	Art der Bewegung	Richtung
7	27. Jan.	Værran	Ca. 6 a. m.				
—	—	Venneshavn	6 a. m.	1	20 S.	Ein starker Stoss, dann ein leises Zittern	
—	—	Værdalen					
—	—	Salberg	6 a. m.			Zittern	S—N
—	—	Ytterøen	6 a. m.			Zittern	
—	—	Levanger	6 a. m.		Einige S		
—	—	Leksviken			1 M.	Erschütterung	W—O
—	—	Aasen	6 s a. m.			Starke Erschütterung	S—N
—	—	Frosta	5.58 a. m.			Schwach. Zittern	
—	—	Stjördalen	6.3 a. m.			Zittern	W—O
—	—	Gudaaen Bahnhof	6 a. m.		5—10 S.	Schwach. Zittern	W—O
—	—	Vanviken			10—20 S.	Zittern	NO—SW
—	—	Flatanger					
—	—	Osen, Björnör		1	1 M.	Stoss	W—O
—	—	Besaker	6 a. m.		4 M.		N—S
—	—	Björnör			50 S.	Stösse	
—	—	Været, Roan pr. Björnör	Ca. 6 a. m.		1 M.	Zusammenhängende, wellenförmige Bewegung	NW—SO
—	—	Kiran, Björnör	6—7 a. m.			Wellenförmige Bewegung	S—N
—	—	Sauøen, Froøerne	6 a. m.		Einige S.	Keine Bewegung	W—O
—	—	Nordfrøia	6 a. m.			Keine Bewegung	NW—SO
—	—	Hittern	6 ¹ / ₄ a. m.		1 ¹ / ₂ M.	Schwach. Zittern	NW—SO
—	—	Fillan, Hittern			1—2 M.		

Laut	Stärke	Wirkungen	Bemerkungen
		Bewohner geweckt, Häuser zitterten	
		Bewohner wurden geweckt	
Sausen wie von Feuersbrunst			
	IV	Öfen u. Türe klirrten	
	IV	Öfen u. Türe klirrten	
			Nicht stark
	V	Das Bett bewegte sich	
Sausen	V	Öfen klirrten, Betten zitterten	
Getöse	VI	Fenster und Öfen klirrten. Bewohner geweckt. Türe gingen auf	
Unterirdischer Donner mit anhaltendem Rollen	V	Lampen klirrten, etwas Mörtel fiel vom Schornstein herunter	
Schwaches Dröhnen	IV	Öfen klirrten	
			Auch hier bemerkt
Pfeifender Laut	VI	Öfen und leichtere Gegenstände klirrten, Türe gingen auf	
Gedröhne und Sausen	V	Häuser zitterten, Bewohner sehr erschrocken	Auf den Schiffen wurde das Erdbeben während 4 Minuten gespürt
Dumpfes Dröhnen wie von entferntem Donner	V	Die Häuser zitterten, Fenster, Hausgeräte und Öfen klirrten	Das stärkste Erdbeben in Björnör
Anhaltendes Rollen	V	Haus und Öfen klirrten. Beobachter wurde geweckt	Dies Erdbeben war stärker und dauerte länger als andere hier beobachteten
Entfernter Donner		Die Häuser zitterten und krachten, Fenster und Öfen klirrten, Bewohner wurden geweckt	Das Erdbeben am 14. Januar war nichts gegen dieses
Unterirdischer Donner			
Dumpfes, langes Dröhnen			
Entferntes Dröhnen	IV	Öfen klirrten ganz leise	

Nummer	Datum	Ort	Zeit	Anzahl Stösse	Dauer	Art der Bewegung	Richtung
7	27. Jan.	Sommervold, Hittern	6 ¹ / ₄ a. m.		1 ¹ / ₂ M.	Schwache Erschütterung	NW—SO
—	—	Valdersund			2 M.		SO—NW
—	—	Bjugn	4 a. m. (?)		4 M.		
—	—	Skjörn				Zittern	
—	—	Skjörn	6 a. m.			Stösse	O—W
—	—	��rlandet	6.15 a. m.		3 M.	Zittern	
—	—	Trondhjem	6.01 a. m.		1 M.	Erschütterung	S—N
—	—	Trondhjem	6 a. m.	3	5 S.	Stösse	SO—NW
—	—	Singsaker, Trondhjem		1	3 M.	1 Stoss und Erschütterung	
—	—	Reitgj��rdet	6 a. m.	3		Stösse	SW—NO
—	—	Solhaug, Byaasen	6 a. m.	1		Stoss, Zittern	W—O
—	—	Heimdal Bahnhof	6.15 a. m.		3—5 S.	Langsame, wellenförmige Bew.	SW—NO
—	—	Selbu	6 a. m.				SW—NO
—	—	R��ros	Ca. 6 a. m.		1 ¹ / ₂ M.	Zittern	N—S
—	—	R��ros	6 a. m.			Wellenbewegung	WNW—ONO
—	—	R��ros	6 a. m.			Starke Erschütterung	
—	—	Tolgen			3 S.		SW—NO
—	—	Os, ��sterdalen					
—	—	Tønset					
—	—	Melhus Bahnhof					
—	—	St��ren Bahnhof					
—	—	Holtaalen					

Laut	Stärke	Wirkungen	Bemerkungen
	IV	Öfen klirrten	
	V	Hausgeräte und Betten zitterten	
Getöse wie wenn ein Sturm losbricht		Mehrere geweckt	
	IV	Haus bewegte sich, Fenster klirrten	
	IV	Fenster u. Türe klirrten	
Dumpfes Dröhnen		Beobachter wurde geweckt, Haus zitterte	Im October 1904 war es eine mehr wellenförmige Bewegung
Rollender Laut	IV	Gläser klirrten	Auf Bakke u. Rustgaarden sehr stark
Sausen			
Sausen	V	Bewohner geweckt, Öfen klirrten	
	IV	Beobachter wurde geweckt, Haus krachte ein wenig	
Starkes Sausen	IV	Öfen und Fenster klirrten, Häuser bebten und krachten	In Selbu fast überall bemerkt, nicht in Tydalen
Anhaltendes Rollen	IV	Eine Lampe klirrte leise	Auf R��ros Bahnhof nichts bemerkt
Unterirdischer Donner	IV	Lampen klirrten	Mehr wellenförmig als die früher beobachteten
	V	Bewohner geweckt, Betten zitterten, Gläser u. Fenster klirrten	
Sausen	V	Tür ging auf, leichtere Gegenstände klirrten. Einige geweckt	
			Nichts bemerkt
			Nichts bemerkt
			Nichts bemerkt
			Nichts bemerkt
			Weder in Holtaalen, Aalen oder Singsaas hat man dies Erdbeben bemerkt

Nummer	Datum	Ort	Zeit	Anzahl Stösse	Dauer	Art der Bewegung	Richtung
7	27. Jan.	Jordalsgrænden			2 M.	Keine Bewegung	
8	19. Febr.	Eggebönes, Söndmøre	11-12 a. m.			Wellenbewegung	W—O
—	—	Flaavær, Söndmøre	11-12 a. m.				
9	4. März	Stabben bei Florø	11 a. m.		3 S.	Schwaches Zittern	NO—SW
10	14. März	Askevold, Söndfjord	10 ¹ / ₂ p. m.				
—	—	Dale, Söndfjord	10 ¹ / ₂ p. m.				
11	17. März	Jondal, Hardanger	Ca. 4 a. m.				
12	21. März	Kristiania	Ca. 3 ¹ / ₂ a. m.				
13	31. März	Bremangerpollen	9 ¹ / ₂ p. m.			Wellenbewegung	WSW—ONO
14	23. Mai	Ytterøerne, Söndfjord	7.26 p. m.		Ca. ¹ / ₂ M.	Wackeln	SW—NO
15	8. Juni	Ytterøerne, Söndfjord	5.52 a. m.		4 S.	Wackeln	N—S
16	29. Juni	Elverum	1 ¹ / ₂ p. m.				N—S
—	—	Herad					
—	—	Aasnes, Solør	1 ¹ / ₂ p. m.			2 schwache Stösse	
17	29. Juni	Jondal, Hardanger	8.55 p. m.	1		Stoss	O—W
—	—	Korsdalen bei Jondal		1			O—W
—	—	Strandebarm					
—	—	Norheimsund				Schwaches Zittern	
—	—	Eide, Granvin	9 p. m.	1	1 M. (Laut)	Stoss	NO—SW
—	—	Storegraven, Granvin		1	1 M. (Laut)	Stoss	NO—SW
—	—	Næsheim, Ulvik	9 p. m.		¹ / ₂ M.		W—O
—	—	Ulvik, Hardanger	9.01 p. m.	1		Stoss	S—N
—	—	Osa u. Ödvenstaa, Osafjord		2		2 Stösse	W—O
—	—	Eidfjord, Hardanger	Ca. 9 p. m.				SO—NW

Laut	Stärke	Wirkungen	Bemerkungen
Sausen von einem Schneesturze			Auch in Öksendalen hat man das Erdbeben bemerkt
Donner u. Sausen		Öfen klirrten, Gemälde zitterten	
Dumpfes Getöse			
Wagengetöse			
Unterirdisches Gedröhne			Von den meisten Familien bemerkt
Starkes Getöse		Die Häuser zitterten	Einige Leute geweckt
Gedröhne			Die Erschütterung von mehreren bemerkt. Einige Leute geweckt
Donner		Schwaches Zittern der Möbel	
Rollen		Das Haus krachte und bebte, Öfen klirrten	
Rollen		Das Haus zitterte	
			Schwache Erschütterung
			Bemerkt
			Nur von wenigen bemerkt
Donner und Wagengetöse	IV	Lose Gegenstände klirrten. Eine Schiffbrücke zitterte	Auf der See eine wellenförmige Bewegung
Donner	IV	Der Fussboden zitterte	
			Nichts bemerkt
	III		Nur von wenigen bemerkt
Wagengetöse	IV	Häuser krachten, leichte Gegenstände klirrten	Überall bemerkt
Wagengetöse	IV	Krachen der Wände, Klirren leichter Gegenstände	Ein Pferd erschrocken
Dumpfes Rollen	IV	Stühle und Fussboden zitterten, Fenster klirrten	
Pfeifendes Sausen		Der Beobachter hüpfte im Stuhle	
Donner	IV	Leichte Gegenstände klirrten. Wellenbewegung in einer Wasserpflütze	Überall bemerkt, auch im Freien. Der stärkste Stoss, der in Osa bemerkt ist
Donner	IV	Türe, Fenster u. Küchengerät klirrten. Das Wasser in einem Eimer wurde bewegt	

Nummer	Datum	Ort	Zeit	Anzahl Stöße	Dauer	Art der Bewegung	Richtung
17	29. Juni	Helleland, Lofthus	9.02 p. m.	1	1/4 M.		S—N
—	—	Helleland, Lofthus	9.03 p. m.	1	20 S.		
—	—	Röldal					
—	—	Suldal					
—	—	Haukehi, Telemarken					
—	—	Vaagsli, Telemarken	9 p. m.				W—O
—	—	Grungedal, Telemarken					
—	—	Rauland, Telemarken	Ca. 9 p. m.		30 S.		O—W
—	—	Vinje, Telemarken	Ca. 9.04 p. m.		Einige S.		O—W
—	—	Dalen, Telemarken	9.05 p. m.				SO—NW
—	—	Bykle und Valle, Sætersdalen					NW—SO
—	—	Nissedal					
—	—	Kviteseid, Telemark.	9 1/4 p. m.				O—W
—	—	Lunde, Telemarken					
—	—	Skien	Ca. 9 p. m.			Leichtes Zittern	
—	—	Skurdalen	9.15 p. m.				
—	—	Hol, Hallingdal	9.02 p. m.		1/2 M.		SW—NO
—	—	Nes, Hallingdal	Ca. 9 p. m.				
—	—	Vestre Slidre, Valdres	9.05 p. m.	1		Ein starker Stoss	SW—NO
—	—	Aurland, Sogn	9.07 p. m.		5 S.	Zittern	W—O
18	3. Aug.	Ytterøerne, Søndfjord	10.10 p. m.		8 S.		W—O
19	27. Aug.	Aalgaard, Jæderen	2.02 p. m.	2			SO—NW
20	4. Oktbr.	Melfjord, Helgeland	10.12 a. m.		Ca. 1 1/2 M.	Starker Stoss mit Zittern	NW—SO
21	5. Oktbr.	Hønefos				Schwache Stösse	

Laut	Stärke	Wirkungen	Bemerkungen
Fernes Wagengetöse	IV	Das Haus zitterte, lose Gegenstände klirrten	
Gedröhne	V	Das Haus zitterte stark, eine Tür sprang auf. Einige verliessen die Häuser	
	IV	Fenster klirrten	Von mehreren bemerkt
			Nichts bemerkt
			Nichts bemerkt
Starkes Wagengetöse	IV	Das Haus zitterte, Küchengerät klirrte	
Getöse wie von Schornsteinsfeuer	IV	Das Haus zitterte, leichte Gegenstände klirrten	
Schwaches Wagengetöse		Keine Wirkung	
Wagengetöse	IV	Das Haus zitterte ein wenig	
Getöse	IV	Fenster und Öfen klirrten	
Donner u. Wagengetöse	IV	Türe klirrten, der Fussboden zitterte	In Badstuedalen 2 Erschütterungen, die Arbeiter verliessen ihre Barakke
			Von wenigen bemerkt
	IV	Einige Häuser zitterten, Öfen klirrten	
			Das Erdbeben bemerkt
Schwaches Wagengetöse			Von einer Frau bemerkt
Donner u. Wagengetöse	IV	Fenster und Öfen klirrten	
Fortdauerndes Rollen und starkes Wagengetöse	V	Häuser zitterten, leichte Gegenstände klirrten. Ein Bett zitterte. Küchengerät fiel herunter	Überall bemerkt
		Die Wände zitterten	
	IV	Die Wände krackten, Gemälde zitterten, die Fenster klirrten stark	
Fortdauerndes Rollen			
Unterirdischer Donner			Der Leuchtt. zitt. ein wenig
Wagengetöse u. Donner		Eine Tür klirrte	Von mehreren bemerkt
Unterirdischer Donner		Öfen klirrten	

Nummer	Datum	Ort	Zeit	Anzahl Stöße	Dauer	Art der Bewegung	Richtung
21	5. Oktbr.	Vikersund	Ca. 5 a. m.				
—	—	Modum	5.07 a. m.			Wellenbewegung	W—O
—	—	Haugrund	Ca. 5 a. m.				
—	—	Mjøndalen	Ca. 5 a. m.		1—2 S.		
—	—	Eker					
—	—	Fiskum	5.05 a. m.		1/4 M.	Stoss	N—S
—	—	Skollenborg	5.06 a. m.	1	15 S.		N—S
—	—	Rollag, Numedal	5.08 a. m.				
—	—	Flesberg, Numedal					
—	—	Svemesund, Numedal					
—	—	Jondalen, Numedal					
—	—	Kongsberg Bahnhof	5.02 a. m.		20 S.		
—	—	Kongsberg	5.09 a. m.	2	2 S.		
—	—	Kongsberg	5.07 a. m.		1—2 S.	Stoss	
—	—	Kongsberg	5.07.30 a.m.				O—W
—	—	Fiskum					
—	—	Lier					
—	—	Drammen	5.06 a. m.			Stoss	
—	—	Saggrønden, Numedal					
—	—	Komnes, Numedal					
—	—	Lardal u. Sandsvær	5.05 a. m.				

Laut	Stärke	Wirkungen	Bemerkungen
Getöse	IV—V	Häuser zitterten, Fenster klirrten. Die meisten Leute geweckt	
Wagengetöse	V	Häuser zitterten, Fenster klirrten. Die meisten geweckt	
	IV+V	Beobachter schläft fest, aber wurde doch geweckt	
Getöse		Leute geweckt	
			Nicht so stark wie in Kongsberg
Rollen	IV	Öfen u. lose Gegenstände klirrten. Leute geweckt	
Getöse			Die stärkste Erschütterung seit 23. Oktober 1904
Schwaches Getöse	IV	Der Ofen klirrte	
			Das Erdbeben wurde bemerkt
Getöse			
	IV	Häuser zitterten stark	
Gewaltiger Knall	IV	Das Haus zitterte stark	
	IV	Gegenstände auf dem Wänden zitterten	In der Nacht eine kleine Erschütterung bemerkt
Wagengetöse	V	Leute wurden geweckt und standen auf. Leichte Gegenstände klirrten. Eine Wiege wurde bewegt	
Dumpfer Knall	IV	Häuser zitterten; Fenster, Öfen u. leichte Gegenstände klirrten. Leute geweckt	
			Stark
Wagengetöse		Leute geweckt	
	IV	Ein Ofen klirrte. Beobachter geweckt	Viele wache Menschen fühlten nichts
			Das Getöse dauerte länger als am 23. Oktbr. 1904
		Ein Bett zitterte	
	V	Fenster, Öfen und Gläser klirrten. Alle Leute geweckt	

Nummer	Datum	Ort	Zeit	Anzahl Stöße	Dauer	Art der Bewegung	Richtung
21	5. Oktbr.	Sande				Schwacher Stoss	
—	—	Holmestrand					
—	—	Sandefjord					
—	—	Larvik					
—	—	Staværnsodden					
—	—	Fon			15—20 S.		W—O
—	—	Notodden, Telemark.					
—	—	Bø, Telemarken			1/4 M.		
—	—	Luxefjeld	5.03 a. m.				
—	—	Löberg, Gjerpen	Ca. 5 a. m.				S—N
—	—	Skien	5.07 a. m.				NW—SO
—	—	Asker					
—	—	Moss und Jeløen					
22	21. Oktbr.	Sörfjorden, Helge-land	4.05 a. m.		15 S.	Zittern und ein starker Stoss	SW—NO
23	28. Oktbr.	Kongsberg	3.20 a. m.				
24	10. Novbr.	Utvær, Sogn	10 p. m.		20 S.	Zittern	N—S
—	—	Dale, Søndfjord					
—	—	Holmedal, Søndfjord			10—12 S.		O—W
25	17. Decbr.	Örsten, Söndmöre			1 M.		S—N
26	25. Decbr.	Ytteröerne, Söndfjord	6 p. m.		3 S.	Wakkeln	SW—NO
—	—	Prestskjær, Rekefj.			4 S.		SO—NW

Laut	Stärke	Wirkungen	Bemerkungen
			Keine Aufmerks. erweckt
			Bemerkt; aber nicht stark.
			Nichts bemerkt
			Nichts bemerkt
			Nichts bemerkt
Ferner Donner	IV	Klirren des Ofens	
		Leute geweckt	
Wagengetöse			
Unterirdischer Donner	IV	Öfen und Lampenschirme klirrten	
Wagengetöse	IV	Öfen klirrten. Leute geweckt	Ebenso stark wie im Januar
Wagengetöse	IV	Krachen der Wände. Beobachter geweckt	
Getöse	IV	Öfen klirrten	
			Bemerkt
Unterirdischer Donner		Das Panel krachte, Öfen klirrten	Von mehreren bemerkt
			Von vielen beobachtet
Starker unterirdischer Donn.			
Starkes Getöse		Öfen und Fenster klirrten	
Getöse			
Rollen		Ein Ofen klirrte	
		Zittern und Klirren der Gegenstände	Auch auf Kinn beobachtet
Unterirdisches Rollen			

Registrierungen an der seismischen Station in Bergen im Jahre 1907.

Von Carl Fred. Kolderup.

Die Station, die am 25ten Mai 1905 ihre Wirksamkeit begann, wurde in einem Kellerraum in Bergens Museum eingerichtet. Die geographische Lage ist 60° 23' 45" n. Br. und 5° 18' 18" ö. L., die Meereshöhe beträgt ungefähr 20 M. Als Seismograph fungiert der Strassburger Horizontalschwerpendel. Man hat zwei Komponenten, von denen der eine in der Richtung Nord—Süd (A), der andere in der Richtung Ost—West (B) eingestellt ist.

Im Erdbeben-Verzeichniss sind folgende Abkürzungen angewendet: V₁ = erster Vorläufer, V₂ = zweiter Vorläufer, B = Beginn des Hauptbebens, M = Maximum des Hauptbebens, P = Periode, A = Amplitude (doppelte). Zeit = mittlere Greenwich-Zeit, gezählt von Mitternacht bis Mitternacht.

4. Januar. Ungefähr um 6 Uhr wurden einige sehr schwache Wellen registriert. Aller Wahrscheinlichkeit nach gehören sie dem Maximum desjenigen Erdbebens, das sich von dem niederländischen Ostindien nach Europa fortpflanzte. In Strassburg wurde das Maximum um 5h 56m von Wiecherts grossen astatischen Pendelseismometer registriert.

19. Februar. Ungefähr um 18 Uhr fing eine mikroseismische Bewegung an, die während der Nacht stärker und regelmässiger wurde.

20. Februar. Die mikroseismische Bewegung setzte den ganzen Tag fort, wurde indessen am Abend schwächer.

21. Februar. Die mikroseismische Bewegung setzte auch diesen Tag fort.

14. April. Im Laufe dieses Tages wurden mehrmals schwache mikroseismische Bewegungen registriert.

15. April.

	V ₁	V ₂	B	M	A	P	E
A...	6h 23m 44s	6h 33m 06s	6h 46m 24s	7h 5m 20s	1.2 mm.	20 S.	8h 35m 20s
B...	6h 28m 48s	6h 39m 46s		7h 3m 26s	1.0 mm.	21 S.	7h 48m 44s

Dies Erdbeben wurde in Mexico, wo Chilapa und Chilpancingo zerstört wurden, gefühlt.

18. April. Lange, schwache Wellen.

	Anfang	M	A	P	Ende
A	Ca. 21h 51m	21h 59m 35s	0.4 mm.	20 S.	22h 17m ca.
B	Ca. 21h 49m 30s	21h 52m 48s	0.5 mm.	20 S.	22h 14m 30s

Das Erdbeben stammt wahrscheinlich wie das folgende von den Philippinen her.

19. April.

	Anfang	M	E
A	0h 43m 28s		1h 11m ca.
B	0h 42m 56s	0h 46m 30s	1h 11m 30s

Lange schwache Wellen mit kleineren Amplituden als am 18ten April. Die registrierten Wellen gehören wahrscheinlich dem Hauptbeben zu; die Wellen der zwei Vorläufer waren zu schwach um registriert zu werden.

24. Mai. Einige mikroseismische Wellenzüge.

1. Juni.

	Anfang	Ende
A	5h 31m 06s	5h 48m 28s
B	5h 36m 06s	

Das Pendel B hat nur eine einzige Welle registriert, das Pendel A dagegen mehrere lange Wellen.

1. Juli. Mikroseismische Bewegung, namentlich von A registriert.

10. Juli.	—	—	.
14. Juli.	—	—	.
15. Juli.	—	—	.
16. Juli.	—	—	.
17. Juli.	—	—	.

18. Juli. Sehr schwache mikroseismische Bewegung.

21. October.

	Anfang	M	A	E
A	4h 31m 28s	4h 51m 48s	7 mm.	5h 11m 04s
B	4h 32m 11s	4h 51m 12s	31.5 mm.	5h 10m 02s

Das Erdbeben stammt von Buchard oder Samarkand.

KART
over
NORSKE JORDSKJÆLV
i Aaret 1907
af
Carl Fred. Kolderup

